

Enheten för teknik
Eva Bernmark, 010-730 93 66
arbetsmiljoverket@av.se

Metodutveckling för strategisk marknadskontroll

Resultat av regeringsuppdragen kring marknadskontroll på Arbetsmiljöverket

Projektägare

Monica Torgrip RP

Projektgrupp

Eva Bernmark, projektledare, RP

Britt-Marie Larsson, biträdande projektledare, RK

Edgardo Aleite, RP

Mats Berg, RP

Mats Funcke, RP

Magnus Henriksson, IRV

Marie-Louise Mellbourn, RP

Åke Norelius, RS

Per Anders Paulsson, AS

Dennis Webstedt, AS

Styrgrupp

Ywonne Strempl, avdelningschef, R

Monica Torgrip, enhetschef, projektägare, RP

Ann Ponton Klevestedt, enhetschef, AS

Kicki Höök, sektionschef, JS

Peder Carlsson, sektionschef, IRM

Jens Åhman, enhetschef, RK

Karin Sundh-Nygård, enhetschef, RS

Kommunikatör

Hans-Ola Larsson, KS

Förord

Denna rapport omfattar resultat från tre regeringsuppdrag. Till rapporten finns kompletterande information (bilagor) samlad i ett separat dokument. Rapporten går dock att läsa helt självständigt.

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	6
Ordlista	8
Bakgrund	9
Uppdragsbeskrivning.....	11
Mål	11
Syfte	11
Regeringsuppdragen.....	11
Frågeställningar	11
Avgränsningar	12
Hur gör Arbetsmiljöverket idag?.....	12
Hur gör andra marknadskontrollmyndigheter?	13
Hur gör andra marknadskontrollmyndigheter inom EES?	14
De nordiska länderna.....	14
Nederländerna	15
Storbritannien.....	16
E-handeln växer – strategier saknas	16
Cyber-inspectors	17
Vägledning från EU-kommissionen.....	18
Internationella informationsutbytessystem	18
Olika system för klassificering av produkter.....	19
Tullverket och SCB använder statistisk varukod (KN).....	20
Andra typer av klassificering.....	20
Metoder och verktyg för omvärldsbevakning.....	21
PEST-metoden.....	21
Webcrawler.....	21
Textmining.....	22
Värdering av informationskanaler	22
Externa informationskanaler.....	23
Importstatistik.....	23
Bransch- och arbetsgivarorganisationer.....	26
Fackliga organisationer	27
Organ för bedömning av överensstämmelse	27
Internationella informationsutbytessystem.....	28
Extern olycksskadestatistik.....	30
Intern informationssystem.....	32
Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter	32
Avdelningen för inspektion.....	33
Inspektörsstöd, Ines	33
Marknadskontrollstödet, Marko	34

Arbetsmiljöverkets svarstjänst	34
Informationssystemet om arbetsskador (ISA).....	35
Mötesforum inom Arbetsmiljöverket.....	37
Medverkan i externa nätverk och arbetsgrupper	37
Deltagande i mässor och utställningar.....	37
Resultat	39
Identifierade förbättringsområden.....	40
Importstatistik.....	40
Partsorganisationer.....	40
Organ för bedömning av överensstämmelse.....	41
Internationella informationsutbytessystem	41
Skadestatistik.....	41
Metodutveckling.....	42
Interna förbättringsområden.....	42
Kostnadsberäkning - beslutsunderlag	44
Riskanalys	44
Samlad bedömning.....	44
Lista över bilagor	45

Sammanfattning

Syftet med marknadskontroll av produkter är att förbättra säkerhet och hälsa för såväl arbetstagare som konsumenter. Dessutom bidrar den även till att motverka osund konkurrens mellan företag. Arbetsmiljöverket har ett marknadskontrollansvar inom ett antal produktområden, och ska vidta åtgärder mot de ekonomiska aktörer som sätter ut produkter på den svenska marknaden som Arbetsmiljöverket misstänker kan vara bristfälliga. Utifrån förändringar i vår omvärld genom bland annat den ökande globaliseringen och e-handeln, behöver Arbetsmiljöverket hitta effektivare metoder för att kunna infria detta åtagande till fullo.

Arbetsmiljöverket har fått i uppdrag av regeringen att utveckla metoder för att kunna bedriva en systematisk omvärldsbevakning och omvärlds- och marknadsanalys som underlag för strategiska beslut inför kommande marknadskontrollinsatser. Vilka informationskanaler kan Arbetsmiljöverket använda sig av för att identifiera bristfälliga produkter och vilka branscher förekommer de i? Vilka informationskanaler kan ge kunskap om hur dessa produkter når den svenska marknaden, samt vilka ekonomiska aktörer som är ansvariga för att bristfälliga produkter kommer ut på den svenska marknaden?

En rad olika informationskanaler, metoder och verktyg har identifierats under projektets gång. Dessa har därefter utvärderats med avseende på hur de kan bidra till en effektivare marknadskontroll.

I korthet kan åtgärdsförslagen som tagits fram mot bakgrund av utvärderingen summeras enligt nedan:

- Utökad myndighetssamverkan genom att Tullverket årligen förser Arbetsmiljöverket med importdata. Härigenom kan Arbetsmiljöverket få en tydligare bild av varuflöden in i Sverige från länder utanför EU, vilket ger en möjlighet att identifiera ekonomiska aktörer som importerar produkter till Sverige.
- Utökad samverkan med partsorganisationer. Med partsorganisationer avses såväl bransch- och arbetsgivarorganisationer som fackliga organisationer. Härigenom kan Arbetsmiljöverket snabbare fånga upp nya trender och problemområden på arbetsmarknaden.
- Marknadskontrollrådet bör tillhandahålla ett IT-verktyg av typen webcrawler som kan användas av alla marknadskontrollmyndigheter i Sverige. Syftet med detta är att underlätta övervakning av den ökande e-handeln.

Utöver ovannämnda åtgärdsförslag har ett antal interna förbättringsområden identifierats. Dessa berör bland annat hantering och analys av Arbetsmiljöverkets arbetsskadestatistik samt en mer systematisk hantering och spridning av information relevant för marknadskontroll inom myndigheten. En ökad satsning på omvärldsbevakning och omvärldsanalys leder sannolikt till ett ökat resursbehov.

Genomförandet av samtliga åtgärder (leveranser) beräknas uppgå till en total kostnad på cirka 6,8 miljoner kronor fördelat på en 5-årsperiod för Arbetsmiljöverket. Kostnaden inkluderar såväl förändring, genomförande som förvaltning. År ett beräknas kostnaden bli cirka 2,6 miljoner kronor, därefter blir den årliga kostnaden drygt 1 miljon kronor.

Kostnader för andra myndigheter har inte inkluderats i denna kostnadsanalys.

Ordlista

Adco	Administrative Cooperation Groups (administrativa samarbetsgrupper på EU-nivå upprättade under olika produkträttsakter).
ATEX	ATmosphères EXplosibles. ATEX-direktivet behandlar utrustningar och arbetsmiljö i områden där det finns risk för explosionsfarliga blandningar.
Ekonomiska aktörer	Tillverkare, tillverkares representant, importörer och distributörer.
ICECI	International Classification of External Causes of Injury (WHO) används i ICSMS.
ICSMS	Information and Communication System on Market Surveillance - informationssystem för EU-länder.
IDB	Injury data base.
Ines	Internt IT-baserat verktyg för inspektionsstöd.
ISA	Informationssystemet om arbetsskador.
MD	Maskindirektivet.
Marko	Internt IT-baserat stödverktyg för registrering av marknadskontrollärenden.
NACE	The Statistical classification of economic activities in the European Community.
NCECI	Nordic Classification of External Causes of Injuries används av IDB
NILEX	Verktyg (svenskt) för IT-och kundsupport, som används av Arbetsmiljöverkets svartjänst för hantering av frågor och svar som inkommer.
OH	Icke harmoniserade produkter, det vill säga produkter för vilka det inte finns något produktdirektiv eller någon förordning.
PED	Direktivet för tryckbärande anordningar.
PEST	Metod för omvärldsanalys. (PEST är en akronym, "Political", "Economic", "Social" och "Technological").
PPE	Personal protection equipment (personlig skyddsutrustning).
RAPEX	Rapid Alert System for non-food consumer products; gemensamt webbaserat varningssystem inom EU.
SPVD	Enkla tryckkärlsdirektivet.
Yttre faktor	De saker i form av maskiner, verktyg och andra föremål eller personer som kan kopplas till avvikelser vid en arbetsolycka. Används i ISA.

Bakgrund

Arbetsmiljöverket ansvarar för marknadskontroll av ett stort antal produkter. För flertalet av dessa produkter gäller gemensamma regler inom EES som regleras av EU-direktiv eller EU-förordningar. De europeiska direktiven finns överförda till svenska regler i Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Marknadskontroll syftar till att förbättra säkerhet och hälsa för såväl arbetstagare som konsumenter, samt till att motverka osund konkurrens mellan företag.

Arbetsmiljöverket ska vidta åtgärder mot de ekonomiska aktörer vars produkter inte uppfyller ställda krav. Aktuella åtgärder kan till exempel vara försäljningsförbud, tillbakadragande av produkter från marknaden, återkallande av produkter från slutanvändare eller publicerande av varningsinformation.

För att förebygga olyckor och arbetssjukdomar är det av stor betydelse att de produkter som finns på marknaden inom EES är säkra att använda och hantera. Ekonomiska aktörer som medvetet eller omedvetet tillhandhåller undermåliga produkter kan skapa risker för såväl arbetstagare som konsumenter samt bidra till osund konkurrens. En fri rörlighet av varor inom EES kräver aktiva marknadskontrollmyndigheter för att motverka oseriösa aktörer¹.

En likvärdig marknadskontroll i hela EES är nödvändig för att upprätthålla fri rörlighet och förhindra snedvriden konkurrens. Seriösa företag måste skyddas från osund konkurrens, genom att tillverkare vilkas produkter inte uppfyller gällande krav ska kunna hindras från att sälja sina produkter^{2,3,4}.

Regeringens arbetsmiljöstrategi för det moderna arbetslivet 2016-2020 innehåller tre prioriterade områden: "Nollvision mot dödsolyckor och förebyggande av arbetsolyckor", "Ett hållbart arbetsliv" samt "Psykosocial arbetsmiljö". Marknadskontrollarbetet på Arbetsmiljöverket berör de två

¹ [Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG](#)

² [SOU 2017:69 Marknadskontrollmyndigheter – befogenheter och sanktionsmöjligheter. Betänkande av 2016 års marknadskontrollutredning.](#)

³ [Europeiska kommissionens riktlinjer i 2016 års blå bok om genomförandet av EU:s produktbestämmelser.](#)

⁴ [Europaparlamentets och rådets förordning \(EG\) nr 764/2008 av den 9 juli 2008 om förfaranden för tillämpning av vissa nationella tekniska regler på produkter som lagligen saluförts i en annan medlemsstat och om upphävande av beslut nr 3052/95/EG](#)

förstnämnda av dessa områden. Arbetsmiljöverket har fått i uppdrag av regeringen att utveckla metoder för att kunna bedriva en systematisk omvärldsbevakning och en omvärlds- och marknadsanalys i syfte att ta fram underlag för strategiska beslut inför kommande marknadskontrollinsatser.

Omvärldsbevakning är strukturerade aktiviteter för att inhämta data och information om omvärlden som senare kan användas i en omvärlds- eller marknadsanalys. I detta sammanhang är det intressant att fokusera på politik, ekonomi, samhälle, teknik, lagar med mera.

Omvärldsanalys är en sammanställning och analys av data och information om den omgivning i vilken den aktuella organisationen verkar. Omvärldsanalys är en viktig metod för marknadskontrollmyndigheter för att skapa underlag inför strategiska beslut om vilka insatser som ska prioriteras för att uppnå önskade effekter av marknadskontrollverksamheten.

Marknadsanalys beskriver "marknaden" för en organisation eller en produkt. Vilka potentiella köpare och säljare finns? Vilka andra aktörer finns det? Var finns säljare och köpare? Vilka trender kan man identifiera?

Den kunskap vi inhämtar genom omvärldsbevakning och omvärlds- respektive marknadsanalys ska utgöra underlag för strategiska beslut om kommande marknadskontrollinsatser.

Arbetsmiljöverket tar varje år fram en omvärldsanalys som omfattar hela arbetslivet. Den är dock mer generellt utformad och utgör inte ett fullständigt underlag för planering av marknadskontrollinsatser specifikt. I dagsläget utförs ingen fördjupad analys i samband med planering av kommande insatser. Varje år görs däremot en översiktlig sakområdesanalys inom olika områden inför kommande planering.

En omvärldsanalys som inkluderar marknadskontroll skulle kunna resultera i en beskrivning av vilka risker bristfälliga produkter har, vilka trender som kan identifieras för respektive produktkategori samt vilka ekonomiska aktörer som sätter dessa produkter på den svenska marknaden. Projektet syftar till att ta fram en strukturerad analysmetod för en mer strategisk marknadskontroll. Europeiska kommissionens vägledning för god praxis för marknadskontroll⁵ råder marknadskontrollmyndigheter att undersöka marknaden för att ta reda på vilka ekonomiska aktörer som är verksamma, vilka produkter som är tillgängliga och var de tillhandahålls (till exempel e-handel eller fysisk butik). Man rekommenderar myndigheterna att använda sig av flera olika

⁵ [God praxis för marknadskontroll, en vägledning från Europeiska kommissionen 2017](#)

informationskanaler som till exempel tullen, bransch- och arbetsgivarorganisationer, fackliga organisationer, arbetsmiljöinspektioner, klagomål från användare samt statistik vid planering av kommande insatser.

Projektet har utgått från Marknadskontrollrådets promemoria "Omvärldsbevakning och marknadsanalys" från 2014 med rekommendationer om metoder och informationskanaler för omvärldsbevakning.

Uppdragsbeskrivning

Mål

- Färre bristfälliga produkter finns på den svenska marknaden.

Syfte

- Att utveckla metoder för att kunna bedriva en systematisk omvärldsbevakning som underlag för strategiska beslut om kommande marknadskontrollinsatser.

Regeringsuppdragen

Rapporten omfattar tre olika regeringsuppdrag vilka anges nedan.

Uppdrag 1: Göra en analys av i vilka branscher och för vilka produktslag det finns en brist i kunskap eller vilja att köpa, sälja eller tillverka produkter som uppfyller gällande krav (osund konkurrens).

Uppdrag 2: Identifiera vilka aktörer Arbetsmiljöverket ska rikta sina insatser mot för att få bästa effekt i marknadskontrollarbetet.

Uppdrag 3: Arbetsmiljöverket ska mot bakgrund av den information som inhämtats vidta marknadskontrollåtgärder. Åtgärderna ska i huvudsak fokuseras på ingripanden mot produkter som inte uppfyller kraven.

Projektgruppen har valt att redovisa resultaten från de olika uppdragen tillsammans då de har en stark koppling till varandra.

Frågeställningar

För att tydliggöra arbetet har ovanstående uppdrag delats in i olika frågeställningar:

- Vilka informationskanaler kan Arbetsmiljöverket använda för att identifiera bristfälliga produkter och branscher där dessa används (Uppdrag 1)?
- Vilka informationskanaler kan Arbetsmiljöverket använda för att bedriva en systematisk marknadsanalys som kan identifiera hur bristfälliga produkter når den svenska marknaden (Uppdrag 2)?
- Vilka informationskanaler kan Arbetsmiljöverket använda för att bedriva en systematisk marknadsanalys för att identifiera de ekonomiska aktörerna som sätter bristfälliga produkter på den svenska marknaden (Uppdrag 2)?
- Hur ska Arbetsmiljöverket med hjälp av identifierade informationskanaler bedriva en systematisk omvärldsbevakning och marknadsanalys som underlag för kommande marknadskontrollåtgärder (Uppdrag 3)?

Avgränsningar

Arbetsmiljöverket ansvarar för fem EU-direktivbaserade produktområden samt vissa produkter inom det icke harmoniserade området:

- Produkter för användning i explosionsfarlig miljö (ATEX)
- Maskiner (MD)
- Personlig skyddsutrustning (PPE)
- Enkla tryckkärl (SPVD)
- Tryckbärande anordningar (PED)
- Produkter inom det icke harmoniserade området (OH), till exempel stegar och ställningar.

Projektet omfattar de produktområden som Arbetsmiljöverket har ansvar för. Fortsättningsvis benämns ovanstående produktområden som "produkter" i denna rapport. För detaljer kring respektive produktområde, se bilaga 1.

Hur gör Arbetsmiljöverket idag?

Varje år görs det översiktliga sakområdesanalyser på Arbetsmiljöverket inom olika områden inför kommande planering. *Produktsäkerhet och marknadskontroll* är ett av dessa sakområden. Syftet med denna analys är att fånga upp, diskutera och bereda frågor inom produktsäkerhet och marknadskontroll. Sakområdesanalysen ska vara ett stöd för Arbetsmiljöverkets årliga omvärldsrapport och dessutom vara en grund för prioritering och planering av verksamheten.

Det saknas idag en strukturerad metod för att systematiskt samla in information från olika informationskanaler som till exempel olika skadestatistikdatabaser, Tullverket, bransch- och arbetsgivarorganisationer samt fackliga organisationer med syfte att identifiera bristfälliga produkter, ekonomiska aktörer och för att upptäcka trender på marknaden. En sådan metod behöver därför utvecklas för att Arbetsmiljöverket ska kunna göra bättre och effektivare urval inför framtida marknadskontroll-insatser.

Enligt förordning (EG) nr 765/2008⁶ ska medlemsländerna utarbeta ett allmänt program för marknadskontroll för sektorer inom vilka de utför marknadskontroll. Arbetsmiljöverket tar årligen fram ett marknadskontrollprogram där marknadskontrollinsatser för de kommande tre åren redovisas.

När Arbetsmiljöverket tar fram marknadskontrollprogram tas hänsyn till:

- riskerna med produkterna
- rapporterade skador och tillbud orsakade av produkterna
- sakområdesanalys
- anmälningar via e-tjänsten *Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter*
- information från andra marknadskontrollmyndigheter inom såväl Sverige som Europa.

Hur gör andra marknadskontrollmyndigheter?

Det finns 17 marknadskontrollmyndigheter⁷ i Sverige inklusive Arbetsmiljöverket, som var och en har tillsyn inom sitt ansvarsområde. I nuläget finns existerande rutiner mellan myndigheter med marknadskontrollansvar, för att vidarebefordra marknadskontrollärenden som inkommer till fel myndighet.

I Sverige sammanfaller myndigheternas marknadskontrollansvar för olika produkter med få undantag med deras föreskriftsansvar. Regeringen har i en förordning om marknadskontroll utsett sektorsmyndigheter som ansvariga för marknadskontroll. En sådan decentraliserad organisation kräver samordning.

Swedac (Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll) är ansvarig myndighet för samordning av den svenska marknadskontrollen. Samordningen sker bland

⁶ [Förordning om ackreditering och marknadskontroll, Förordning 765/2008](#)

⁷ Myndigheternas ansvarsområden, <https://www.marknadskontroll.se/var-verksamhet/myndigheterna-ansvarsomraden/>

annat i Marknadskontrollrådet⁸, där representanter från berörda myndigheter ingår. Samtliga myndigheter som ingår i Marknadskontrollrådet, förutom Socialstyrelsen, Kommerskollegium och Tullverket, bedriver marknadskontroll⁹.

Alla marknadskontrollmyndigheter är skyldiga att delta i rådet. Det fungerar framför allt som ett forum för informations- och erfarenhetsutbyte mellan myndigheter, men rådet ska också underlätta allmänhetens kontakter med berörda myndigheter och samråda med företrädare för näringsliv och konsumenter och andra intressenter.

Arbetsmiljöverket har skickat ut ett formulär till marknadskontrollmyndigheterna i Sverige, med frågor avseende hur de hanterar sina respektive ansvarsområden.

Av de svar som inkommit – se även bilaga 2 - framgår att omvärldsanalysen generellt sett är till stor användning för planering av framtida insatser inom respektive tillsynsområde. Även information från olycksstatistiken används i samma syfte.

Några myndigheter har viss samverkan med Tullverket men det är till största delen reaktiv uppföljning.

Majoriteten av tillfrågade myndigheter hanterar anmälan av farlig produkt, dock sker det inte alltid via en speciell webbapplikation på respektive myndighets webb.

De myndigheter som inkommit med svar, tar samtliga upp att information från externa möten (EU, kontrollorgan med mera) är värdefull.

Hur gör andra marknadskontrollmyndigheter inom EES?

De nordiska länderna

Vid möte med de nordiska länderna (Norge, Danmark, Finland och Island) i samband med ett nordiskt maskinmöte, genomfördes en enkel enkätundersökning kring marknadskontroll; för resultatsammanställning se bilaga 3.

⁸ Marknadskontrollrådets verksamhet, <https://www.marknadskontroll.se/var-verksamhet/>

⁹ [SOU 2017:69 Marknadskontrollmyndigheter - befogenheter och sanktionsmöjligheter. Betänkande av 2016 års marknadskontrollutredning.](#)

Inget av länderna har en strukturerad metod för att systematiskt samla in information för att göra en samlad omvärldsanalys inför planering av marknadskontrollinsatser. Arbetskadestatistik används som underlag på liknande sätt som på Arbetsmiljöverket. I Danmark har man dock gjort ett försök att ta fram en analys och sammanställning av arbetskadestatistik som är mer inriktad mot marknadskontroll. I korthet har de delat in produkterna i olika produktgrupper. De har skapat en modell för att göra prognoser över förväntade olyckor inom produktgrupperna. Den fokuserar på hur olyckorna är fördelade inom olika branscher. De har även gjort försök att kategorisera och analysera händelsebeskrivningar som anmälaren gör i ett fritextfält.

Alla de övriga nordiska länderna har på samma sätt som Sverige ett samarbete med respektive tullmyndighet för att kunna stoppa införsel av kända bristfälliga produkter vid gränsen. Däremot utnyttjas inte statistik från Tullverket för att identifiera trender eller stora eller nya importaktörer. Samtliga nordiska länder använder arbetsmiljöinspektörer som en viktig informationskälla men endast Danmark har utvecklat ett specifikt IT-system för att på ett enkelt sätt samla in synpunkter från inspektionsverksamheten.

Nederländerna

Inom ramen för projektet utfördes under sommaren 2017 ett studiebesök till den nederländska myndigheten, Inspectie SZW – Ministerie van Sociale Zaken en Wergelegenheid. Myndigheten utövar tillsyn i arbetslivet men även på andra områden än vad Arbetsmiljöverket gör, till exempel arbetsrätt, löner med mera.

När det gäller produktkrav ansvarar de för samma fem direktiv som Arbetsmiljöverket samt för hissdirektivet. Den nederländska myndigheten ansvarar inte för marknadskontroll inom det icke harmoniserade området utan detta görs av en annan myndighet.

Myndigheten arbetar i stort sett som Arbetsmiljöverket gör men det skiljer sig i hur arbetet organiseras. Inspektörer står för hela genomförandet av marknadskontrollen medan specialisterna (motsvarar marknadskontrollhandläggare) förbereder planeringen av marknadskontrollinsatser. Specialisterna bidrar också med expertkunskap och stöd till inspektörerna.

I Nederländerna lägger man ner ett omfattande arbete på att utarbeta en 4-årig plan för marknadskontroll baserat på riskerna och antalet användare av produkterna, se bilaga 4. De gör särskilda marknadskontrollinspektioner, och tittar då på hur till exempel maskiner används.

Generellt kan sägas att de har ungefär samma problem med att identifiera bristfälliga produkter och ekonomiska aktörer som Arbetsmiljöverket har. De

upplever det som svårt att utöva tillsyn mot e-handel samt att få kännedom om bristfälliga produkter innan de släpps ut på marknaden. De förefaller dock ha ett väl utvecklat samarbete med anmälda organ (för definition av anmälda organ se avsnittet om Organ för bedömning av överensstämmelse) som även Arbetsmiljöverket kan ta lärdom av. Däremot uppgav de att branschorganisationer inte var särskilt benägna att anmäla farliga eller bristfälliga produkter.

Storbritannien

Health & Safety Executive (HSE), är en av Storbritanniens marknadskontrollmyndigheter. De övervakar och verkställer lagstadgade krav på säkerhet och hälsorisker för de flesta produkter som används på arbetsplatser. En annan brittisk myndighet arbetar med marknadskontroll av konsumentprodukter och personlig skyddsutrustning.

Förutom de direktiv som Arbetsmiljöverket ansvarar för, så ansvarar HSE till exempel för hissar och elektrisk utrustning.

Marknadskontrollen är idag huvudsakligen reaktiv, oftast som ett resultat av klagomål, arbetsplatsundersökningar eller anmälan om farlig eller bristfällig produkt.

Inspektionen utför i första hand inspektioner på arbetsplatser där det finns arbetsmiljöer med högre skadefrekvens, till exempel inom tillverkningsindustri, byggverksamhet, jordbruk, skogsbruk, fiskerier samt gruvdrift eller stenbrott. Andra myndigheter utför inspektioner på kontor, butiker och lager, sjukvård, sjöfart, kärnkraft och järnvägar.

HSE arbetar i stort sett på samma sätt som vi gör med arbetsmiljöinspektion och marknadskontroll, men med en annan ansvarsfördelning mellan myndigheter och direktivområden. Vid exempelvis marknadskontroll av maskiner, utförs den av två olika myndigheter beroende på om det främst är en konsumentinriktad produkt eller en arbetsrelaterad produkt.

E-handeln växer – strategier saknas

E-handel startade på allvar i mitten av 1990-talet, då bland annat det stora amerikanska företaget Amazon startade sin e-handelssajt. Mellan 1995 och 1997 investerades det mycket i e-handel, lager köptes upp och internet blev allt mer utbrett. Sedan kom IT-kraschen 2000-2001 och många IT-företag gick i konkurs. Efter krisen i början av 2000-talet har e-handeln tagit fart igen och har de senaste tio åren haft en stark tillväxt.

Teknikutveckling i kombination med en ökad globalisering, leder till att svenska kunder alltmer söker sig utanför Sveriges gränser när det gäller e-handel. Kläder och hemelektronik dominerar fortfarande e-handeln men bygghandeln uppvisade en ökning på 38 procent under 2015, troligen som en följd av den starka "hemma-fixar"-trenden¹⁰.

Produkter som köps via e-handel omfattas av marknadskontrollförordningen. Den ökade handeln över internet gör att marknadskontrollstrategier behöver modifieras för att ligga i fas med utvecklingen. I Europeiska unionens riktlinjer i 2016 års blå bok om genomförande av EU:s produktbestämmelser¹¹, betonar man vikten av tillsyn mot e-handel.

I Sverige är det Konsumentverket som är tillsynsmyndighet för den konsumenträttsliga lagstiftningen som rör e-handel. De har tagit fram riktad information till företagare, branscher och näringsliv som finns åtkomlig på deras webbsajt¹².

Det finns några branschorganisationer i Sverige med fokus på e-handel. Dessa är främst inriktade på att främja och stötta e-handelsbranschen i Sverige men även i Norden.

Cyber-inspectors

I en europeisk rapport från år 2014¹³ finns sammanställt ett antal goda exempel som avser marknadskontrollaktiviteter inom e-handel. Frankrike inrättade år 2000 en speciell instans för övervakning av e-handel "Centre for Strategy & Evaluation Services" (CSES, vilken ligger inom Generaldirektoratet för konkurrens, konsumtion och bedrägeribekämpning). Så kallade "cyber-inspectors" övervakar den franska marknaden för att hitta farliga produkter.

I samma rapport tar man även upp ett framgångsrikt samarbete mellan aktuell marknadskontrollmyndighet och tullen. Tullmyndigheten blir en allt viktigare aktör när det gäller att identifiera farliga produkter i och med en ökad e-handel utanför landets gränser.

¹⁰ [E-barometern 2015](#)

¹¹ [Europeiska kommissionens riktlinjer i 2016 års blå bok om genomförandet av EU:s produktbestämmelser](#)

¹² <https://www.konsumentverket.se/for-foretag/olika-saljkanaler/regler-nar-du-saljer-pa-internet/>

¹³ [Panteia, Centre for Strategy & Evaluation Services, Good Practice in Market Surveillance Activities related to Non-Food Consumer Products sold Online, December 2014](#)

Vägledning från EU-kommissionen

EU-kommissionen publicerade den 1 augusti 2017 en vägledning¹⁴ för marknads kontroll av produkter som säljs på nätet. I denna lyfter man fram olika förslag på hur övervakning av e-handeln kan utvecklas:

- Det är viktigt att ha en strategi för marknads kontrollinsatser inom e-handel.
- Genom att gå igenom RAPEX och OECD Global Recalls kan man se vilka produkter som finns listade där. Om dessa produkter även säljs online kan eventuell reaktiv marknads kontroll vara befogad.
- Även informationsutbyte mellan andra myndigheter, ekonomiska aktörer och media kan ligga till grund för marknads kontrollåtgärder.
- Vikten av att öka medvetenheten och kunskapen bland konsumenterna. Detta kan åstadkommas genom att myndigheternas webbsidor innehåller information om produktsäkerhetslagar, vilka rättigheter konsumenterna har samt vad som gäller för de ekonomiska aktörerna. Myndigheterna ska även uppmuntras till kommunikationskampanjer avseende säker e-handel. Även hantering av konsumentklagomål, vilket också kan ligga till grund för marknads kontrollåtgärder, bör prioriteras.
- Öka medvetenheten och kunskapen hos de ekonomiska aktörerna om vilka produktsäkerhetskrav som måste uppfyllas.
- Konsumentprodukter som är tillgängliga i Europa, kommer ibland från tredje land. Det är därför viktigt att nå ut till dessa aktörer.

Internationella informationsutbytessystem

Inom EU finns två webbaserade system för informationsutbyte av marknads kontrollärenden mellan marknads övervakningsmyndigheterna inom EU och EFTA: ICSMS och RAPEX.

ICSMS (Information and Communication System on Market Surveillance) regleras i EU-förordningen om ackreditering och marknads kontroll 765/2008¹⁵ och är ett obligatoriskt arbetsverktyg för att rapportera och inhämta information om harmoniserade produkter som kontrollerats i EU:s medlemsstater, oavsett om de kontrollerade produkterna uppvisat brister eller inte.

ICSMS används också i viss utsträckning för det så kallade skyddsklausulförfarandet som syftar till att snabbt och effektivt dela information om bristfälliga produkter och påskynda avlägsnandet av farliga

¹⁴ [Commission Notice on the market surveillance of products sold online \(Text with EEA relevance.\), document 52017XC0801\(01\)](#)

¹⁵ [Europaparlamentets och rådets förordning \(EG\) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning \(EEG\) nr 339/93](#)

produkter från marknaden. ICSMS är ett viktigt system i det reaktiva marknadskontrollarbetet samt hjälper till att samordna insatser och skapa enhetlighet mellan medlemsländerna.

Varje medlemsstat har enligt skydds klausulförfarandet skyldighet att utreda om varor som stoppats av andra medlemsstater finns i det egna landet. Om produkten finns på en medlemsstats marknad, är medlemsstaten skyldig att reagera på varningen och ange vilka åtgärder som vidtagits i landet.

RAPEX (Rapid Alert System for non-food consumer products), som inrättades genom direktiv 2001/95/EG¹⁶ är ett varningssystem med syfte att snabbt kunna varna om farliga produkter. Tack vare systemet ser man till att information om farliga produkter som tagits bort från marknaden eller återkallats från konsumenterna var som helst i Europa, snabbt når ut till alla medlemsstater och Europeiska kommissionen, så att man på lämpligt sätt kan agera överallt i EU. Varje vecka publicerar EU-kommissionen en sammanställning av de farliga produkter som medlemsstaterna vidtagit åtgärder mot. Till skillnad mot ICSMS är RAPEX publikt.

Kina är det ursprungsland som förekommer oftast i RAPEX. Enligt en rapport från RAPEX, så drogs ca 2500 produkter bort från marknaden år 2014, och av dessa kom 64 procent från Kina. För att förmå de ekonomiska aktörerna i Kina att själva ansvara för att deras produkter uppfyller gällande produktsäkerhetskrav, har EU-kommissionen och de kinesiska myndigheterna inlett ett samarbete, via applikationen "Rapid alert system-China".

OECD Global Recalls är OECD-ländernas motsvarighet till RAPEX. Här finner man återkallelser som gjorts i Australien, Kanada, Europa, Japan och USA. Framöver är det planerat att ytterligare länder ska anslutas till OECD Global Recalls.

En utvärdering av de internationella informationsutbytessystemen som en tänkbar informationskanal har gjorts inom projektet, se vidare under avsnittet värdering av informationskanaler.

Olika system för klassificering av produkter

För att Arbetsmiljöverket ska kunna uppfylla sina åtaganden enligt de frågeställningar som satts upp för detta projekt måste ett flertal informationskällor analyseras för att identifiera viktiga faktorer. Faktorer av intresse kan vara produkternas ursprungsland och avsändarland. Det kan också vara ekonomiska aktörer, brister kopplade till produkter samt produkter involverade i incidenter och olyckor.

¹⁶ [Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG av den 3 december 2001 om allmän produktsäkerhet](#)

De informationskällor som kan vara av intresse i detta sammanhang, använder oftast olika sätt att dela in produkter eller produktgrupper, eller katalogisera och klassificera incidenter och olyckor kopplade till produkter. Detta skapar problem om man vill jämföra data mellan olika databaser, till exempel importstatistik med olycksstatistik. Det är därför av intresse med en beskrivning av nomenklaturen, se nedan.

Tullverket och SCB använder statistisk varukod (KN)

Det finns två myndigheter i Sverige som använder produkt- och varuindelningar i syfte att samla information om import. De två myndigheterna är Tullverket och Statistiska centralbyrån, SCB. Tullverket använder sig av statistisk varukod (KN) för att klassificera produkter och varors tulltaxa. SCB är den myndighet som har till uppgift att bland annat framställa och erbjuda importstatistik, de använder också KN. De olika produkt- och varuindelningarna beskrivs närmare i avsnittet Tullverkets nomenklatur för indelning av produkter i bilaga 5.

Andra typer av klassificering

Arbetsmiljöverkets informationssystem om arbetsskador (ISA) använder sig av variabeln *Yttre faktor*, som anger det huvudsakliga verktyg, föremål, instrument, maskin eller person som kan kopplas till avvikelser från det normala i händelseförloppet vid en arbetsolycka. Variabeln klassificeras med hjälp av en hierarkiskt uppbyggd klassifikation (Material Agent) rekommenderad av EUROSTAT, European statistics on accidents at work 2001.

Olycksdatabasen IDB Sverige använder en variant av NCECI¹⁷, Nordic Classification of External Causes of Injuries som är en särskilt framtagen klassifikation att använda för att systematiskt beskriva den rad av händelser och omständigheter som leder fram till att en person skadar sig.

I det internationella informationsutbytesystemet ICSMS används en klassificering som bygger på WHO:s International Classification of External Causes of Injury (ICECI)¹⁸.

Många delar i ICECI är baserade på NCECI, men flera moduler har lagts till, vilket gör ICECI mer omfattande än NCECI.

¹⁷ http://www.nordclass.se/nceci_e.htm

¹⁸ <http://www.who.int/classifications/icd/adaptations/iceci/en/>

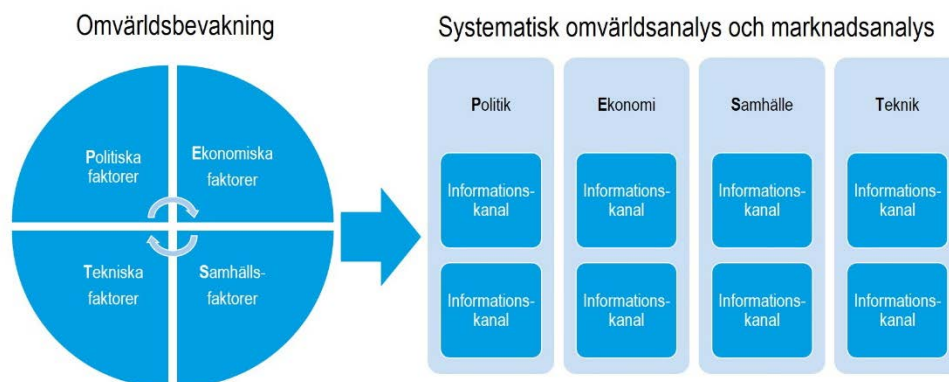
Metoder och verktyg för omvärldsbevakning

Projektet har undersökt och utvärderat olika metoder och verktyg som kan användas för att bedriva en systematisk omvärldsbevakning som underlag för strategiska beslut om kommande marknadskontrollinsatser.

PEST-metoden

Förändringstakten i näringslivet ökar mer och mer, vilket är ett av de skäl som gör att Arbetsmiljöverket bedömer att det finns ett behov av en modell för omvärldsanalys. Modellen kan utgöra en bra grund för prognoser om framtiden samt scenarier för Arbetsmiljöverkets fortsatta insatser inom marknadskontrollen.

PEST-metoden är en modell för analys av vår omgivning och identifikation av politiska, ekonomiska, sociala och tekniska faktorer, se figur 1. Dessa faktorer kan ha en långsiktig påverkan på produkterna inom respektive produktområde och därigenom även på marknadskontrollen. Arbetsmiljöverket har använt PEST-metoden inom ramen för detta uppdrag. Arbetet har fokuserat på att identifiera kritiska faktorer som kan ha inverkan på planering av proaktiva marknadskontrollinsatser. Trender såsom digitalisering, robotisering samt att allt fler maskiner tillverkas utanför EU är faktorer som bedömts ha stor påverkan på marknaden och bör följas upp i omvärldsbevakningen.

Figur 1. Schematisk bild över PEST-modellen.

Arbetsmiljöverket anser att PEST-metoden är ett bra verktyg för att bedriva en systematisk omvärldsbevakning.

Webcrawler

Webcrawler är en typ av mjukvara som kan användas för att söka information om produkter som säljs på internet, se bilaga 6 för mer information. Vissa prisjämförelsetjänster baseras på liknande teknik. Med syfte att hitta bristfälliga

produkter kan man specificera sökningar för att hitta information om tekniska specifikationer, skydd och bruksanvisningar.

Den webcrawler som Arbetsmiljöverket hämtat information om heter NordCrawl och har utvecklats genom Nordiska ministerrådets grupp för marknadskontrollmyndigheter med hjälp av det danska företaget Big2Great ApS. I Sverige använder Energimyndigheten NordCrawl och har goda erfarenheter av detta verktyg.

Att arbeta med verktyg som NordCrawl skulle kunna vara en möjlighet att undersöka vidare, liksom att påbörja samarbete kring detta med andra myndigheter som bedriver marknadskontroll. Förslagsvis skulle Marknadskontrollrådet kunna få i uppdrag att ansvara för att tillhandahålla ett gemensamt verktyg för alla marknadskontrollmyndigheter i Sverige. Det skulle därigenom kunna effektivisera övervakningen av handeln med produkter som sker via e-handel. Med ett sådant verktyg skulle marknadskontrollmyndigheter eventuellt även kunna söka efter produkter som belagts med säljförbud.

Textmining

Textmining är en metod för att analysera och eller kategorisera textinformation. Metoden kräver att man på något sätt lagrat textinformationen i en databas, men ställer inga större krav på struktur.

Textmining kräver en stor initial arbetsinsats för varje textinformation som ska analyseras eller kategoriseras. Verktyg för textmining är generellt dyra. SAS (Statistical Analysis System) Institute uppgav att första årshyran är 700 000 SEK. Det finns dock fria programvaror som erbjuder textmining. Problemet med dessa är att de sällan erbjuder ett inbyggt stöd för svenska.

Kostnaden och arbetsinsatsen för textmining innebär att kraven på resultat blir höga och det är tveksamt om metoden infriar sådana förväntningar. I dagsläget är det förmodligen mer kostnadseffektivt och ger bättre resultat med manuell klassificering. Manuell klassificering handlar om att en person, utifrån likheten i dokumentens innehåll, grupperar dokument i lämpliga kategorier och undergrupper.

Värdering av informationskanaler

Begreppet informationskanaler omfattar såväl organisationer, myndigheter, databaser som nationella och internationella samverkansgrupper. Ett antal informationskanaler har undersökts på olika sätt. I vissa fall har representanter från olika organisationer bjudits in till projektmöten för gemensam diskussion, i

andra fall har kontakter skett via e-post eller telefon. I enstaka fall har även studiebesök genomförts.

Externa informationskanaler

Importstatistik

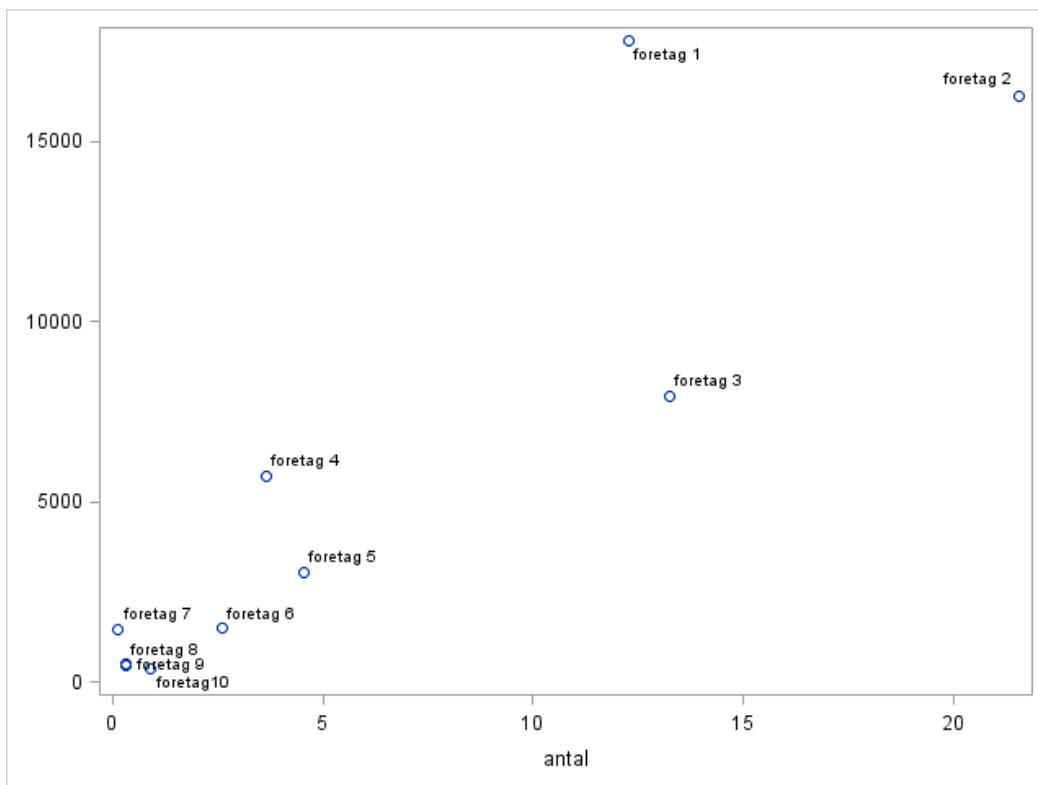
Data från Tullverket

Tullverket för statistik över import från tredje land, det vill säga utanför EU. För att deklarerat sin import behöver en ekonomisk aktör ange bland annat en statistisk varukod (KN) för produkten eller varan. Detta dokumenteras i Tullverkets importdatabas, inklusive information om deklarant, ursprungsland, mängd med mera. De statistiska varukoderna är en EU-gemensam nomenklatur som i sin tur bygger på ett internationellt harmoniserat system. Detta beskrivs närmare i bilaga 5.

Informationen från Tullverket är av hög kvalitet och relativt detaljrik. Under projektet gjordes en provbeställning ur databasen. En grovgallring bland varukoderna genomfördes i syfte att finna vilka som är av störst intresse för marknadskontrollarbetet. Dessa finns sammanställda i bilaga 7.

Till provbeställningen valdes slutligen två varukoder relaterade till maskindirektivet, två relaterade till personlig skyddsutrustning och två som hörde till det icke harmoniserade produktområdet. Beställningen begränsades också till att gå två år bakåt i tiden. Resultat från provbeställningen redovisas i bilaga 8.

Importdatabasen lämpar sig väl för att hanteras digitalt och automatiskt. Det är enkelt att ur datamängden se vilka poster som skulle kunna vara av intresse för en proaktiv marknadskontroll. Kanalen kan ge indikationer på hur en produkt når den svenska marknaden, det vill säga från vilket ursprungsland eller avsändarland den kommer, vem som är deklaranten eller ekonomisk aktör, med mera. I figur 2 visas ett exempel över tio företag med störst import avseende antal kollin och värde för varukoden 8467 22 30 -Handverktyg - Cirkelsågar. Utifrån faktorerna *värde* respektive *antal kollin* är företag 1 respektive företag 2 mest intressanta för marknadskontroll.

Figur 2. Import av cirkelsågar med mera. Värde (tKr) vs antal (1000-tal).

Den information som på detta sätt samlas in kan sedan kombineras med våra tidigare erfarenheter av marknadskontrollärenden som till exempel ursprungsland, avsändarland eller ekonomisk aktör. Informationen kan då utgöra underlag till ett välavvägt riskbaserat beslut om eventuella marknadskontrollinsatser.

Arbetsmiljöverket föreslår att importdatabasen systematiskt integreras i det årliga beslutsunderlaget för marknadskontroll. Detta kan åstadkommas genom att:

- Systematisera arbetssättet
 - Tullverket får i uppdrag att årligen förse de svenska marknadskontrollmyndigheterna med underlag från importdatabasen. Detta görs utifrån en specifikation av intressanta varukoder.
- Automatisera arbetssättet (IT-stöd)
 - Arbetsmiljöverket tar fram tekniska lösningar eller gränssnitt till befintliga verktyg som effektiviserar beställningen, inläsningen och analysen av importdata.

- Skapa en databas där analysresultatet sparas samt kan användas för trendanalyser och historik.

Ett problem som projektet stötte på och som också uppmärksammats av Arbetsmiljöverket under det tidigare projektet "Samverkan med Tullverket inom marknadskontrollen"¹⁹, är att produkterna som Arbetsmiljöverket ansvarar för inom marknadskontrollen inte alltid har en väldefinierad statistisk varukod.

Detta till trots dras slutsatsen att informationen från Tullverket kan bli av stor betydelse för Arbetsmiljöverkets systematiska marknadskontrollarbete för att identifiera stora eller nya aktörer, trender och inflödesvägar. Med tanke på möjligheterna som finns i importstatistiken är en fördjupad studie av denna informationskanal därför ytterst betydelsefull.

Intrastat

Som tidigare beskrivits så omfattar Tullverkets statistik införsel av varor till Sverige från tredje land, det vill säga införsel från länder utanför EU. Varuflöden inom EU ingår inte i Tullverkets statistik. För kartläggning av varuflöden inom EU har därför systemet Intrastat utvecklats. I Sverige ansvarar statistiska Centralbyrån (SCB) för insamling och sammanställning av Intrastatstatistiken.

Uppgiftslämnare till SCB:s Intrastatstatistik är företag och organisationer som tar emot eller levererar varor över ett visst minimivärde. Alla svenska företag eller organisationer som antingen årligen för in varor till Sverige från andra EU-länder till ett värde av minst 9 000 000 kr eller årligen för ut varor till andra EU-länder till ett värde av minst 4 500 000 kr, rapporterar Intrastatstatistik till SCB varje månad. Med ovannämnda avgränsning fångar Intrastat in 93 procent av införda varors värde och 97 procent av värdet för de varor som förts ut ur landet.

Det som rapporteras är:

- Avsändande eller mottagande medlemsland
- Transaktionstyp (till exempel köp, försäljning, flytt av eget lager eller retur)
- Statistisk Varukod (KN) (samma som i Tullverkets statistik)
- Nettovikt
- Kvantitet (liter, styck, par, beroende på varuslag)
- Fakturerat värde

¹⁹ Projektrapport "Samverkan med Tullverket inom marknadskontrollen", Diarienummer REK 2011/101124, 18 oktober 2012

I införselstatistiken kan man inte identifiera exporterande part (bara ursprungsland), och vice versa vad gäller utförselstatistik. Intrastatstatistiken blir på det viset mindre detaljerad än Tullverkets införselstatistik från tredje land. Däremot borde man genom att studera Intrastatstatistiken över flera år kunna identifiera förändringar i varuflöden inom EU, vilket skulle kunna vara intressant information ur ett marknadskontrollperspektiv.

Arbetsmiljöverket föreslår därför att det vidare analyseras om införselstatistik ur Intrastat kan utgöra en intressant informationskälla. Man kan till exempel tänka sig att analysera intrastatstatistik parallellt med Tullverkets införselstatistik för en given varukod för att identifiera trender vad gäller förändring i varuflöden.

Bransch- och arbetsgivarorganisationer

Bransch- och arbetsgivarorganisationer företräder företag som är såväl användare som tillverkare av produkter. Bransch- och arbetsgivarorganisationer kan ge viktig information rörande trender avseende nya produkter och framförallt bristfälliga produkter.

Det finns cirka 150 bransch- och arbetsgivarorganisationer i Sverige och inom ramen för uppdraget har vi valt att titta närmare på ett urval av dessa, se bilaga 9. Urvalet har baserats på branscher där användare eller tillverkare av produkter inom Arbetsmiljöverkets olika produktområden återfinns.

Projektgruppen har träffat bland annat Teknikföretagen (inklusive TEBAB), som organiserar ca 30 olika branscher med en del storföretag som till exempel Volvo, Atlas Copco, Ericson, Alfa Laval, ABB. Vi har dessutom haft kontakt med ett flertal andra organisationer. Arbetsmiljöverkets ökade satsning på proaktiv marknads kontroll har mottagits positivt av de parter vi haft kontakt med.

Bransch- och arbetsgivarorganisationer skulle kunna utnyttjas som informationskanal om bristfälliga produkter på ett mer effektivt sätt. Detta kan göras genom en marknadsföringsinsats av e-tjänsten *Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter*.

Bransch- och arbetsgivarorganisationer kan ge Arbetsmiljöverket viktig återkoppling om trender på marknaden som till exempel nya produkter, nya aktörer, men även varna för bristfälliga eller farliga produkter. Denna informationsinhämtning sker förslagsvis årligen via en kort enkät (produktsäkerhetsundersökning) till utvalda bransch- och arbetsgivarorganisationer. Förslag på enkätfrågor till en produktsäkerhetsundersökning redovisas i bilaga 10. Bransch- och arbetsgivarorganisationer kan också vara en

viktig informationskälla när det gäller att identifiera oseriösa aktörer på marknaden som orsakar osund konkurrens.

Fackliga organisationer

De fackliga organisationerna representerar en stor del av den yrkesverksamma befolkningen i Sverige. IF Metall, GS-facket (Facket för Skogs-Trä- & Grafisk Bransch) samt Byggnads, är några av de stora organisationerna som Arbetsmiljöverket har bjudit in för diskussion. Dessa organiserar en stor del av de arbetstagare som berörs av de produkter som omfattas av Arbetsmiljöverkets produktområden. De fackliga organisationernas medlemmar är i högsta grad de som kan drabbas vid användning av farliga eller bristfälliga produkter.

Fackliga organisationer skulle kunna utnyttjas som informationskanal om bristfälliga produkter på ett mer effektivt sätt. Detta kan göras genom en marknadsföringsinsats av e-tjänsten *Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter*. Genom att årligen skicka ut en kort enkät (produktsäkerhetsundersökning) till de fackliga organisationerna kan Arbetsmiljöverket få återkoppling om trender och problemområden inom olika branscher. Det kan till exempel gälla nya aktörer som har tillkommit och som sätter bristfälliga produkter på marknaden. Förslag på enkätfrågor till en produktsäkerhetsundersökning redovisas i bilaga 10.

Organ för bedömning av överensstämmelse

Det finns tre olika typer av organ för bedömning av överensstämmelse. Dessa är ackrediterade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Swedac. Organen kan även utses av andra nationella ackrediteringsorgan än det svenska. Sverige är bundet till en överenskommelse som säger att vi ska godta de bedömningar som andra nationella ackrediteringsorgan gjort.

De tre typerna av organ är:

- a) Anmälda organ, som är tredjepartsorgan som genom provning, kontroll eller certifiering kan intyga att en direktivbaserad produkt överensstämmer med olika krav i särskilda EU-direktiv eller EU-förordningar innan de sätts på marknaden eller tas i bruk
- b) Certifierings- eller provningsorgan som intygar att en icke harmoniserad produkt uppfyller gällande krav.
- c) Kontrollorgan som kontrollerar att en produkt som tagits i bruk uppfyller kraven då produkten sattes på marknaden och kan användas på ett säkert sätt (besiktning).

Genom kontakter med olika slag av organ kan Arbetsmiljöverket få information om produkter som eventuellt inte uppfyller gällande krav. Se även bilaga 11 för mer information om ovannämnda organ.

Mer samarbete behövs

Nivån på samarbetet mellan Arbetsmiljöverket och organen för bedömning av överensstämmelse skiftar en del beroende på vilken typ av organ som avses. Det skulle vara gynnsamt för Arbetsmiljöverket att etablera ett mer djupgående samarbete med de i Sverige anmälda organen med syfte att på så sätt få en större kännedom om produkter som inte uppfyller kraven och vilka företag som kan tänkas importera eller distribuera dem. Troligen kan informationsflödet öka från dessa organ om ett samarbete etableras och därigenom bidra till frågeställningarna inom detta uppdrag.

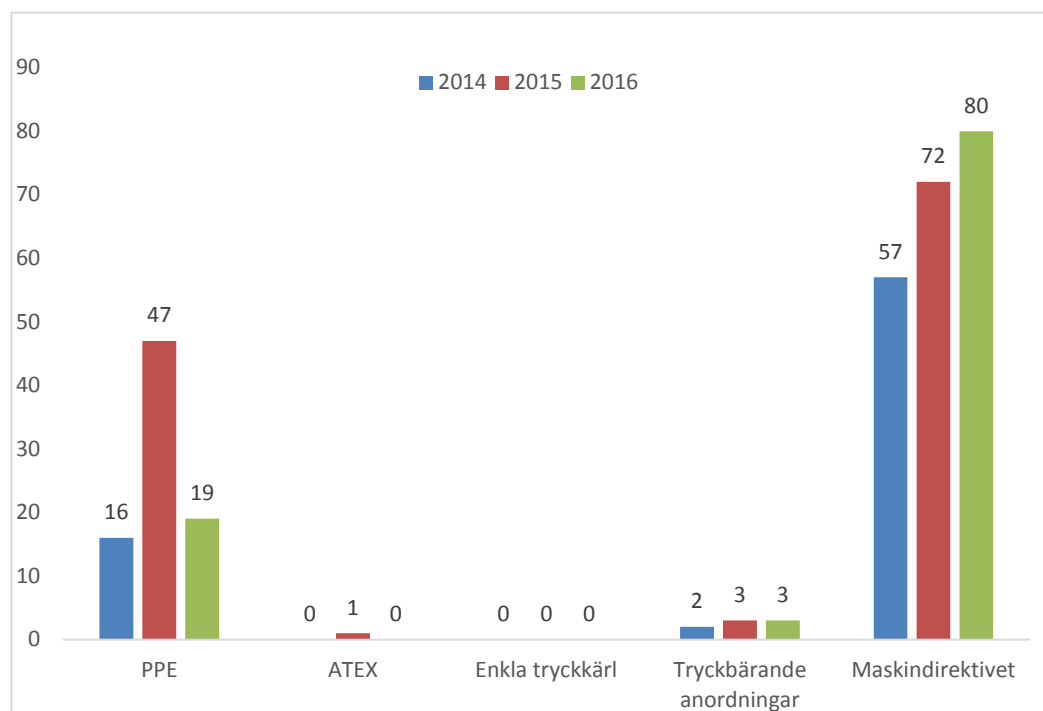
Arbetsmiljöverket bör också utreda om det finns möjlighet och behov av att inrätta ett internt register över inrapporterade produkter som inte får användas eftersom de inte uppfyller kraven som gällde för produkten då den sattes på marknaden eller togs i bruk. Ett sådant register skulle kunna användas för att upptäcka nya trender.

Man bör även påverka kontrollorganen så att de anmäler påträffade bristfälligt utformade produkter till Arbetsmiljöverkets e-tjänst för *Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter*, även om de inte är föremål för besiktning men bristerna ändå kommit till kontrollorganets kännedom.

Internationella informationsutbytessystem

Informationsutbytessystemet ICSMS ger oss information om vilka produkter inom det harmoniserade området som kontrollerats inom EES (se även sidan 18). ICSMS ger även information om vilka ekonomiska aktörer som varit inblandade, vilka brister man funnit och underlag i form av rapporter och dokument samt hur handläggande medlemsland agerat.

Nedan visas en sammanställning av kontrollerade bristfälliga produkter i ICSMS som faller under Arbetsmiljöverkets ansvarsområde, se figur 3. Produkterna som ingår i underlaget täcker åren 2014 till och med 2016 och bedöms som hög risk (klass 3) samt allvarlig risk (klass 4).

Figur 3. Antal kontrollerade bristfälliga eller farliga produkter i ICSMS för åren 2014-2016 som faller under Arbetsmiljöverkets ansvarsområde. Staplarna avser riskklass hög risk (Klass 3) och allvarlig risk (Klass 4).

Figuren ovan kan ge intryck av att det främst är personlig skyddsutrustning (PPE) och maskiner som kontrolleras och har höga eller allvarliga brister. En sådan tolkning är missvisande, eftersom enkla tryckkärl, tryckbärande anordningar och ATEX-produkter oftast är komponenter som ingår i maskiner, och att en anmälan avser en bristfällig maskin även om bristen finns hos den enskilda komponenten. De låga antalen bristfälliga produkter visar också att medlemsländerna, inklusive Sverige, inte anmäler kontrollerade produkter motsvarande de faktiska genomförda marknadskontrollerna. Dessutom kan en ökning från ett år till ett annat bero på stora marknadskontrollprojekt och andra särskilda insatser och inte nödvändigtvis påvisa ökade problem med produkterna.

Informationsutbyttssystemet RAPEX kan ge information om vilka bristfälliga produkter som medför en allvarlig risk för konsumenters och arbetstagares hälsa och säkerhet inom EES (se även sidan 18).

När det gäller OECD Global Recalls (system för marknadskontroll som omfattar Australien, Kanada, Europa, Japan och USA), använder Arbetsmiljöverket inte

kanalen i dagsläget i någon större utsträckning. Informationen i OECD Recalls Alerts kan användas för att bedriva reaktiv marknads kontroll. Om kanalen börjar användas mer regelbundet bör Arbetsmiljöverket, i ett tidigare skede än idag, kunna få kännedom om såväl nya trender som bristfälliga produkter, vilka kanske inte hunnit spridas inom EES. Produkter som är "på ingång" kan därigenom fångas upp.

Arbetsmiljöverket ska kontinuerligt ta ut sammanställningar över produkter inom vårt ansvarsområde med allvarlig risk som uppmärksammas inom EES från ICSMS och RAPEX. Sammanställningar bör även inkludera information från OECD Global Recalls.

Rutinerna för inhämtning av data behöver ses över. Det saknas dessutom en årlig systematisk sammanställning av information från ovannämnda system som skulle kunna användas vid planering av kommande marknads kontrollinsatser.

Extern olycksskadestatistik

AFA Försäkring ägs av arbetsmarknadens parter. Idag omfattas mer än fyra miljoner människor av minst en försäkring genom AFA Försäkring. Försäkringarna gäller vid sjukdom, arbetsskada, arbetsbrist, dödsfall och föräldraledighet.

De försäkringar som är mest intressanta för Arbetsmiljöverket är de som avser arbetsskador:

- Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA/TFA-KL)
- Det statliga personskadeavtalet (PSA)

I skadeanmälningar finns fritextfält som skulle kunna användas för att identifiera arbetsolyckor med en viss typ av produkt. Det är dock inte möjligt att identifiera exempelvis en specifik modell från en enskild tillverkare.

Kvaliteten i uppgifterna är god, men med eftersläpning då anmälan kan ske flera år senare än när skadan inträffade. Det är viktigt att komma ihåg att arbetsskadorna från AFA Försäkring är de som blivit godkända som arbetsskada. Det är dock svårt att se att uppgifterna ger Arbetsmiljöverket något mervärde mot de egna arbetsskadeanmälningarna (ISA, se sidan 35) i avseende att identifiera produkter. Däremot kan ett mervärde finnas i klassificering av skadornas allvarlighetsgrad, se bilaga 12 för jämförelse av datauttag från AFA Försäkring och Arbetsmiljöverket (ISA).

I Injury Data Base (IDB) Sverige samlas olycksfallsstatistik från akutsjukhus in vid vissa akutmottagningar och sjukhusanslutna jourcentraler. Vid besök får

patienten i en enkät beskriva hur olyckan har gått till, exempelvis om någon produkt har varit inblandad. Den administrativa personalen rapporterar om datum och tid för besök och den medicinska personalen om de konsekvenser skadan gett. IDB Sverige är en delmängd av den sameuropeiska databasen EURO-IDB.

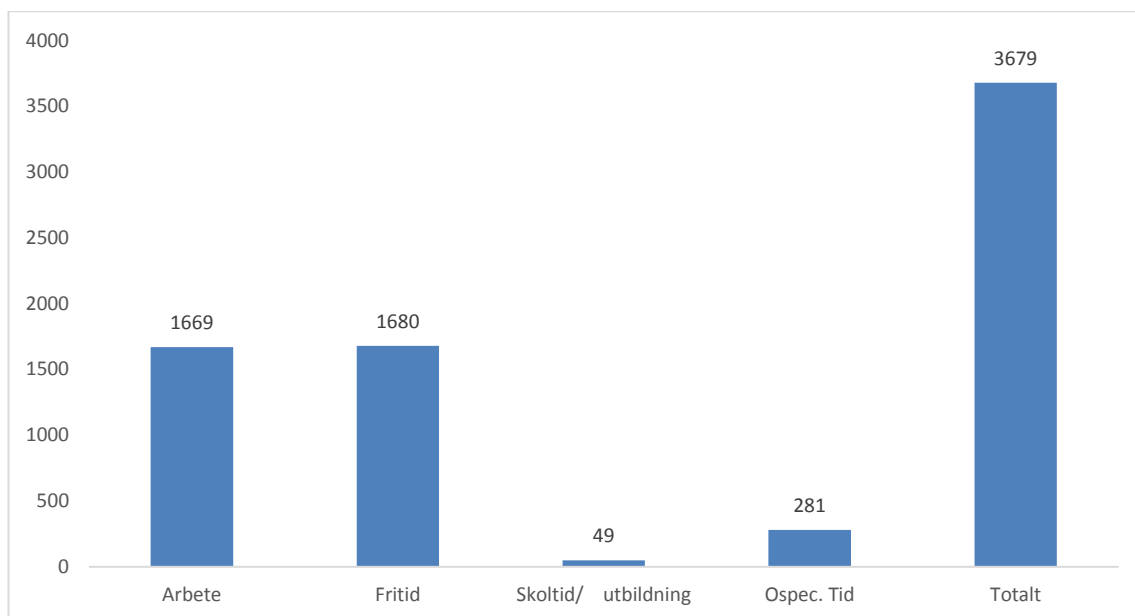
Syftet med statistikinsamlingen var ursprungligen att ge underlag om produktrelaterade olycksfall mot bakgrunden av ett allt friare flöde av produkter och tjänster inom EES, där producenterna själva skulle svara för säkerheten. Insamlingen skulle endast omfatta olyckshändelser inom hem- och fritidssektorn eftersom man ansåg att det fanns andra system som besörjde datatillgången inom övriga samhällssektorer. Idag ingår dock även olycksfall som inträffar på arbetstid, på skoltid eller annan utbildningstid.

IDB omfattar data från relativt få akutmottagningar i Sverige och motsvarar för närvarande cirka 7 procent av befolkningen. Den insamlade statistiken räknas sedan om så att den representerar hela Sverige. Socialstyrelsen ansvarar för denna statistik. Att sjukhusen som deltagit i IDB varierat mellan olika år leder till att IDB inte är lämpligt för att visa trender från år till år.

Idag beställer Arbetsmiljöverket data från IDB Sverige inför sakområdesanalysen som görs en gång per år. Hittills har IDB-statistiken analyserats av handläggare på avdelningen för Regler.

Olyckor fördelade på fritid och arbetstid

Data från IDB Sverige kan ge oss en uppfattning om hur olyckor orsakade av olika produktkategorier är fördelade mellan konsumenter och arbetstagare, se bilaga 13. Därigenom får Arbetsmiljöverket information om produkter som orsakar olyckor för enskilda konsumenter. Figur 4 illustrerar hur olyckor med slipmaskiner är fördelade mellan arbete, fritid och utbildning. Statistik från IDB Sverige visar att det sker ungefär lika många olyckor med slipmaskiner under arbetstid som under fritid.

Figur 4. Antal skattade olycksfall med slipmaskin fördelade mellan arbetstid, fritid och under utbildning. Källa: IDB Sverige mellan 2009-2012.

Interna informationskanaler

Inom Arbetsmiljöverket finns en rad olika informationskanaler vilka beskrivs mer i detalj nedan.

Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter

Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter är en av Arbetsmiljöverkets e-tjänster. Denna tjänst är ett webbformulär för anmälningar från såväl konsumenter som arbetstagare, tillverkare, fack- och branschorganisationer med flera. Tjänsten är relativt ny och togs i bruk för första gången i december 2015. Fram till mars 2017 hade endast 55 anmälningar kommit in via webbformuläret, vilket tyder på att tjänsten ännu inte blivit allmänt känd. Detta har också bekräftats vid kontakter med fack- och branschorganisationer.

De upplysningar som kan komma in är information om produkttyp, -namn, varumärke, med mera, se bilaga 14. Informationen används idag främst som underlag för den reaktiva marknadskontrollen.

Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter är ingen databas och lagrar inte den information som registreras. I stället slussas denna vidare till Arbetsmiljöverkets ärendehanteringssystem och till marknadskontrollstödet Marko. Därmed är e-tjänsten ett utmärkt verktyg för att sondera marknaden eftersom den utgör ett gränssnitt mot externa informationskällor.

Genom att göra e-tjänsten mer lättillgänglig på Arbetsmiljöverkets webbplats samt med en kraftigare marknadsföring mot exempelvis fack- och branschorganisationer skulle anmälningsfrekvensen kunna stiga avsevärt.

Projektet föreslår att informationsmaterial tas fram, till exempel en broschyr, som man kan presentera vid besök, inspektion, mässor och andra lämpliga tillfällen.

Projektet föreslår att Arbetsmiljöverket årligen tar fram sammanställning av anmälda produkter som kommer in via e-tjänsten *Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter*. Denna information bör innehålla: Antal anmälningar, hur många anmälningar som drivits vidare och utifrån vilka kriterier samt eventuella trender. Denna information bör läggas ut på www.av.se, för att ge anmälarna återkoppling. Det är viktigt att Arbetsmiljöverket visar på att anmälningarna är en viktig informationskälla.

Avdelningen för inspektion

Avdelningen för inspektion är den avdelning på Arbetsmiljöverket som vänder sig mot användare av produkter, och inte till tillverkare. Det är den största avdelningen inom Arbetsmiljöverket med närmare 300 arbetsmiljöinspektörer. Av dessa arbetar cirka 70 personer inom akut- och jourgrupper som hanterar ärenden när det gäller allvarliga olyckor och tillbud. Arbetsmiljöinspektörerna är en självklar informationskanal genom att de samlar in uppgifter angående bristfälliga produkter som de identifierar på inspektioner samt vid olycksfallsutredningar (akut- och jourgrupperna).

Arbetsmiljöverket bör göra en sammanställning av utredda olyckor och tillbud som orsakats av farliga produkter. Arbetsmiljöverket bör också sammanställa iakttagelser om bristfälliga produkter och trender som uppmärksammas under arbetsmiljöinspektioner. Tillsammans kan detta utgöra underlag för planering av marknadskontrollinsatser. Ansvarig för dessa sammanställningar bör vara den region inom inspektionsavdelningen som ansvarar för teknikområdet.

Inspektörsstöd, Ines

Ines är ett internt utvecklat IT-verktyg för detaljerad registrering av inspektionsärenden som alla inspektörer använder. Alla inspektionsärenden ska registreras i Ines. Ines är inte en optimal informationskanal för att identifiera hur bristfälliga produkter når den svenska marknaden eller vilka aktörer som är ansvariga för detta. Däremot kan den till viss del bidra till att identifiera bristfälliga produkter och generera underlag till framtida marknadskontrollinsatser.

När det gäller anmälningar av marknadskontrollärenden görs inte detta i Ines idag. Genom att införa denna funktion i Ines effektiviserar arbetssättet för arbetsmiljöinspektörer och handläggare.

Projektgruppen föreslår att man skapar en applikation i Ines motsvarande e-tjänsten *Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter* så att arbetsmiljöinspektören direkt kan registrera en misstänkt farlig eller bristfällig produkt som uppmärksammas vid inspektion.

Marknadskontrollstödet, Marko

Marko är ett internt IT-verktyg för detaljerad registrering av marknadskontrollärenden och är centralt för Arbetsmiljöverkets marknadskontrollarbete. Gränssnittet är tänkt att följa databasen ICSMS för att underlätta export och i framtiden även import av data mellan systemen.

Verktyget utvecklades för att täcka Arbetsmiljöverkets behov av att sammanställa och analysera data kvantitativt och kvalitativt på mer detaljnivå än vad ICSMS och Arbetsmiljöverkets interna ärendehanteringssystem tillåter. För detta ändamål har Marko inbyggda uttagsfunktioner som genererar rapporter för återrapportering, uppföljning samt planering av marknadskontrollarbetet.

Den detaljrika informationen i Marko är av hög kvalitet och ger bra underlag till planeringen. Informationen används redan idag i syfte att arbeta systematiskt med marknadskontrollen. Det finns även en tydlig koppling mellan produkten och eventuellt produktdirektiv. Verktyget kan ge indikationer på nya aktörer eller bristfälliga produkter.

Projektet föreslår att kommunikationen mellan Marko och övriga IT-system som projektet anser viktiga för det proaktiva marknadskontrollarbetet, i så hög grad som möjligt systematiseras och automatiseras. Syftet är att skapa ett verktyg som tar ett helhetsgrepp på systematiskt marknadskontrollarbete och knyter ihop informationen från interna och externa informationskällor till en marknadsanalys. Detta skulle ge en enhetlig och automatiserad datahantering samt minska antalet system en handläggare måste röra sig emellan för att sammanställa information.

Arbetsmiljöverkets svarstjänst

Arbetsmiljöverkets svarstjänst tar emot och svarar på frågor från bland annat privatpersoner, skyddsombud, arbetsgivare och företagshälsovård. Nilex är en applikation som används i svartjänstens dagliga arbete för att registrera frågor från allmänheten. Under 2016 registrerades drygt 18 000 frågor i Nilex.

Systemet innehåller bland annat information om frågans art, bransch och frågeställarens roll. För samtliga parametrar, se bilaga 15.

I nuläget är Svarstjänsten ingen betydande källa till information om bristfälliga produkter eller till att identifiera aktörer som släpper ut bristfälliga produkter på marknaden. Däremot fungerar kanalen bland annat som en ingång för tips och anmälningar, när det gäller bristfälliga produkter från allmänheten som inte känt till vår e-tjänst *Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter*.

Med små resurser kan kanalen förbättras genom att ta fram rutiner som beskriver hur inkomna svartjänstärenden avseende farlig eller bristfällig produkt ska skickas vidare till vår e-tjänst *Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter*.

Informationssystemet om arbetsskador (ISA)

Informationssystemet om arbetsskador (ISA) omfattar arbetsskador (arbetsolyckor och arbetssjukdomar) anmälda till Försäkringskassan. I statistiken redovisas främst uppgifter för förvärvsarbetande (sysselsatta), det vill säga arbetstagare och egenföretagare.

I anmälan finns bland annat uppgifter om den skadade och dennes yrke, anställningsform, arbetsgivare, skadans omfattning, olycksförlopp, misstänkta orsaker och yttre faktor. För samtliga variabler se bilaga 16. Yttre faktor avser de saker i form av maskiner, verktyg och andra föremål eller personer som kan kopplas till avvikelser vid en arbetsolycka. Anmälaren får också beskriva händelseförloppet i ett fritextfält i anmälan. I dagsläget görs ingen analys av informationen i detta fritextfält.

För att få djupare kunskap om hur olyckor uppkommer kan man analysera händelsebeskrivningarna. Genom denna analys skulle det gå att bättre förstå om olyckorna sker på grund av en bristfällig produkt eller om det skett genom en felaktig användning av produkten. Även felaktig användning skulle kunna vara en indikation på att en produkt är bristfällig om samma typ av felaktig användning ofta sker med en viss produktkategori.

Arbetsskador kan anmälas via pappersblankett eller webbanmälan. På pappersblanketten finns flera fritextfält, som personal på Arbetsmiljöverket använt som underlag för klassificering av till exempel yrke och orsak. Vid webbanmälan har många av dessa fritextfält ersatts av frågor med fördefinierade svarsalternativ. Det innebär att arbetsgivaren får göra klassificeringen. I pappersblanketten frågar man efter information om den produkt som varit inblandad, till exempel tillverkare och modell. Denna fråga finns inte med i webbanmälan.

I detta projekt har analyser gjorts på ett antal händelsebeskrivningar vid olyckor för några utvalda produkter. Syftet med dessa analyser har varit att utreda om fritextfältet i anmälan innehåller ytterligare information som beskriver brister hos produkten. Resultatet skulle därmed kunna utgöra underlag för kommande marknadskontrollinsatser. Ett annat syfte med detta analysarbete har varit att ta fram en metod för hur händelsebeskrivningar kan kategoriseras på ett strukturerat sätt (för metodbeskrivning se bilaga 17 och för exempel på information från fritextfält se bilaga 18).

Analyserna har visat att händelsebeskrivningarna innehåller värdefull information som kan indikera produktbrister för vissa produktområden som Arbetsmiljöverket ansvarar för. Merparten av de anmälda olyckorna är orsakade av felaktig användning eller brister i organisationen. När det gäller maskiner, stegar och ställningar finns det information som tydligt kan relatera produkten till skadan. När det gäller övriga produktområden som personlig skyddsutrustning, enkla tryckkärl, tryckbärande anordningar och produkter för användning i explosionsfarlig miljö så är sambanden inte lika tydliga.

Metoden som har använts är tidskrävande eftersom den kräver personal som bearbetar informationen. Projektet rekommenderar därför att djupare analyser görs på utvalda produktgrupper med hög skadefrekvens eller med särskilt allvarliga skador. Metoden skulle kunna effektiviseras ytterligare genom att vissa delar bearbetas automatiskt.

ISA kan nyttjas mer

Projektet föreslår att ISA utnyttjas mer systematiskt i arbetet med att hitta bristfälliga produkter. Marknadskontrollarbete kan vara betjänt av att få beskrivande statistik över vissa produktgrupper och olyckor över tid. En sådan statistik kan visa frekvenser av olyckor som skett med en viss produkt. Statistiken kan inte visa om skadan uppstått på grund av en bristfällig produkt. Men den ger oss ändå en överblick över antal skador med produkten. Analyser kan också göras över tid för att få uppfattning om trender. För exempel på statistikutdrag, se bilaga 19.

Dessutom föreslås att händelsebeskrivningarna för utvalda produktkategorier med hög skadefrekvens analyseras, för att få mer och bättre information om bristfälliga produkter. Detta skulle kunna ingå i underlaget till den årliga planeringen av proaktiv marknadskontroll.

Projektet föreslår även att webbanmälan kompletteras med ett fritextfält med möjlighet att ange mer detaljerad information om produkten motsvarande pappersanmälan.

Mötesforum inom Arbetsmiljöverket

Genom att införa olika mötesforum där branschfrågor diskuteras skulle Arbetsmiljöverket på ett effektivare sätt kunna få en samlad bild över aktuella händelser, olyckor samt nya trender. Information som kommer fram under dessa möten skulle kunna utgöra ett värdefullt underlag vid planering av nya marknadskontrollinsatser. Möten kan också fungera som forum för lärande och kunskapsspridning genom att diskutera bristfälliga produkter på ett systematiskt sätt. Ansvaret för att organisera ett sådant forum bör ligga hos kompetensområde teknik inom inspektionsavdelningen.

Medverkan i externa nätverk och arbetsgrupper

Arbetsmiljöverket medverkar i ett stort antal externa nätverk och arbetsgrupper. Några exempel är standardiseringskommittéer, marknadskontrollrådet, tullforum, samråd med arbetsmarknadens parter, tekniska konferenser, Adco-möten och PROSAFE²⁰.

Projektet föreslår att rutiner utvecklas för en enhetlig hantering och systematisk sammanställning av information som inhämtats från externa möten. Syftet är att fånga upp trender och problemområden.

Deltagande i mässor och utställningar

Mässor och utställningar kan ses som en modern variant av torghandel, och är ett sätt för företag, organisationer och verksamheter att visa upp sig, göra reklam för sina produkter, utbyta kunskaper, skapa nya kontakter och öka sin försäljning. För en ekonomisk aktör kan det vara betydelsefullt att vara med på vissa branschmässor, särskilt om mässan endast hålls vartannat eller vart tredje år.

Det finns mässor och utställningar inom samtliga produktområden som Arbetsmiljöverket ansvarar för. Genom att delta på några större branschmässor kan Arbetsmiljöverket på ett enkelt och effektivt sätt komma i kontakt med nya produkter och trender, ekonomiska aktörer men även konsumenter, det vill säga inhämta förstahandsinformation till omvärldsbevakningen. Syftet med att närvara skulle kunna vara att:

- upptäcka nya produkter, aktörer och trender
- informera om Arbetsmiljöverkets regler och medvetandegöra vikten av produktsäkerhet

²⁰ PROSAFE (Product Safety Forum of Europe) är en icke vinstdrivande organisation för MK-myndigheter. Dess primära syfte är att förbättra säkerheten för slutanvändaren. De koordinerar "Joint Market Surveillance" satsningar där flera länder deltar.

- kontrollera produkterna som ställs ut eller säljs, och därmed motverka osund konkurrens (endast nationella mässor)
- träffa tillverkarna eller deras representanter
- sprida kunskap om Arbetsmiljöverkets e-tjänst *Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter*.

Denna informationskanal används inte särskilt mycket idag. Projektet anser emellertid att deltagande på några väl utvalda mässor bör ingå och vara en integrerad del i planeringen av proaktiv marknadskontroll. Inom Arbetsmiljöverket finns det sedan tidigare erfarenhet av att kontrollera produkter på mässor.

Det viktigaste är att ta fram ett koncept för vårt deltagande; vad vi vill uppnå och hur vi hanterar, sprider och använder den information som samlats på detta sätt. Vidare ska man inom ramen för det framtagna konceptet fundera på vilka mässor, både internationella och nationella, som är av intresse för Arbetsmiljöverket och hur ofta samt inte minst på vilket sätt vi ska delta.

Resultat

Projektet har identifierat och utvärderat ett flertal informationskanaler och metoder. Dessa bör användas för att Arbetsmiljöverket ska kunna genomföra en systematisk omvärldsbevakning som kan bilda underlag för strategiska beslut om kommande marknadskontrollinsatser. Tabell 1 nedan visar vilka informationskanaler som besvarar regeringsuppdrag 1 respektive 2.

Genom att använda identifierade metoder som PEST, IT-verktyget webcrawler, inspektionsverktyget Ines (genom viss uppdatering) samt en produktsäkerhetsundersökning, kommer Arbetsmiljöverket att kunna bedriva en systematisk omvärldsbevakning och omvärlds- och marknadsanalys som underlag för kommande marknadskontrollåtgärder. Därigenom besvaras även regeringsuppdrag 3.

Tabell 1. Identifierade informationskanaler som kan användas för att besvara regeringsuppdrag 1 och 2.

Informationskanal	Bristfälliga produkter (Uppdrag 1)	Bransch där produkten används (Uppdrag 1)	Ekonomisk aktör (Uppdrag 2)	Hur produkten når Sverige (Uppdrag 2)
Importstatistik (Tullverket och SCB)	Nej	Nej	Ja	Ja
Bransch- och arbetsgivarorganisationer	Ja	Ja	Ja	Kanske
Fackliga organisationer	Ja	Ja	Ja	Kanske
Organ för bedömning av överensstämmelse	Ja	Kanske	Ja	Kanske
Internationella informationsutbytes-system	Ja	Nej	Ja	Kanske
Arbetsskadestatistik (ISA)	Ja	Ja	Nej	Nej
Sjukhusstatistik (IDB)	Ja	Nej	Nej	Nej
Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter (e-tjänst)	Ja	Nej	Ja	Kanske
Avdelningen för inspektion	Ja	Ja	Ja	Kanske
Externa nätverk och arbetsgrupper	Ja	Kanske	Ja	Kanske
Mässor och utställningar	Ja	Kanske	Ja	Ja

Identifierade förbättringsområden

För att regeringsuppdragens syften ska uppfyllas har nedanstående förbättringsområden identifierats. För respektive område beskrivs även den förväntade effekten vid ett eventuellt genomförande. Projektet har gjort en ansats att uppskatta de ekonomiska konsekvenserna vid ett eventuellt genomförande för varje åtgärdsförslag, se avsnitt Kostnadsberäkning - beslutsunderlag.

Importstatistik

Data från Tullverket

Projektet föreslår att Tullverket förser Arbetsmiljöverket med importdata årligen. Data analyseras avseende de tullkoder som Arbetsmiljöverket föreslår.

Syfte är att ta reda på varuflöden in i Sverige från tredje land (länder utanför EES).

Detta ger en möjlighet att hitta de ekonomiska aktörer som importerar produkter till Sverige. Arbetsmiljöverket kan då genomföra riktade marknadskontrollinsatser mot identifierade aktörer för att stävja osund konkurrens.

Data från SCB

Projektet föreslår att Arbetsmiljöverket hämtar in Instrastatistik för att analysera denna parallellt med data från Tullverket, i syfte att ge en så komplett bild som möjligt av de produkter som sätts på den svenska marknaden.

Partsorganisationer

Bransch- och arbetsgivarorganisationer samt fackliga organisationer

Projektet föreslår att en marknadsföringskampanj kring Arbetsmiljöverkets e-tjänst *Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter* genomförs. Detta ger troligtvis ett ökat inflöde av anmälningar.

Projektet föreslår årliga kontakter med utvalda organisationer kring trender och problemområden. Genom en aktiv avstämning med en produktsäkerhetsundersökning till utvalda organisationer, kommer Arbetsmiljöverket att kunna fånga upp nya trender och problemområden på arbetsmarknaden tidigare än vad som sker nu.

Organ för bedömning av överensstämmelse

Projektet föreslår att en årlig avstämning kring trender och problemområden genomförs med organen för bedömning av överensstämmelse. Detta kan ske genom enkäter eller att formerna för befintliga samrådsmöten utvecklas med syfte att få in relevant information.

Projektet föreslår att Arbetsmiljöverket utvecklar rutinerna för mottagandet av information från kontrollorganen. Till exempel genom att upprätta ett register över de inkomna rapporterna om bristfälliga produkter. Registret skulle då kunna användas för analys av trender och problemområden. Detta kan ge signaler på behov av kommande marknadskontrollinsatser men även kommande inspektionsinsatser.

Internationella informationsutbytessystem

ICSMS/RAPEX/OECD Global Recalls

Projektet föreslår en utveckling av rutinerna för att bevaka och hantera information från ICSMS och RAPEX. Projektet föreslår även att information från OECD Global Recalls utvärderas. På så sätt får vi information om bristfälliga produkter samt säkerställer att Arbetsmiljöverket uppfyller det internationella åtagandet om skydds klausulen (Safeguard Clause).

Projektet föreslår en årlig systematisk genomgång av ICSMS/RAPEX/OECD Global Recalls för att studera trender.

Skadestatistik

Informationssystemet om arbetsskador (ISA)

Projektet föreslår att en sammanställning tas fram årligen i syfte att följa utvecklingen gällande bristfälliga produkter.

Projektet föreslår att analys genomförs av händelsebeskrivningar för olycksfall där produkter med hög skadefrekvens är inblandade.

Projektet föreslår även att webbanmälan kompletteras med ett fritextfält med möjlighet att ange mer detaljerad information om produkten motsvarande den som idag finns i pappersanmälan

IDB

Projektet föreslår att en årlig analys av sjukhusstatistiken genomförs. Olycksfallsstatistik från akutsjukhus (IDB) ger oss en uppfattning om

hur olyckor orsakade av olika produktkategorier är fördelade mellan konsumenter och arbetstagare.

Metodutveckling

Metod för omvärldsbevakning och analys

Projektet föreslår att en strukturerad metod för omvärldsbevakning och analys av marknadskontrollområdet används årligen (PEST-metoden rekommenderas).

IT-verktyg

Projektet föreslår att Marknadskontrollrådet får i uppdrag att ansvara för att tillhandahålla ett gemensamt IT-verktyg av typen webcrawler. Syftet med att utveckla en webcrawler är att underlätta bevakningen av den ökande e-handeln.

Metod för analys av fritextfält i arbetsskadeanmälan

Projektet föreslår att metodutveckling genomförs med syfte att utnyttja tillgänglig information i Arbetsmiljöverkets informationssystem om arbetsskador (ISA) för att på ett systematiskt sätt hitta farliga produkter.

Interna förbättringsområden

Projektet förutser att om förslagen realiserar kommer ett utökat behov av omvärldsanalytiker att uppstå.

Avdelningen för inspektion

Projektet föreslår att det webbaserade inspektionsstödet Ines uppdateras med *Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter* för att underlätta anmälningar från inspektörer.

Projektet föreslår att en sammanställning av jourgruppsärenden där bristfälliga produkter ingår, tas fram årligen. Syftet med detta är att få en nationell överblick och lättare kunna identifiera nya trender inom produktområdet.

Projektet föreslår att olika mötesforum införs där branschfrågor diskuteras för att på ett effektivare sätt kunna få en samlad bild över aktuella händelser, olyckor samt nya trender. Ansvar för att organisera ett sådant forum bör ligga i den region inom inspektionsavdelningen som ansvarar för teknikområdet.

Projektet föreslår att den region inom inspektionsavdelningen som ansvarar för teknikområdet, årligen sammanställer trender och problemområden som upptäcks inom inspektionen.

Avdelningen för regler

Projektet föreslår att rutiner utvecklas för en enhetlig hantering och systematisk sammanställning av information som inhämtats från externa möten, som till exempel internationella möten, standardiseringsmöten och konferenser. Syftet är att fånga upp trender och problemområden.

Marknadskontrollstrategier behöver modifieras för att ligga i fas med utvecklingen (ökad e-handel).

Projektet föreslår att Arbetsmiljöverket deltar på mässor som en integrerad del i planeringen av proaktiv marknadskontroll, samt för att fånga upp aktuella trender.

Avdelningen för administration och analys

Projektet föreslår att avdelningen ansvarar för ovannämnda omvärldsbevakning och analysstöd. Detta kan sannolikt leda till ett ökat resursbehov.

Avdelningen för kommunikation

Projektet föreslår en riktad marknadsföringskampanj kring e-tjänsten *Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter*. Insatserna fokuseras mot partsorganisationerna.

Kostnadsberäkning - beslutsunderlag

Vid framtagning av beslutsunderlag har Arbetsmiljöverkets interna verktyg för Effekt- och kostnadskalkyl version 3.0 använts. Verktöget bygger på E-delegationens mall, och syftar till att underlätta beräkning, registrering av effekter, kostnader, risker, angelägenhet och komplexitet, samt aktiviteter och uppföljning av dessa, för investeringar i verksamhetsutveckling. Se bilaga 20 Beslutsunderlag.

Genomförandet av samtliga åtgärder (leveranser) beräknas uppgå till en total kostnad på cirka 6,8 miljoner kronor fördelat på en 5 årsperiod för Arbetsmiljöverket. Kostnaden inkluderar såväl förändring, genomförande som förvaltning. År ett beräknas kostnaden bli cirka 2,6 miljoner kronor, därefter blir den årliga kostnaden drygt 1 miljon kronor.

Kostnader för andra myndigheter har inte inkluderats i denna kostnadsanalys.

Risikanalyis

Några risker som har identifierats är:

- Utan budgetförstärkning är risken stor för att alla leveranser inte kan genomföras.
- Brist på personella resurser som kan ansvara för de olika leveranserna.
- Skillnad i nomenklatur mellan olika databaser kan medföra problem vid jämförelser av data.
- Svårigheter med samverkan kring det myndighetsgemensamma IT-verktyget webcrawler.
- Om inte leveranserna genomförs fullt ut, har Arbetsmiljöverket inte möjlighet att helt uppfylla sitt åtagande avseende marknadskontroll.

Samlad bedömning.

Införandet av ovannämnda åtgärdsförslag kommer att resultera i måluppfyllelse av de tre regeringsuppdragen kring metodutveckling för strategisk marknadskontroll. Arbetsmiljöverket kommer därmed att uppfylla sitt åtagande avseende strategisk planering av marknadskontroll.

Lista över bilagor

Bilagorna återfinns i separat rapportbilaga.

Bilaga 1 Arbetsmiljöverkets marknadskontrollansvar

Bilaga 2 Marknadskontrollmyndigheter i Sverige

Bilaga 3 Marknadskontroll inom EES

Bilaga 4 Besök i Nederländerna

Bilaga 5 Nomenklatur för indelning av produkter och varor

Bilaga 6 Webcrawler

Bilaga 7 Varukoder av intresse för Arbetsmiljöverkets marknadskontroll

Bilaga 8 Provanalys av importdata från Tullverket

Bilaga 9 Utvalda branschorganisationer i Sverige

Bilaga 10 Förslag på frågor till produktsäkerhetsundersökning

Bilaga 11 Organ för bedömning av överensstämmelse

Bilaga 12 Jämförelse datauttag från AFA och ISA

Bilaga 13 Datauttag från IDB

Bilaga 14 Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter

Bilaga 15 Nilex variabler

Bilaga 16 ISA variabler

Bilaga 17 Metod för kategorisering av fritext i ISA

Bilaga 18 Exempel på information från fritextfält i ISA

Bilaga 19 Förslag på årlig sammanställning från ISA

Bilaga 20 Beslutsunderlag

Bilagor till rapport

Metodutveckling för strategisk marknadskontroll

Innehåll

Bilaga 1 Arbetsmiljöverkets marknadskontrollansvar	3
Bilaga 2 Exempel på marknadskontrollmyndigheter i Sverige.....	6
Bilaga 3 Marknadskontroll inom EES	10
Bilaga 4 Besök i Nederländerna	11
Bilaga 5 Tullverkets nomenklatur för indelning av produkter	15
Bilaga 6 Webcrawler	16
Bilaga 7 Varukoder av intresse för Arbetsmiljöverket.....	17
Bilaga 8 Provanalys av importdata från Tullverket	23
Bilaga 9 Utvalda branschorganisationer i Sverige.....	28
Bilaga 10 Produktsäkerhetsundersökning.....	31
Bilaga 11 Organ för bedömning av överensstämmelse	32
Bilaga 12 Jämförelse datauttag från AFA och ISA.....	37
Bilaga 13 Datauttag från IDB.....	38
Bilaga 14 Anmälan farlig eller bristfällig produkt - gränssnitt.....	39
Bilaga 15 Nilex variabler	40
Bilaga 16 ISA variabler	42
Bilaga 17 Metod för kategorisering av fritext i ISA	45
Bilaga 18 Exempel på information från fritextfält i ISA	48
Bilaga 19 Förslag på årlig sammanställning från ISA.....	50
Bilaga 20 Beslutsunderlag.....	56

Bilaga 1 Arbetsmiljöverkets marknadskontrollansvar

Arbetsmiljöverket ansvarar för fem direktivområden och ett antal produkter som inte är harmoniserade på EU-nivå. Dessa är:

ATEX - Utrustning för potentiellt explosiva atmosfärer (AFS 2016:4)

Föreskrifterna gäller för följande produkter:

- Utrustning och skyddssystem som är avsedda att användas i potentiellt explosiva atmosfärer.
- Säkerhets- och regleranordningar som är avsedda att användas utanför potentiellt explosiva atmosfärer men som krävs för, eller bidrar till, att utrustningen och säkerhetssystemen ska kunna fungera på ett säkert sätt med hänsyn till explosionsriskerna.
- Komponenter som är avsedda att installeras i sådan utrustning och sådana säkerhetssystem som avses i första punkten.

MD - Maskiner (AFS 2008:3)

Föreskrifterna gäller följande produkter:

- maskiner
- utbytbar utrustning
- säkerhetskomponenter
- lyftredskap
- kedjor, kättingar, linor och vävband
- avtagbara mekaniska kraftöverföringsanordningar
- delvis fullbordade maskiner.

PPE – Personlig skyddsutrustning (AFS 1996:7)

Med personlig skyddsutrustning menas varje utrustning, som är avsedd att bäras eller hållas av en person till skydd mot en eller flera hälso- eller säkerhetsrisker, exempelvis buller och hetta.

Med personlig skyddsutrustning avses också:

- Kombinationsutrustningar som skyddar en person mot flera risker, exempelvis skyddshjälm med hörselskydd eller visir.
- Fasta eller löstagbara skyddsanordningar som är kombinerade med en personlig utrustning utan skyddscharaktär och som bärs eller hålls av en person vid utförandet av en särskild uppgift. Ett exempel kan vara slangar i tryckluftssystem för andningsluft.
- Utbytbara komponenter i personliga skyddsutrustningar som är väsentliga för en tillfredsställande funktion och som uteslutande används för sådan utrustning, exempelvis filter till andningsskydd.

SPVD – Enkla tryckkärl (AFS 2016:2)

Föreskrifterna ska tillämpas på serietillverkade enkla tryckkärl med följande egenskaper:

- Kärlden är svetsade, avsedda att utsättas för ett relativt inre övertryck överstigande 0,5 bar och att förvara luft eller kväve men inte avsedda att värmas med direkt låga.
- Kärlets tryckbärande delar och sammansättningar som bär last förorsakad av det inre trycket är tillverkade antingen av olegerat kvalitetsstål eller av olegerat aluminium eller av icke-utskiljningshärdbara aluminiumlegeringar.
- Kärlet består av antingen:
 - En cylindrisk del med runt tvärsnitt, som är tillsluten med konvexa och/eller plana gavlar, som är rotationssymmetriska runt samma axel som den cylindriska delen, eller
 - Två konvexa gavlar som är rotationssymmetriska runt samma axel.
- Kärlets högsta arbetstryck överstiger inte 30 bar och produkten av detta tryck och kärlets volym ($PS \times V$) överstiger inte 10 000 barliter.
- Kärlets lägsta arbetstemperatur underskrider inte -50 °C , vidare överstiger den högsta arbetstemperaturen för kärl av stål inte 300 °C och för kärl av aluminium eller aluminiumlegering inte 100 °C .

PED – Tryckbärande anordningar (AFS 2016:1)

Föreskrifterna gäller konstruktion, tillverkning och bedömning av överensstämmelse för tryckbärande anordningar och aggregat vars högsta tillåtna tryck, PS, är högre än 0,5 bar.

Produkter inom det icke harmoniserade området

Utöver de direktivområden som nämnts har Arbetsmiljöverket även ansvar för marknadskontroll av ett antal produkter som inte är harmoniserade inom EES. Det handlar i flertalet fall om temporära konstruktioner som främst används inom byggnadsindustrin, men även några andra produkter.

Marknadskontroll är aktuellt för flera av produkterna enligt följande föreskrifter:

- Prefabricerade ställningar - AFS 2013:4 Ställningar.
- Kopplingar till rörställningar - AFS 2013:4 Ställningar.
- Bärbara stegar - AFS 2004:3 Stegar och arbetsbockar.
- Arbetsbockar - AFS 2004:3 Stegar och arbetsbockar.
- Tändapparat för elektriska och icke-elektriska sprängkapslar m.m. - AFS 2007:1 Sprängarbete.
- Stolpskor - AFS 2000:6 Mast- och stolparbete.
- Arbetskorg som ska användas för personlyft med kranar eller truckar - AFS 2006:7 Tillfälliga personlyft med kranar eller truckar.
- Skyddsnät - AFS 1999:3 Byggnads- och anläggningsarbete.
- Skyddsräcken - AFS 1999:3 Byggnads- och anläggningsarbete.
- Utrustning för understötning vid betonggjutning - AFS 1999:3 Byggnads- och anläggningsarbete.
- Lagerinredningar - AFS 2006:4 Användning av arbetsutrustning.
- Gruvhissar AFS - 2003:6 Besiktning av lyftanordningar och vissa andra tekniska anordningar.

Bilaga 2 Exempel på marknadskontrollmyndigheter i Sverige

	Omvärldsanalys	Information från olycksstatistiken	Samarbete med Tullverket	Anmälan om farlig produkt på webben	Information om marknadskontroll från inspektionsavdelning	Hur tas information tillvara från externa möten (EU, kontrollorgan med mera)
Elsäkerhetsverket	I samband med framtagande av marknadskontrollplan och verksamhetsplan. Framförallt i samband med verksamhetsplanering.	Vi gör en elolycksfallsrapport varje år.	Ja, i viss mån.	Ja.	Ja, i viss mån.	Vi har samarbeten på olika nivåer. I många fall sker detta utan särskilt format eller systematik. Informationen sprids genom att vi pratar väldigt mycket med varandra på avdelningen. Det är samma personer som gör marknadskontroll som också deltar vid föreskrifter, standardisering, informationsträffar med mera.
Konsumentverket	Vi har följande källor: Mediebevakning, sociala medier, forskning, olycksstatistik, standardiseringsarbetet, besök på mässor, branschdagar.	Identifierar områden där det sker skador associerade med produkter eller beteenden. Rådatan får vi från Socialstyrelsens IDB-system. Informationen är en viktig del (den viktigaste?) i beslutsunderlaget för urval av insatser.	Vi har ett etablerat samarbete med tullen. I somras hade drygt 20-tal ärenden om så kallade fidget spinners som verkligen satte samarbetet och gemensamma rutiner på prov. Proaktivt arbete - De senaste 6-7 åren har vi fokuserat på att utveckla vår verktygslåda där proaktiva insatser har varit en viktig del. Vi arbetar idag mycket mer proaktivt än tidigare och tror att det ger positiva effekter på marknaden.	Ja, ett anmälningsformulär för farliga produkter finns på vår webb.	Ingen uppgift.	Arbetet med produktsäkerhet är indelat i fyra fokusområden, ett per lagstiftningsområde. Det är fokusgrupperna själva som planerar, deltar, rapporterar och följer upp sin egen del av verksamheten, det gäller även externa möten. Information från mötena bearbetas främst inom fokusgrupperna själva men vi försöker identifiera frågeställningar som är gemensamma och lyfter upp den på enhetsnivå.

	Omvärldsanalys	Information från olycksstatistiken	Samarbete med Tullverket	Anmälan om farlig produkt på webben	Information om marknadskontroll från inspektionsavdelning	Hur tas information tillvara från externa möten (EU, kontrollorgan med mera)
Boverket	Nyheter, forskningsrapporter, tips från allmänheten, branschorganisationer, mässor och så vidare.	Ingen uppgift.	Vi har goda kontakter med tullen men vi har inte gjort något proaktivt projekt tillsammans	Nej, men vi tar in anmälningar via mejl.	Ingen uppgift.	Vi beaktar info från externa möten i vår planering och genomförande av MK. Till exempel info om återkallande certifikat från Swedac kan vara input för vår MK. Externa EU- och Adcomöten har stor betydelse för vår marknadskontroll.
Läkemedelsverket	Indelat i tre områden: medicinteknik, kosmetika och läkemedel. Medicinteknik - Baseras till stor del på information och rapporter från tillverkare, vårdgivare och myndigheter i andra medlemsländer. En signalspaningsgrupp koordinerar signalerna från medarbetare och lägger förslag på framtida aktiviteter och inriktning. Kosmetika - input via media, landets kommuner, miljö- och hälsoskyddsinspektörer samt rapporter om oönskade effekter. Läkemedel - input om kvalitetsbrister på godkända läkemedel, förfalskningar, reklamtioner från sjukvård/allmänheten, biverkningsrapporter, olagliga produkter.	Olycks- och tillbudsrapporter/rapporter om oönskade händelser ger Läkemedsverket ett värdefullt underlag för de prioriteringar som sker inom verksamheten. Allvarliga brister hos befintliga produkter/tillverkare samt även generella problem associerade med en grupp produkter eller en behandlingsmetod framkommer då. Rapporterna är således ett värdefullt underlag för eventuell marknadskontroll.	Medicinteknik - 2017 började vi utveckla rutiner för samverkan med tullen, avseende reaktiv uppföljning när tullen har hittat något och de tar kontakt med Läkemedsverket. Samarbetet med Tullen har fokus på läkemedel och kosttillskott. Läkemedsverket ingår i nätverket Myndighetsamverkan mot piratkopiering.	Olyckor och tillbud med medicinteknik och oönskade händelser med kosmetika rapporteras genom att man måste fylla i en blankett och skicka den via mejl.	Signaler från en inspektion kan leda till att ett marknadskontrollärende öppnas.	Det är ett område som behöver förbättras. Information lagras i olika IT-system och en systematisk sökning bland den inkomna informationen skulle behöva utvecklas för att kunna användas som underlag för framtida kontroller.

	Omvärldsanalys	Information från olycksstatistiken	Samarbete med Tullverket	Anmälan om farlig produkt på webben	Information om marknadskontroll från inspektionsavdelning	Hur tas information tillvara från externa möten (EU, kontrollorgan med mera)
Transportstyrelsen	Området väg - Genom att studera artiklar i tidsskrifter, ha möten med branscher och intresseorganisationer, samla in klagomål från allmänhet och företag. Området Sjö - Undersökningar vart 5-6 år.	Sjö - Statistiken visar att olyckor till nästan 100 % beror på felaktigt handhavande.	Området Väg - Fram till nu reaktivt. Området Sjö - Nej. Vissa spärrar läggs. Området Marin utrustning - Nej. Med tanke på att utrustning på fartyg som byggs och underhålls oftast sätts ombord utanför Europa.	Väg - Information om att vi tar emot anmälan om farliga produkter finns på webben. Sjö - Nej. Marin utrustning - Publicerar alla produkter inom EU som kan vara farliga på Transportstyrelsens hemsida när det kommer direkta instruktioner om dessa från kommissionen eller anmälningar från RAPEX.	Sjö - Ja. Marin utrustning - Branschen och vi som myndighet är mycket positiva till marknadskontroll.	Väg - På många olika sätt beroende på vad, hur, vilken orsak, vilka följder med mera. Sjö - Används som underlag för planering av marknadskontroll. Marin utrustning - Kontinuerlig kontakt med kommissionen, deltar i kommissionens expertgruppsmöten och ADCO-möten. Informationen används i vårt internationella arbete då internationella regler, prestandanormer och riktlinjer tas fram.
Strålsäkerhetsmyndigheten	Görs övergripande inom verksamhetsområden. Nuläge med framåtblick på kort (1-3 år), medellång (4-10 år) respektive lång sikt. Är en översiktlig bedömning av utvecklingens konsekvenser för Strålsäkerhetsmyndigheten.	Nej.	Nej.	Nej.	Ja.	Passivt och i mån av tid och intresse.

	Omvärldsanalys	Information från olycksstatistiken	Samarbete med Tullverket	Anmälan om farlig produkt på webben	Information om marknadskontroll från inspektionsavdelning	Hur tas information tillvara från externa möten (EU, kontrollorgan med mera)
Energimyndigheten	Vi gör en översikt av produkter som finns på marknaden innan vi väljer ut vilka produkter som ska ingå i vår marknadskontroll/tillsyn. Detta görs i samråd med vår interna laboratorium, Testlab.	Olycksskadestatistiken är inte relevant för Energimyndighetens tillsynsområden (ekodesign och energimärkning).	Energimyndigheten har inte haft samarbete med tullen i specifika ärenden. Generellt finns det få energirelaterade produkter som inte ska importeras till EU. Ett exempel är glödlampor. Lite samarbete har funnits med tullen kring sådana produkter, men annars är det svårt för tullen att ensam avgöra huruvida en energirelaterad produkt omfattas av lagkrav avseende ekodesign och energimärkning.	Energimyndighetens tillsynsområden avser inte farliga produkter.	Ingen uppgift.	Diskussioner på ADCO-mötena resulterar i FAQ och guidelines som Kommissionen publicerar för allmänheten. Lärdomar från EU-projekt och Nordsyn projekt som avser "joint actions" kring marknadskontroll dokumenteras i slutrapporter för varje sådan inspektion. Denna dokumentation används för förbättringar av våra interna processer såväl som inflöde till myndighetens expertförhandlare som är med när EU-förordningar inom ekodesign och energimärkning revideras.

Bilaga 3 Marknadskontroll inom EES

	Danmark	Finland	Island	Norge	England	Nederländerna
Omvärldsanalys?	Nej	Nej.	Nej.	Nej.	Nej.	Nej.
Information från olycksskadestatistiken?	Ja. De har gjort en utökad dataanalys och kartläggning och omfattning. Rapport från Ramböll.	Ja.	Ja, endast reaktivt.	Ja.	Ja.	Ja.
Samarbete med Tullverket?	De använder tullen för att stoppa varor som de har satt en spärr på.	De använder tullen för att stoppa varor som de har satt en spärr på.	De använder tullen för att stoppa varor som de har satt en spärr på.	Vet inte	Vet inte.	De använder tullen för att stoppa varor som de har satt en spärr på.
Anmälan om farlig produkt på web?	Nej.	Nej.	Nej.	Nej.	Ja.	Ja.
Information om marknadskontroll från inspektionen?	Internt IT-system.	Möten med inspektionen.	Arbetsmiljöinspektörer och marknadskontrollinspektörer samma personer.	Det finns i inspektionens system men koppling till marknadskontroll saknas.	Inspektionen utför i första hand inspektioner på arbetsplatser där det finns arbetsmiljöer med högre risker.	Inspektörer står för hela genomförandet av marknadskontrollen medan specialisterna (motsvarar marknadskontrollhandläggare) förbereder planeringen av marknadskontrollinsatser. Specialisterna bidrar också med expertkunskap och stöd till inspektörerna.
Hur tar ni tillvara info från externa möten (EU, kontrollorgan m.m)	Inget system.	Inget system.	Inget system.	Inget system.	Liknande som Arbetsmiljöverket.	De har ett väl utvecklat samarbete med kontrollorganen.

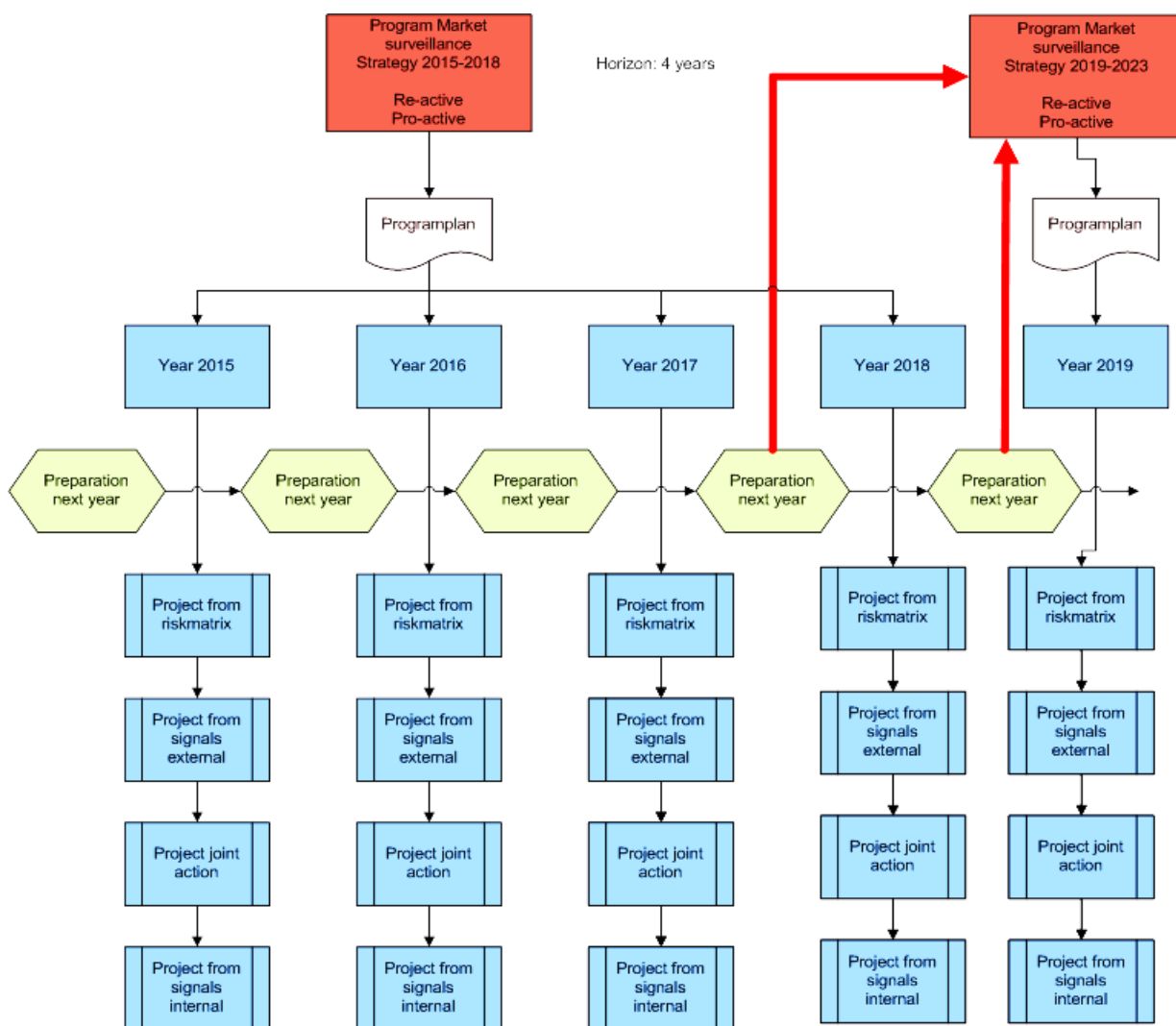

Bilaga 4 Besök i Nederländerna

Vid besök hos den nederländska marknadskontrollmyndigheten Inspectie SZW – Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid presenterade SZW sin marknadskontrollverksamhet i följande punkter:

1. Strategiutveckling och organisation av programmet
2. Val av inspektionsämnen
3. Arbeta i projekt
4. Deltagande på Adcomöten
5. Slutsatser

1. Strategiutveckling och organisation av programmet

Figur 1. Fyraårsplanering av programstrategi och projekt i organisationen (erhållet material från Nederländska myndigheter)

Ovanstående figur beskriver modellen för fyraårsplaneringen av programmet för marknadskontroll. Utgångspunkten är riskbaserade inspektioner baserade på potentiella risker för en produkt. Med hjälp av en riskmatris utförs en riskanalys av marknadsövervakningen (se figur 2).

Riskmatris

Riskmatrisen granskas för varje ny programplan, fyraårsplanering. Signaler och trender implementeras i programplanen som till exempel drönare och robotar. Risken finns att en produktkategori på matrisen beräknas med två faktorer: Den potentiella risken för en produkt när den inte överensstämmer och mängden produkter på den europeiska marknaden (uppskattning av hur mycket en produkt används). Sammansättningen av matrisen är en gemensam insats av alla interna parter som är involverade i marknadskontrollen. Risken är inte bara baserad på olyckor utan även hälsofrågor är en viktig del av riskerna med en produkt.

SZW anser att riskbedömningar i framtiden bör komma från europeiska initiativ (ADCO och WG). Databaser om produktsäkerhetsfrågor måste upprättas och eller förbättras.

De anser även att varje medlemsstat bör leverera inmatning till denna riskbedömning. Detta bör ligga till grund för gemensamma åtgärder.

Risikoanalyse markttoezicht	Geschatte hoeveelheid non conforme producten op NL mark				
	Meer dan 25.000	5.000 tot 25.000	500 tot 5.000	minder dan 500	
Potentiële ernst/schadelijk effect op veiligheidsgezondheid	Zeer groot	<ul style="list-style-type: none"> Toegangssystemen Transporteurs Adembescherming 	<ul style="list-style-type: none"> Land- en bosbouwmachines Verpanende metaalbewerkingsmachines Veiligheidscomponenten Val- en klimbeveiliging 	<ul style="list-style-type: none"> Samengestelde machines discrete productie Samengestelde machines procesindustrie Windmolens Groot materieel voor GWW en utiliteit Drukkerij- en papierverwerkingsmachines Hefmachines, Houtbewerkingsmachines Robots (industriële-) Machines voor het persen van afvalstoffen Reddingsvesten en drijfhelpmiddelen Stralingsbescherming Bescherming tegen elektriciteit Stoomketels 	<ul style="list-style-type: none"> Brandweer- en reddingsmaterieel Glieterijtechniek (machines voor de -) Hijsmachines (Kranen) Magazijnapparatuur Seriematig geproduceerde drukvaten > 50 bar/Liter Gereedschap onder druk zonder bewegende delen Gasflessen, installaties en -leidingen Transport en doseersystemen voor gevaarlijke stoffen onder druk Vulstations Explosieveilige producten Kabelliften voor personenvervoer
	Groot	<ul style="list-style-type: none"> Mechanische bescherming Geheerbescherming Aangedreven handgereedschap, zagen, snijden boren schuren, slijpen/frezen 	<ul style="list-style-type: none"> Hijsgereedschap Vervormende metaalbewerkingsmachines Verpakkingsmachines Voedselbereiding snijden, trekken, pletten, persen, mengen 	<ul style="list-style-type: none"> Industriële transportvoertuigen 	<ul style="list-style-type: none"> Beweegbare bruggen, sluisen, etc. Industriële centrifuges Mijnbouwmachines Rubber- en kunststofverwerking (machines voor -) Textielbewerkingsmachines Seriematig geproduceerde drukvaten < 50 bar/Liter
	Gem.	<ul style="list-style-type: none"> Verbrandingsmotoren, generatoren 	<ul style="list-style-type: none"> Leer- en kunstleerverwerkings machines Verbindende metaalbewerkingsmachines Voedselbereiding drogers, transporteren, verhitten Vuilverwijderingsmachines 	<ul style="list-style-type: none"> Aangedreven handgereedschap, pletten knippen persen binden 	<ul style="list-style-type: none"> Luchtvracht- en grondafhandelingsapparatuur Pompen en compressoren Hydraulische liften voor personenvervoer
	Klein		<ul style="list-style-type: none"> Aangedreven handgereedschap, verbinden, lijmen, schroeven spijkeren Hittebescherming 	<ul style="list-style-type: none"> Koelmachines en warmtepompen (industriële -) Industriële ovens Aangedreven handgereedschap, mengen verdichten 	<ul style="list-style-type: none"> Liften en roltrappen

Figur 2. Riskmatris – övergripande radrubrik "Potentiell allvar, skadlig inverkan på säkerhet och hälsa", övergripande kolumnrubrik "Uppskattat antal av avvikande produkter på den NL-marknaden".

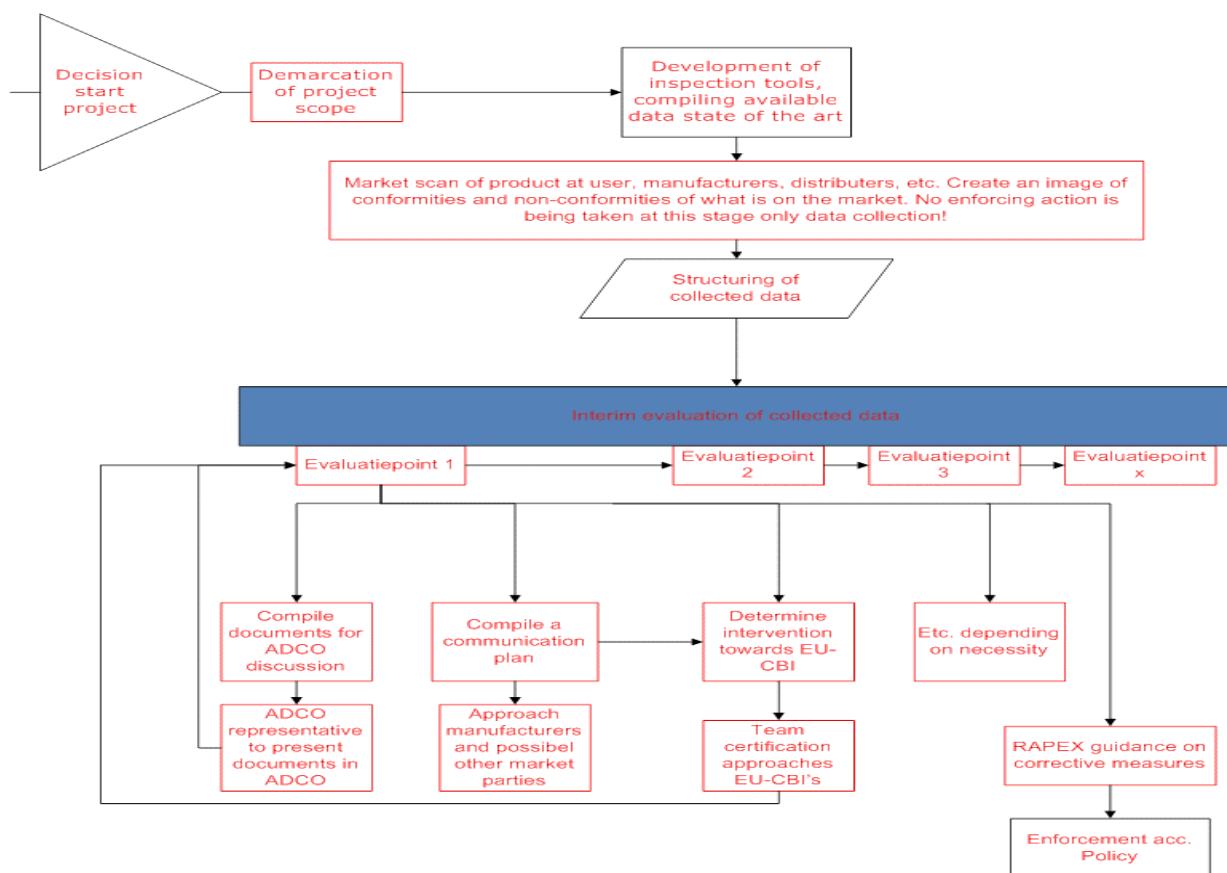
2. Val av inspektionsämnen

Det finns flera alternativ för val av inspektionsprojekt gällande marknads kontroll. Exempelvis kan val av inspektion komma från ett klagomål eller ett reaktivt ärende som kan kräva en större insats som till exempel ett marknads kontrollprojekt (ett projekt per år). Ett annat alternativ kan vara riskanalysen med hjälp av riskmatrisen. Med denna metod inriktar man sig mer mot en specifik produkt. Slutligen finns möjligheten att medverka i ett EU-gemensamt projekt.

3. Arbeta i projekt

En projektgrupp sätts samman, inspektionsobjekt väljs, instruktioner och inspektionsstöd till inspektionen sammanställs.

SZW förespråkar EU-samarbete eftersom produkter sprids inom hela EES. SZW anser att om det endast verkställs i Nederländerna kan det leda till att företag flyttar till andra medlemsstater där marknads kontrollen har andra prioriteringar. Därför förespråkar de EU-gemensamma projektinsatser.

Figur 3. Projektplan

4. Deltagande på Adco-möten

Adco-möten äger rum en eller två gånger per år. Tanken är att utveckla ett enhetligt synsätt när det gäller att vidta åtgärder. För att marknadskontrollmyndigheterna ska vara trovärdiga krävs att åtgärder är omedelbara samt rimliga mot tillverkaren. SZW anser att ett snabbare system för återkoppling mellan medlemsstaterna behöver utvecklas. KSS är ett snabbare kunskapsdelningssystem som används inom hälsovårdsspecifika frågor.

De som medverkat på Adco-mötena informerar övriga berörda på myndigheten. På så sätt håller sig inspektionen informerad om kommande nya regler och föreskrifter. Inspektion kan få uttala sig när det gäller att utveckla nya regler och lagar. Inspektionen kan även delta på Adco.

Produktinspektion

För projekt är inspektionerna likartade som för det reaktiva arbetet. Skillnaden är den mellanliggande utvärderingen. Men kommunikationen med motparten har en liknande betydelse. Försiktighet vid ingrepp är viktigast. Konsekvenserna av besluten kan vara mycket stora, viktigt att tänka på "marknaden". Därför är gemensamma EU-projekt ett mycket bra sätt att arbeta i.

5. Slutsatser

SZW anser att återkoppling från Adco måste förbättras för att uppnå bättre resultat när det gäller genomförande av åtgärder. Speciellt viktigt är enhetlighet avseende ställda krav. Ett modernt verktyg behövs för att kommunicera enklare och effektivare.

Uppgifter om säkerhet och hälsa är nödvändiga för att identifiera var marknadskontrollinsatser är mest nödvändiga. SZW anser att det bör finnas europeiska databaser för dessa uppgifter.

SZW anser att alla medlemsstaters proaktiva marknadskontrollprojekt bör initieras och organiseras av "Europa".

SZW anser att medlemsstaternas marknadskontroll bör vara reaktiv.

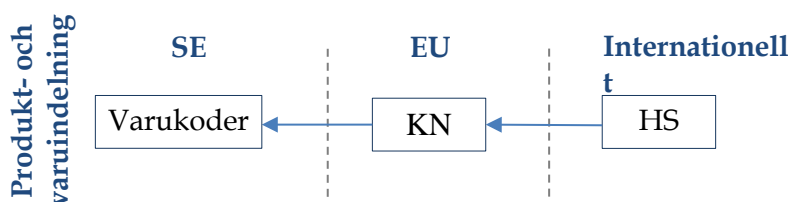

Bilaga 5 Tullverkets nomenklatur för indelning av produkter

Tullverkets tiosiffriga tullkodsstruktur (statistisk varukod) är en produkt- och varuklassificering som bygger på strukturen i den Kombinerade Nomenklaturen, KN.

KN-nomenklatur är en internationell 8-siffrig varunomenklatur som används av samtliga EU-länder i den gemensamma tulltaxan och varuförteckningen för utrikeshandelsstatistiken och är en utbyggnad av det Harmoniserade Systemet, HS¹.

HS är hierarkiskt uppbyggd på 2-, 4- och 6-siffernivå som används över hela världen för klassificering av statistik över utrikeshandeln och för tullsatser. Antalet varuposter på detaljerad nivå (6-siffernivå) är cirka 5 000. Se figur 1 för representation av den strukturella kopplingen mellan den internationella produktklassifikationen och den nationella tullkoden.

Figur 1. Direkt strukturell koppling mellan den internationella klassifikationen och den nationella varustrukturen.

HS bidrar till harmoniseringen av tull- och handelsförfaranden.

Det används också av regeringar, internationella organisationer och den privata sektorn för många andra ändamål såsom beskattning, handelspolitik, övervakning av kontrollerade varor, ursprung, fraktpriser, transportstatistik samt tullstatistik och analys.

Allmänt om systemen kan sägas att de är produkt- och varuklassifikationer för utrikeshandel och täcker produkter som har en fysisk dimension. Indelningen omfattar varor producerade av primära råvaror såsom djur, grönsaker, spannmål med mera, produkter gjorda av dessa varor, till exempel plast, gummi, metall med mera samt förädlade produkter, som till exempel maskiner. Systemen skiljer på produkter genom material, funktion och graden av bearbetning.

Icke-transportabla varor och tjänster ingår däremot inte i dessa system.

¹ www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/overview/what-is-the-harmonized-system.aspx

Bilaga 6 Webcrawler

Webcrawler är en typ av mjukvaror som kan användas för att söka information på publika och specificerade webbplatser i realtid. I syftet marknadskontroll kan man specificera att mjukvaran ska försöka hitta information om tekniska specifikationer, skydd och bruksanvisningar. Mjukvaran möjliggör att man även kan se försäljningsvolymerna av en produkt.

Den webcrawler som Arbetsmiljöverket hämtat information om heter NordCrawl och har utvecklats genom Nordiska ministerrådets grupp för marknadskontrollmyndigheter med hjälp av det danska företaget Big2Great ApS. Mjukvaran kräver en struktur som består av fyra delar:

1. Information om produkter som finns på publika webbplatser.
2. NordCrawl engine och temporär lagring av rådata.
3. En produktdatabas med bearbetad data.
4. Analysmodul som genom olika mått och grafik kan sammanställa data för analys.

NordCrawl anses ha följande fördelar:

- låga kostnader för datainsamling,
- hög täckning av produkter och ger en bra marknadsbild (många företag blir representerade),
- datainsamling i realtid,
- ger möjlighet till bra urvalsstrategier när produkter ska väljas ut för kontroll,
- snabb metod vad gäller att finna produkter som inte efterlever fastställda krav,
- ger möjlighet till effektiv marknadskontroll till jämförelsevis låga kostnader.

Energimyndigheten lät sin konsult testa att söka uppgifter om vinkelslipar. Observera att metoden går att förfinas och att sökningen endast tjänar som ett exempel. Sökningen avsåg 10 e-handelsföretags webbsidor och 1 053 saluförda vinkelslipar. Arbetsmiljöverket var intresserade av följande uppgifter:

- CE-märkning,
- finns sprängskydd,
- vibrationsnivå/-tolerans,
- ljudeffektnivå/ljudtrycksnivå,
- finns skydd mot återstart.

Resultaten av sökningen blev att ingen uppgift om CE-märkning hittades och att endast tre e-handlare hade någon eller några av de övriga sökta uppgifterna angivna. Vanligtvis fanns då uppgift om vibration eller buller. Om vi hade sökt ut bruksanvisningarna till vinkelsliparna är det möjligt att uppgifterna hade funnits där.

Bilaga 7 Varukoder av intresse för Arbetsmiljöverket

Icke harmoniserade området

Varukod	Beskrivning
7308 40 00	Konstruktioner (med undantag av monterade eller monteringsfärdiga byggnader enligt nr 9406) och delar till konstruktioner (t.ex. broar, brosektioner, slussportar, torn, fackverksmaster, tak, fackverk till tak, dörrar, fönster, dörr- och fönsterkarmar, dörrtrösklar, fönsterluckor, räcken och pelare), av järn eller stål; plåt, stång, profiler, rör o.d. av järn eller stål, bearbetade för användning i konstruktioner - Material till byggnadsställningar och liknande utrustning för användning vid byggnadsarbeten, i gruvor e.d.
7309 00	Cisterner, tankar, kar och liknande behållare av järn eller stål, för alla slags ämnen (andra än komprimerad eller till vätska förtätad gas), med en rymd av mer än 300 l, även med inre beklädnad eller värmeisolerade men inte försedda med maskinell utrustning eller utrustning för uppvärmning eller avkyllning
7326 90 30	Andra varor av järn eller stål - Andra slag - Stegar och trappstegar
7610 90 90	Konstruktioner (med undantag av monterade eller monteringsfärdiga byggnader enligt nr 9406) och delar till konstruktioner (t.ex. broar, brosektioner, torn, fackverksmaster, tak, fackverk till tak, dörrar, fönster, dörr- och fönsterkarmar, dörrtrösklar, räcken och pelare), av aluminium; plåt, stång, profiler, rör o.d. av aluminium, bearbetade för användning i konstruktioner - Andra slag - Andra
7616 99 90	Andra varor av aluminium - Andra - Andra

PPE-direktiv (Personlig skyddsutrustning)

Varukod	Beskrivning
4015 11 00	Kläder och tillbehör till kläder (inbegripet handskar, halvhandskar och vantar), för alla ändamål, av mjukgummi - Handskar, halvhandskar och vantar - För kirurgiskt bruk
4203 29 10	Kläder och tillbehör till kläder, av läder eller konstläder - Handskar, halvhandskar och vantar - Andra - Arbetshandskar
6203 22 10	Kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor (andra än badbyxor), för män eller pojkar - Ensembler - Av bomull - Arbets- och skyddskläder
6203 23 10	Kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor (andra än badbyxor), för män eller pojkar - Ensembler - Av syntetfibrer - Arbets- och skyddskläder
6203 29 11	Kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor (andra än badbyxor), för män eller pojkar - Ensembler - Av annat textilmaterial - Av regenatfibrer - Arbets- och skyddskläder
6203 32 10	Kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor (andra än badbyxor), för män eller pojkar - Kavajer, blazrar och jackor - Av bomull - Arbets- och skyddskläder
6203 33 10	Kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor (andra än badbyxor), för män eller pojkar - Kavajer, blazrar och jackor - Av syntetfibrer - Arbets- och skyddskläder
6203 39 11	Kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor (andra än badbyxor), för män eller pojkar - Kavajer, blazrar och jackor - Av annat textilmaterial - Av regenatfibrer - Arbets- och skyddskläder
6203 42 11	Kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor (andra än badbyxor), för män eller pojkar - Långbyxor, kortbyxor - Av bomull - Arbets- och skyddskläder
6203 42 51	Kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor (andra än badbyxor), för män eller pojkar - Byxor med bröstlapp - Av bomull - Arbets- och skyddskläder

6203 43 11	Kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor (andra än badbyxor), för män eller pojkar - Långbyxor, kortbyxor - Av syntetfibrer - Arbets- och skyddskläder
6203 43 31	Kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor (andra än badbyxor), för män eller pojkar - Byxor med bröstlapp - Av syntetfibrer - Arbets- och skyddskläder
6203 49 11	Kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor (andra än badbyxor), för män eller pojkar - Långbyxor, kortbyxor - Av annat textilmaterial - Av regenatfibrer - Arbets- och skyddskläder
6203 49 31	Kostymer, ensembler, kavajer, blazrar, jackor och byxor (andra än badbyxor), för män eller pojkar - Byxor med bröstlapp - Av annat textilmaterial - Av regenatfibrer - Arbets- och skyddskläder
6204 22 10	Dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, klänningar, kjolar, byxkjolar och byxor, för kvinnor eller flickor - Ensembler - Av bomull - Arbets- och skyddskläder
6204 23 10	Dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, klänningar, kjolar, byxkjolar och byxor, för kvinnor eller flickor - Ensembler - Av syntetfibrer - Arbets- och skyddskläder
6204 29 11	Dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, klänningar, kjolar, byxkjolar och byxor, för kvinnor eller flickor - Ensembler - Av annat textilmaterial - Av regenatfibrer - Arbets- och skyddskläder
6204 32 10	Dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, klänningar, kjolar, byxkjolar och byxor, för kvinnor eller flickor - Kavajer, blazrar och jackor - Av bomull - Arbets- och skyddskläder
6204 33 10	Dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, klänningar, kjolar, byxkjolar och byxor, för kvinnor eller flickor - Kavajer, blazrar och jackor - Av syntetfibrer - Arbets- och skyddskläder
6204 39 11	Dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, klänningar, kjolar, byxkjolar och byxor, för kvinnor eller flickor - Kavajer, blazrar och jackor - Av annat textilmaterial - Av regenatfibrer - Arbets- och skyddskläder
6204 62 11	Dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, klänningar, kjolar, byxkjolar och byxor, för kvinnor eller flickor - Långbyxor och knäbyxor - Av bomull - Arbets- och skyddskläder
6204 62 51	Dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, klänningar, kjolar, byxkjolar och byxor, för kvinnor eller flickor - Byxor med bröstlapp - Av bomull - Arbets- och skyddskläder
6204 63 11	Dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, klänningar, kjolar, byxkjolar och byxor, för kvinnor eller flickor - Långbyxor och knäbyxor - Av syntetfibrer - Arbets- och skyddskläder
6204 63 31	Dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, klänningar, kjolar, byxkjolar och byxor, för kvinnor eller flickor - Byxor med bröstlapp - Av syntetfibrer - Arbets- och skyddskläder
6204 69 11	Dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, klänningar, kjolar, byxkjolar och byxor, för kvinnor eller flickor - Långbyxor och knäbyxor - Av annat textilmaterial - Av regenatfibrer - Arbets- och skyddskläder
6204 69 31	Dräkter, ensembler, kavajer, blazrar, jackor, klänningar, kjolar, byxkjolar och byxor, för kvinnor eller flickor - Byxor med bröstlapp - Av annat textilmaterial - Av regenatfibrer - Arbets- och skyddskläder
6211 32 10	Träningsoveraller, skidkläder, baddräkter och badbyxor; andra kläder - Av bomull - Arbets- och skyddskläder
6211 33 10	Träningsoveraller, skidkläder, baddräkter och badbyxor; andra kläder - av konstfibrer - Arbets- och skyddskläder
6211 42 10	Träningsoveraller, skidkläder, baddräkter och badbyxor; andra kläder - Andra kläder, för kvinnor eller flickor - Av bomull - Förkläden, overaller, skyddsrockar och andra arbets- och skyddskläder (även lämpliga för hushållsarbete)

6211 43 10	Träningsoveraller, skidkläder, badkläder och badbyxor; andra kläder - Andra kläder, för kvinnor eller flickor - Av konstfibrer - Förkläden, overaller, skyddsrockar och andra arbets- och skyddskläder (även lämpliga för hushållsarbete)
6401 10 00	Vattentäta skodon med yttersulor och överdelar av gummi eller plast och hos vilka överdelarna varken är fästade vid sulan eller hopfogade genom sömnad, nitning, spikning, skruvning, pluggning eller liknande förfarande - Skodon med tåhätteförstärkning av metall
6402 91 10	Andra skodon med yttersulor och överdelar av gummi eller plast - Andra skodon - Med skaft som täcker ankeln - Med tåhätteförstärkning av metall
6402 99 05	Andra skodon med yttersulor och överdelar av gummi eller plast - Andra skodon - Med tåhätteförstärkning av metall
6403 40 00	Skodon med yttersulor av gummi, plast, läder eller konstläder och med överdelar av läder - Andra skodon, med tåhätteförstärkning av metall
6506 10 10	Andra huvudbonader, även ofodrade och ogarnerade - Av plast - Skyddshjälm
6506 10 80	Andra huvudbonader, även ofodrade och ogarnerade - Av annat material - Skyddshjälm

Maskindirektivet

Varukod	Beskrivning
8413 70 65	Vätskepumpar, även försedda med mätanordning; vätskeeleveratorer - Andra centrifugalpumpar - Dubbelsugande pumpar
8425 41 00	Taljor och lyftblock; vinschar och gångspel; domkrafter - Domkrafter - Stationära lyftplattformar för bilverkstäder
8428 39 20	Andra maskiner och apparater för lyftning eller annan hantering, lastning, lossning eller transport (t.ex. hissar, rulltrappor, transportörer och linbanor) - Andra kontinuerligt arbetande godselevaratorer och godstransportörer - Andra Rullbanor
8429 40 90	Självgående bladschaktmaskiner, väghyvlar, skrapor, grävmaskiner, lastare, stampmaskiner och vägvältar - Stampmaskiner och vägvältar - Stampmaskiner
8429 51 91	Självgående bladschaktmaskiner, väghyvlar, skrapor, grävmaskiner, lastare, stampmaskiner och vägvältar - Lastare med framtill monterad skopa - Bandtraktorlastare
8429 52 10	Självgående bladschaktmaskiner, väghyvlar, skrapor, grävmaskiner, lastare, stampmaskiner och vägvältar - Maskiner med överbyggnad som har en svängvinkel av 360° - Bandburna grävmaskiner
8430 61 00	Andra maskiner och apparater för grävning, hyvling, planering, stampning, tillpackning, schaktning, borrar eller brytning av jord, sten, mineral eller malm; pålningsmaskiner och påluppdragningsmaskiner; snöplogar och snöslungor - Stampmaskiner och andra tillpackningsmaskiner
8432 29 50	Maskiner och redskap för lantbruk, trädgårdsskötsel eller skogsbruk, avsedda för jordens beredning eller odling; vältar för gräsmattor eller idrottsplatser - Andra - Rotorkultivatorer
8458 11 49	Svarvar (inbegripet fleroperationssvarvar) för avlägsnande av metall - Horisontella svarvar - Numeriskt styrda - Automatsvarvar - Flerspindliga
8459 61 10	Verktugsmaskiner (inbegripet borrar-, fräs- och gängenheter) för borrar, arborrar, fräsning eller gängskärning i metall, andra än svarvar (inbegripet fleroperationssvarvar) enligt nr 8458 - Numeriskt styrda - Verktugsmaskiner
8459 69 10	Verktugsmaskiner (inbegripet borrar-, fräs- och gängenheter) för borrar, arborrar, fräsning eller gängskärning i metall, andra än svarvar (inbegripet fleroperationssvarvar) enligt nr 8458 - Andra - Verktugsfräsmaskiner
8461 50 11	Verktugsmaskiner för hyvling, stickning, driftning, kuggskärning, kuggslipning, sågning eller kapning samt andra verktugsmaskiner för avverkande

	bearbetning av metall eller annan kermet, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans - Sågmaskiner och kapmaskiner - Cirkelsågar
8465 91 10	Verktygsmaskiner (inbegripet maskiner för spikning, klamring, limning eller annan sammansättning) för bearbetning av trä, kork, ben, hårdgummi, hårdplast eller liknande hårda material - Sågmaskiner - Bandsågar
8465 91 20	Verktygsmaskiner (inbegripet maskiner för spikning, klamring, limning eller annan sammansättning) för bearbetning av trä, kork, ben, hårdgummi, hårdplast eller liknande hårda material - Sågmaskiner - Cirkelsågar
8467 22 30	Handverktyg, pneumatiska, hydrauliska eller med inbyggd elektrisk eller icke elektrisk motor - Sågar - Cirkelsågar
8467 29 51	Handverktyg, pneumatiska, hydrauliska eller med inbyggd elektrisk eller icke elektrisk motor - Andra - Vinkelslipare
8467 29 53	Handverktyg, pneumatiska, hydrauliska eller med inbyggd elektrisk eller icke elektrisk motor - Andra - Bandputsmaskiner
8467 29 70	Handverktyg, pneumatiska, hydrauliska eller med inbyggd elektrisk eller icke elektrisk motor - Andra - Hyvelmaskiner
8467 29 80	Handverktyg, pneumatiska, hydrauliska eller med inbyggd elektrisk eller icke elektrisk motor - Andra - Häcksaxar och maskiner för trimning av gräsmattor
8477 80 93	Maskiner och apparater för bearbetning av gummi eller plast eller för tillverkning av varor av dessa material, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans i detta kapitel - Andra maskiner och apparater - Blandare, knådare och omrörare
8716 39 30	Släpfordon och påhängsvagnar; andra fordon, utan mekanisk framdrivningsanordning; delar till sådana fordon - Andra - Nya - Påhängsvagnar

Direktivet för tryckbärande anordningar (PED)

(Listan är ej komplett och behöver utredas vidare)

8402 1100	Ångpannor och andra ånggeneratorer (andra än sådana varmvattenpannor för centraluppvärmning som också kan producera lågtrycksånga); hetvattenpannor, Ångpannor och andra ånggeneratorer, Vattenrörspannor med en ångproduktion av mer än 45 ton per timme
8402 12 00	Ångpannor och andra ånggeneratorer (andra än sådana varmvattenpannor för centraluppvärmning som också kan producera lågtrycksånga); hetvattenpannor, Ångpannor och andra ånggeneratorer, Vattenrörspannor med en ångproduktion av högst 45 ton per timme
8402 1910	Ångpannor och andra ånggeneratorer (andra än sådana varmvattenpannor för centraluppvärmning som också kan producera lågtrycksånga); hetvattenpannor, Andra ångpannor och ånggeneratorer, inbegripet hybridpannor, Tubpannor
8410 1990	Ångpannor och andra ånggeneratorer (andra än sådana varmvattenpannor för centraluppvärmning som också kan producera lågtrycksånga); hetvattenpannor, Andra ångpannor och ånggeneratorer, inbegripet hybridpannor, Andra
8402 2000	Ångpannor och andra ånggeneratorer (andra än sådana varmvattenpannor för centraluppvärmning som också kan producera lågtrycksånga); hetvattenpannor, Ångpannor och andra ånggeneratorer, Hetvattenpannor
8402 9000	Ångpannor och andra ånggeneratorer (andra än sådana varmvattenpannor för centraluppvärmning som också kan producera lågtrycksånga); hetvattenpannor, Ångpannor och andra ånggeneratorer, Delar
8403 1010	Värmepannor för centraluppvärmning, andra än sådana enligt nr 8402, Värmepannor, Av gjutjärn
8403 1030	Värmepannor för centraluppvärmning, andra än sådana enligt nr 8402, Värmepannor, Andra

8403 9010	Värmepannor för centraluppvärmning, andra än sådana enligt nr 8402, Delar, Av gjutjärn
8403 9090	Värmepannor för centraluppvärmning, andra än sådana enligt nr 8402, Delar, Andra
8404 1010	Hjälpapparater för användning tillsammans med ånggeneratorer eller värmepannor enligt nr 8402 eller 8403 (t.ex. economisers, överhettare, sotningsapparater och anordningar för stoftåterföring); kondensorer för ångmaskiner, Hjälpapparater för användning tillsammans med ånggeneratorer eller värmepannor enligt nr 8402 eller 8403
8404 2000	Hjälpapparater för användning tillsammans med ånggeneratorer eller värmepannor enligt nr 8402 eller 8403 (t.ex. economisers, överhettare, sotningsapparater och anordningar för stoftåterföring); kondensorer för ångmaskiner, Kondensorer för ångmaskiner
8404 9000	Hjälpapparater för användning tillsammans med ånggeneratorer eller värmepannor enligt nr 8402 eller 8403 (t.ex. economisers, överhettare, sotningsapparater och anordningar för stoftåterföring); kondensorer för ångmaskiner, Delar
8405 1000	Generatorer för gengas eller vattengas, även med gasrenare; generatorer för framställning av acetylgas samt liknande gasgeneratorer som arbetar med vatten, även med gasrenare
8405 1000	Generatorer för gengas eller vattengas, även med gasrenare; generatorer för framställning av acetylgas samt liknande gasgeneratorer som arbetar med vatten, även med gasrenare, Delar
8405 9000	Generatorer för gengas eller vattengas, även med gasrenare; generatorer för framställning av acetylgas samt liknande gasgeneratorer som arbetar med vatten, även med gasrenare, Delar
8412 1000	Andra motorer, Reaktionsmotorer, andra än turbojetmotorer, Hydrauliska motorer
8412 2120	Andra motorer, Hydrauliska motorer, Hydrauliska system
8412 2920	Andra motorer, Hydrauliska motorer, Hydrauliska system
8412 2981	Andra motorer, Hydrauliska motorer, Hydrauliska system, Hydrauliska motorer (s.k. hydraulic fluid power motors)
8412 3100	Andra motorer, tryckluftsmotorer, Linjärt arbetande (cylindrar)
8412 3900	Andra motorer, tryckluftsmotorer, andra
8412 8080	Andra motorer, tryckluftsmotorer, andra
8412 9040	Andra motorer, tryckluftsmotorer, delar för hydrauliska motorer
8412 9080	Andra motorer, tryckluftsmotorer, delar andra
8414	Luft- eller vakuumpumpar, kompressorer för luft eller andra gaser samt fläktar och blåsmaskiner; ventilations- eller cirkulationskåpor med inbyggd fläkt, även försedda med filter
8418	Kylskåp, frysar och annan kyl- eller frysutrustning, elektriska och andra; värmepumpar, andra än luftkonditioneringsapparater enligt nr 8415
8419	Maskiner och apparater, även med elektrisk uppvärmning (med undantag av ugnar och annan utrustning enligt nr 8514), för behandling av material genom förfaranden som inbegriper temperaturändring, såsom uppvärmning, kokning, rostning, destillering, rektifiering, sterilisering, pastörisering, ångbehandling, torkning, indunstning, förångning, kondensering eller avkylning, dock inte maskiner och apparater av sådana slag som används för hushållsbruk; genomströmnings- eller förrädsvarmvattenberedare, icke elektriska
8424	Mekaniska apparater (även för handkraft) för utsprutning, spridning eller finfördelning av vätskor eller pulver; brandsläckningsapparater, även laddade; sprutpistoler och liknande apparater; ångbläster- och sandblästerapparater samt liknande apparater
8439	Maskiner och apparater för tillverkning av massa av fibrösa cellulosahaltiga material eller för tillverkning eller efterbehandling av papper eller papp

8451	'Maskiner och apparater (andra än tvättmaskiner enligt nr 8450) för tvättning eller annan rengöring, vridning, torkning, strykning, pressning (inbegripet fixeringspressar), blekning, färgning, appretering, beläggning, impregnering eller annan efterbehandling av textilgarn, textilvävnader eller andra textilvaror, även konfektionerade, samt maskiner för anbringande av massa på underlag av textilvara eller på annat underlag och som används vid tillverkning av linoleummattor eller liknande golvbeläggning; maskiner för upprullning, avrullning, läggning, skärning eller tandning av dukvaror av textilmaterial
8477	'Maskiner och apparater för bearbetning av gummi eller plast eller för tillverkning av varor av dessa material, inte nämnda eller inbegripna någon annanstans i detta kapitel
8481	Kranar, ventiler och liknande anordningar för rörledningar, ångpannor, tankar, kar e.d., inbegripet reducerventiler och termostatreglerade
Varukoder med nummer högre än 8481 har ej utretts.	

Bilaga 8 Provanalys av importdata från Tullverket

Utdraget ur Tullverkets importstatistik levererades digitalt i form av 6 stycken Excel-filer, en för varje beställd Tullkod. Excel-filerna omfattar mellan 5000 till 10 000 poster (rader) och innehåller följande generell information för utdraget.

Schemalagd: datum och tid för utdraget

Varukod: 10-siffrig Tullkod

Avs land: Avsändarland (ALLA)

Urspr land: Ursprungsland (ALLA)

Tidsperiod: Beställd tidsperiod som utdraget ska täcka (2 år)

Antal tullid: antal unika ID-nummer (varje id kan ha flera poster)

Informationen för varje post eller rad fördelas på 22 kolumner med uppgifter om deklarant, avsändarland, ursprungsland, vikt, kolli, med mera.

Figur 1 Skärmbild av Leverans exempel av rådata för Tullkod 8467295100 --- Vinkelslip; format: Excel datafil. Skärmbilden visar visar de 22 rubrikerna som används som variabler i analysen.

Föklaring av rubrikerna i figur 1:

Tullid: Det är ett unikt nummer som alla importörer och exportörer får, så att vi kan spåra dessa i våra system. Vill till exempel en importör begära tillbaks avgifter eller om vi ska göra en uppdebitering så hänvisar man bara till det numret så kommer alla uppgifter fram som rör just den importen eller exporten.

Txdag: Taxebestämmande dag. Det är den dagen som bestämmer bland annat vilka avgifter, valutakurser och eventuella införselrestriktioner som är giltiga. Oftast är det det datumet som varan fördes in i Sverige.

Vp: Det antal varuposter som deklarerats i sändningen. Oftast är den en varupost per varukod, men det kan också vara samma varukod men olika ursprungsländer och då blir det också olika varuposter.

Trp gr och Trp invr: Det här är olika transportsätt, det vill säga om godset har kommit in med flyg, väg eller med båt.

F: Förmånskod, anger om varan har en förmån, det vill säga om den har blivit tullfri tack vare att det finns ett frihandelsavtal mellan EU och ursprungslandet.

FF1: Anger vilken typ av tullförfarande varan är deklarerad till. 4000 är det vanligaste och det anger att det är en vanlig import.

Statvärde: Varans värde med tillägg av fraktkostnader och försäkring. Det är på det värdet tull, moms och andra skatter beräknas på.

Undersökningen av importstatistiken bygger på en mycket förenklad analys av ett relativt litet underlag. Inte desto mindre är vår bedömning försiktigt positiv till informationskanalen som underlag för den proaktiva marknadskontrollen (se *Förenklad analys av importstatistik*).

Med hjälp av SAS/EG (applikation för att statistisk analys av data) eller Excel kunde man enkelt se vilka poster som skulle kunna vara av intresse för en eventuell proaktiv marknadskontroll. Kanalen ger indikationer på;

- hur en produkt når den svenska marknaden, det vill säga vilket som är ursprungs- eller avsändarland samt vem som är deklaranter,
- vilka ekonomiska aktörer som är involverade (organisationsnummer importörer),
- samt vilka mängder, vikt och antal kolli det rör sig om.

Förenklad analys av importstatistik med hjälp av MS-EXCEL

Tx dag	(Alla)			
Tullid	(Alla)			
Varukod:	6401100000			
Radetiketter	Summa av Vp anta	Summa av Antal kollir	Summa av N vikt	
*BA	3	142	1483,507	
*CA	5	3	5,24	
*CN	2454672	6063130	86220,218	
*EG	253	6	1,256	
*EU	2242	220	696,939	
*IN	144	108	593	
*MY	252	42263	267041,837	
*NL	8	3	8,786	
*NO	32	105	71,6	
*SE	47	10	16,418	
*TH	5	9	2	
*TR	7	121	4229,1	
*US	113	230	4170,17	
*VN	1384	3793	539,062	
*XS	22	322	8936	
Totalsumma	2459189	6110465	374015,133	

Pivottabell - summeringstabell för varukod 6401100000 för senaste 2 åren (2015 och 2016). Tabellen ger en överblicksbild av hur många varuposter (Vp), kollin samt hur mycket Netto vikt som importerats från ett ursprungsland (UL). Denna information används för att begränsa eller fokusera undersökningen av produkten.

Exempel: Om kriteriet är att undersöka varifrån den största importen sker (UL) ger pivottabellen en första indikation.

Två ursprungsländer väcker intresse, Kina och Malaysia.

CN: Kina utgör den enskild största andelen VP och kollin.

MY: Malaysia utgör en relativ liten del VP men har den högsta N-vikten.

Radetiketter	Summa av Vp antal	Summa av Antal kollin	Summa av N vikt
BA	3	142	1483,507
CA	5	3	5,24
CN	2454672	6063130	86220,218
CN	2454174	6060391	73080,284
HK	5	680	12820,55
NO	493	2059	319,384
EG	253	6	1,256
EU	2242	220	696,939
IN	144	108	593
MY	252	42263	267041,837
NL	8	3	8,786
NO	32	105	71,6
SE	47	10	16,418
TH	5	9	2
TR	7	121	4229,1
US	113	230	4170,17
VN	1384	3793	539,062
XS	22	322	8936
Totalsumma	2459189	6110465	374015,133

Steg 2

En nivå djupare visas avsändarland (AL).
Produkten som importerats kan ha ett annat AL än UL.
Detta ger ytteligare underlag till det proaktiva marknadskontrollarbetet att utvärdera produkternas vägar.

Radetiketter	Summa av Vp antal	Summa av Antal kollin	Summa av N vikt
BA	3	142	1483,507
CA	5	3	5,24
CN	2454672	6063130	86220,218
CN	2454174	6060391	73080,284
FLERA	245936	605095	3830,639
FUCKING MACHINERY SAFETY EQUIPM	1	1	0,9
Hangzhou Rubber Footwear Factory	2450	6065	2612,5
MILY LINK INTERNATIONAL CO.LTD	1	1	6
PERIODISK DEKLARATION	12	1555	36
RIJIAN ANSAI LTD	1	292	4299
SAINA (SUZHOU) CO.LTD	2	124	846,245
SAINA GROUP CO.LTD	1	240	2786
SHANGHAI HF INTERNATIONAL TRANS	1	1	1
SHANGYU FRANK TEXTILE	1	1	7
SHENZHEN JUFONG LOGISTICS CO.	3	5	44
TIANJIN SHITONG RUBBER	1	485	5949
TIANJIN SHITONG RUBBER PRODUCTS	1	343	5018
XIAMEN MERCURY CO.LTD	2	638	6061
ZHEJIANG HAINA SHOES	1	455	6483
HK	5	680	12820,55
NO	493	2059	319,384
EG	253	6	1,256

Steg 3

På nästa nivå visas avsändarens namn som är nästa pusselbit i efterforskningen av produktens härkomst.
Granskningen kan därmed begränsas ytterligare.

Radetiketter	Summa av Vp antal	Summa av Antal kollin	Summa av N vikt
BA	3	142	1483,507
CA	5	3	5,24
CN	2454672	6063130	86220,218
CN	2454174	6060391	73080,284
FLERA	245936	605095	3830,639
FUCKING MACHINERY SAFETY EQUIPM	1	1	0,9
Hangzhou Rubber Footwear Factory	2450	6065	2612,5
AB BLÅKLÄDER	2450	6065	2612,5
55609-6618-00	2450	6065	2612,5
MILY LINK INTERNATIONAL CO.LTD	1	1	6
PERIODISK DEKLARATION	12	1555	36

Steg 4

På denna nivå visas organisationen som mottagit leveransen (deklaranten) samt information relaterad till just denna import, det vill säga hur många varuposter (Vp), kollin, Netto vikt.

Med hjälp av SAS/EG kan man exempelvis med hjälp av grafer redovisa importerade varugrupper efter värde eller antal kollin för att bedöma utvecklingen över tid och undersöka förändringar.

Diagram 1 visar att importen av byggnadsställningar var lägre värdemässigt 2016 än 2015 även om varugruppen sett till värde importerades mest.

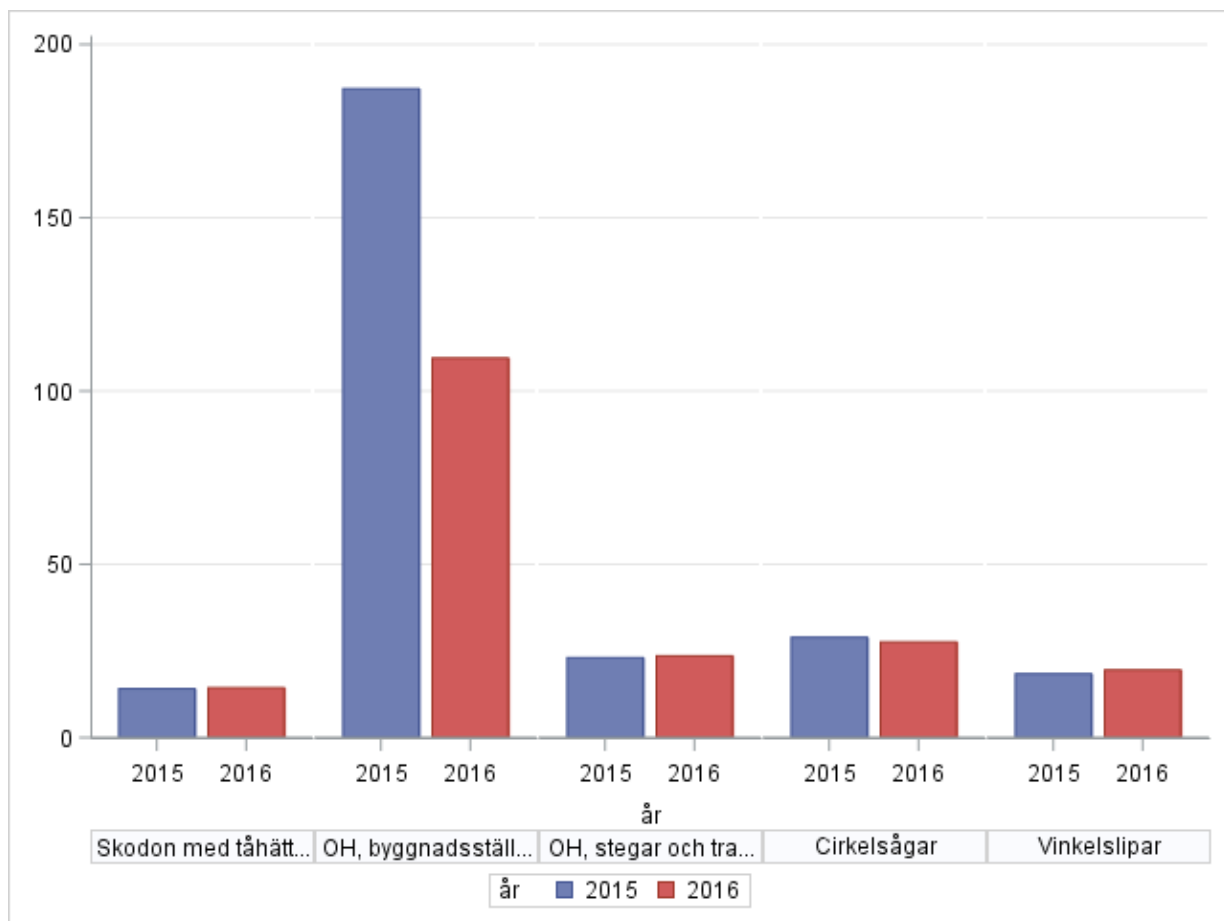

Diagram 1 Import - värde (miljoner SEK) per varugrupp för år 2015 respektive år 2016

Diagram 2 visar att varugruppen vinkelslipar sett till antal var störst, men att importen sjönk under 2016. Observera att varugrupperna byggnadsställningar respektive stegar och trappor inte deklarerar antalsmässigt utan efter vikt.

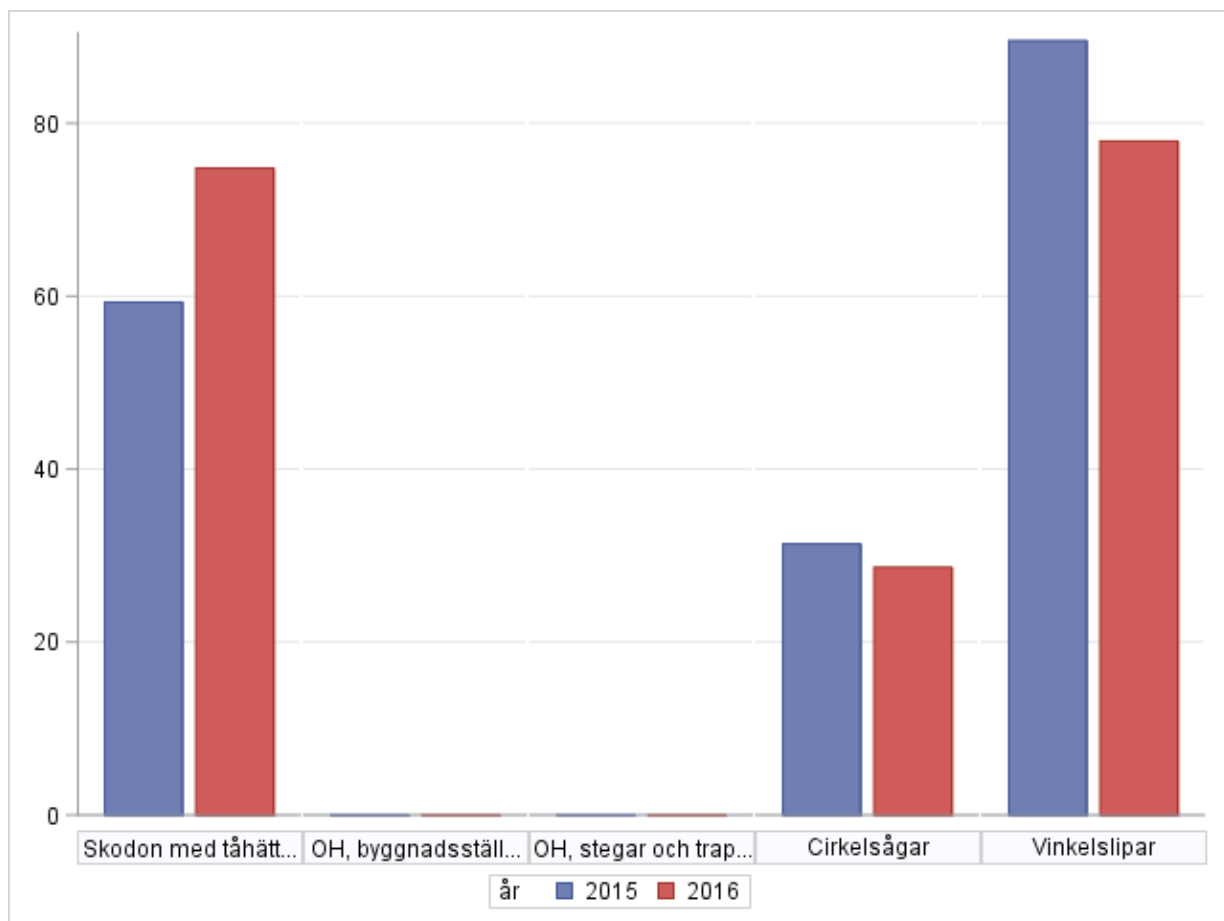

Diagram 2 Import - antal (tusental styck/skor tusental par) per varugrupp för år 2015 respektive år 2016

Bilaga 9 Utvalda branschorganisationer i Sverige

Branschorganisation	Direktiv	Sammanfattning om branschorganisationen och marknadsinriktning
Sveriges Byggindustrier www.sverigesbyggindustrier.se	MD PED SPVD PPE OH	Sveriges Byggindustrier är byggindustrins bransch- och arbetsgivarorganisation med cirka 3 400 medlemsföretag inom bygg-, anläggnings- och specialföretag. Exempel på specialföretag är bergsprängningsentreprenörernas förening och mobilkranföreningen lyftspecialisterna.
FKG - Fordonskomponentgruppen www.fkg.se	MD PED SPVD	Branschorganisation för de skandinaviska leverantörerna till fordonsindustrin, med cirka 350 medlemsföretag. Svensk fordonsindustri genererar 500 000 arbetstillfällen varav cirka 140 000 är direkt sysselsatta. Branschen har ca 82 000 anställda i leverantörsleden vilket utgör nästan 30 % av Sveriges verkstadsindustri. Totalt exportvärde för den svenska fordonsindustrin är 180 miljarder vilket motsvarar 12 % av Sveriges totala export. Branschen levererar utrustning till fordonsindustrin såsom: automatiserade produktionslinjer, verktygsmaskiner, testutrustningar av olika slag, etcetera.
Glasbranschföreningen www.gbf.se	MD PED SPVD PPE OH	I branschorganisationen finns 550 medlemsföretag med totalt 2 900 anställda, vilket innebär att det finns många småföretagare i denna organisation. Medlemsföretagen svarar för 85 procent av omsättningen i glasbranschen och de företag som finns i denna bransch arbetar med glas inom fasad, tak, bil etcetera. Branschen arbetar aktivt med arbetsmiljöfrågor såsom BAS U/P, OSA samt CE-märkning av byggprodukter. Det finns en branschtidning som kommer ut 4 gånger/år, samt kurser för medlemsföretagen. I branschen används olika typer av handverktyg, lyftanordningar, kompressorer, skyddskläder samt stegar och ställningar.
Industriarbetsgivarna www.industriarbetsgivarna.se	MD PED SPVD ATEX PPE OH	Industriarbetsgivarna är en arbetsgivarorganisation för stål-, metall-, gruv-, massa-, pappers-, sågverks-, byggnadsämnes- och buteljglasindustri samt svetsmekanisk industri. Industriarbetsgivarna företräder nära 1000 medlemsföretag med cirka 90 000 anställda. Svensk industri står för en nettoexport på 135 miljarder kronor. Industriarbetsgivarnas nollvision är "en arbetsmiljöstrategi för helt säkra arbetsplatser".

Branschorganisation	Direktiv	Sammanfattning om branschorganisationen och marknadsinriktning
Livsmedelsföretagen www.livsmedelsforetagen.se	MD PED PPE	Livsmedelsföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisation för livsmedelsföretagen i Sverige. Enligt statistik från SCB är livsmedelsindustrin den industri som har den näst största andelen utlandsfödda bland sina anställda efter textilindustrin. Branschen har cirka 4000 medlemsföretag inom: <ul style="list-style-type: none">• Slakt, kött• fisk,• frukt, bär, grönsaker• oljor, fetter• mejeri, glass• kvarnprodukter, stärkelse, bageri- och mjölprodukter• djurfoder• drycker
Svenska Petroleum och Biodrivmedel Institutet www.spbi.se	PED SPVD ATEX PPE	SPBI är en branschorganisation för drivmedel, bränsle- bitumen- och smörjmedelssektorerna i Sverige.
Skogsindustrierna www.skogsindustrierna.se	MD PED SPVD ATEX PPE	Branschorganisation med cirka 100 medlemsföretag inom trämekaniska produkter, pappers- och massabruk, förpackningar, biobränsle och sågverk. Skogsindustrin svarar för 9-12 % av den svenska industrins sysselsättning inom, export, omsättning och förädlingsvärde, då den är starkt exportinriktad eftersom råvaran till största delen är inhemsk och importen av skogsindustriprodukter är låg. Av den inhemska massa- och pappersproduktionen exporteras nära 90 procent och sysselsätter cirka 70 000 personer i Sverige.
Branschföreningen för storköksleverantörer www.bfs.se	MD PED SPVD PPE	I branschorganisationen finns cirka 40 medlemsföretag. Organisationen har företag som är tillverkare, importörer och återförsäljare av apparater, utrustning och inredningar till storkök i Sverige. Medlemsföretagens produkter används inom restauranger, sjukhus, skolor, butiker, caféer, barer med mera. I branschen används skärmaskiner, tryckkokare, bandsågar, köttkvarnar, vakuum-förpackningsmaskiner, skyddskläder etcetera.

Branschorganisation	Direktiv	Sammanfattning om branschorganisationen och marknadsinriktning
Ställningsentreprenörerna www.stib.a.se	OH MD PPE	Ställningsentreprenörerna är den rikstäckande branschorganisationen för ställningsentreprenörer i Sverige, med 135 medlemsföretag. Gemensamt för medlemsföretagen är att de har sin huvudsakliga verksamhet inom montering av ställningsbyggnad. STIB har infört en auktorisation för sina medlemsföretag där man skapar trygghet för beställaren genom fokus på bland annat arbetsmiljö.
Teknikföretagen www.teknikforetagen.se	MD PED SPVD ATEX PPE	Teknikföretagen är en arbetsgivarorganisation med 3 900 medlemsföretag som står för en tredjedel av Sveriges export. Bland medlemmarna finns globala företag som Ericsson, Scania, Alfa Laval, ABB, Atlas Copco, SKF och Siemens men de flesta är betydligt mindre. Gemensamt är att de utvecklar varor och tjänster i världsklass och att nästan all försäljning sker i global konkurrens.
Trä- och Möbelföretagen www.tmf.se	MD PED SPVD ATEX PPE OH	Trä- och Möbelföretagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation för hela den träförädlade industrin och möbelindustrin i Sverige, som företräder cirka 700 medlemsföretag som sammanlagt sysselsätter cirka 30 000 anställda.

Bilaga 10 Produktsäkerhetsundersökning

Arbetsmiljöverket har ett uppdrag att säkerställa att produkter som används i arbetslivet är säkra att användas så att ingen kommer till skada. Vi skickar ut denna enkät för att få ett bättre underlag för planering av kommande marknadskontrollinsatser. Vilka produkter som Arbetsmiljöverket ansvarar för listas nedan.

1. Har ni observerat att några specifika produkter inom er bransch, ofta är inblandade i arbetsolyckor eller arbetssjukdomar eller tillbud?
2. I så fall, vilka produkter gäller det och varifrån kommer dessa (fabrikat)?
3. Ser ni några trender inom produktanvändning, till exempel nya produkter, aktörer eller tillverkare?
4. I så fall vilka?
5. Upplever ni att det finns aktörer som konkurrerar med bristfälliga produkter i syfte att vinna marknadsfördelar (osund konkurrens)?
Brister kan avse avsaknad av viktiga skydd eller andra tekniska brister, formella brister som avsaknad av CE-märkning, bruksanvisning på svenska med mera.
6. Har ni anmält bristfälliga eller farliga produkter via Arbetsmiljöverkets e-tjänst anmälan av farlig eller bristfällig produkt? Ja eller nej?

Arbetsmiljöverket ansvarar för fem direktivbaserade produktkategorier samt vissa produkter inom det icke harmoniserade området:

- Produkter för användning i explosionsfarlig miljö (ATEX)
- Maskiner
- Personlig skyddsutrustning (PPE)
- Enkla tryckkärl
- Tryckbärande anordningar
- Produkter inom det icke harmoniserade området, till exempel stegar och ställningar.

Bilaga 11 Organ för bedömning av överensstämmelse

Inledning

Genom kontakter med olika slag av organ kan man få mycket information om produkter som eventuellt inte uppfyller gällande krav.

Det finns generellt inget krav att alla typer av organ ska informera myndigheter om utfallet av sina kontroller, men det finns inte heller något formellt krav på sekretess. Det vanliga är att ett organ avtalar med den aktuella tillverkaren eller kunden om sekretessnivån.

Den information om produkter som nedanstående organ kan ha, kan även vara nyttig för Arbetsmiljöverket att få ta del av.

Olika slag av organ

Anmälda Organ

Dessa organ kontrollerar produkter inom det harmoniserade området. De kan till exempel intyga att en produkt uppfyller ställda krav inom området för en viss rättsakt, men de kan även konstatera att en produkt inte uppfyller ställda krav. Dessa beslut ska föras in i en förteckning, som de andra organen inom samma område ska ha tillgång till. Avsikten med denna förteckning är att tillverkare inte ska kunna försöka få en bristfällig produkt godkänd genom att anlita olika anmälda organ.

Certifieringsorgan

Dessa organ bedömer (normalt) om en icke harmoniserad produkt uppfyller produktkraven i respektive föreskrift. De utfärdar antingen typgodkännandebevis eller typkontrollintyg för produkten i fråga. De har ofta kännedom om både godkända och icke godkända produkter.

Kontrollorgan

Dessa organ besiktigar produkter för att säkerställa att säkerhetsnivån är betryggande vid användning och, i några fall, innan en produkt får tas i bruk första gången. Kontrollorganen får ofta kännedom om brister hos olika produkter som kan tyda på att produkten inte uppfyller de ställda egenskapskraven. Normalt informerar organen Arbetsmiljöverkets inspektionsregioner ifall en produkt underkänns och inte får användas.

Ackrediterade organ i Sverige

Anmälda organ

Av följande tabell framgår vilka anmälda organ som finns i Sverige (februari 2017).

Beteckning	Namn	A	B	C	D	E
NB 0402	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB	X	X		X	
NB 0404	SMP - SVENSK MASKINPROVNING AB	X	X			
NB 0409	Inspecta Sweden AB		X	X		
NB 0640	DEKRA Industrial AB		X	X		
RTPO	CSM NDT CERTIFICATION AB SWEDEN			X		
RTPO	FORCE TECHNOLOGY SWEDEN AB			X		
RTPO	NDT TRAINING CENTER AB			X		
RTPO	TRK KONTROLLADMINISTRATION AB			X		
RTPO	TRK Kvalitetsteknik AB			X		
NB 2529	TÜV NORD Sweden AB			X		

Förklaringar:

- A 89/686/EEC Personlig skyddsutrustning (PPE)
- B 2006/42/EC Maskiner (MD)
- C 2014/68/EU Tryckbärande anordningar (PED)
- D 2014/34/EU Produkter för användning i explosionsfarlig miljö (ATEX)
- E 2014/29/EU Enkla tryckkärl (SPVD)

Det anordnas i nuläget inga samrådsmöten eller liknande aktiviteter mellan Arbetsmiljöverket och de anmälda organen.

Certifieringsorgan

Av följande tabell framgår vilka certifieringsorgan som finns i Sverige, för de fall där respektive föreskrift ställer krav på typkontroll eller certifiering (februari 2017).

Produkt	Föreskrift	Kontrollkrav	Organ
Stegar, arbetsbockar	AFS 2004:3 Stegar och arbetsbockar	Typkontroll	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB
Prefabricerade ställningar och kopplingar till rörställningar	AFS 2013:4 Ställningar	Typkontroll	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB
Tändapparat för elektriska och icke-elektriska sprängkapslar m.m.	AFS 2007:1 Sprängarbete	Typkontroll	Ej utsett
Stolpskor	AFS 2000:6 Mast- och stolparbete	Certifiering	Ej utsett

Med certifieringsorgan hålls regelbundet samrådsmöten, där Arbetsmiljöverket är sammankallande.

Kontrollorgan

Av följande tabell framgår vilka kontrollorgan som finns i Sverige, för de fall där respektive föreskrift ställer krav på olika former av kontroll.

Med flertalet kontrollorgan så hålls regelbundet samrådsmöten, där Arbetsmiljöverket är sammankallande (se tabell nedan).

Kod	Produktområden	Föreskrift	Kontrollkrav	Frekvens för samrådsmöten
F	Arbetskorg att användas för tillfälliga personlyft med kranar eller truckar i kombination med basmaskin.	AFS 2006:7 Tillfälliga personlyft med kranar eller truckar	Första besiktning Återkommande besiktning Revisionsbesiktning	2-3 gånger per år
G	Lyftanordningar (grävmaskiner, gruvhissar, kranar, hissar, lingångar, fordonslyftar med mera).	AFS 2003:6 Besiktning av lyftanordningar och vissa andra tekniska anordningar	Första besiktning Montagebesiktning Återkommande besiktning Revisionsbesiktning	2-3 gånger per år
H	Behållare, rörledningar och anläggningar.	AFS 2005:2 Tillverkning av vissa behållare, rörledningar och anläggningar	Konstruktionskontroll Tillverkningskontroll Anläggningskontroll	2-3 gånger per år
I	Trycksatta anordningar, tryckkärl, rörledningar, vakuumkärl och cisterner. Övervakning av pannanläggningar.	AFS 2005:3 Besiktning av trycksatta anordningar AFS 2002:1 Användning av trycksatta anordningar	Installationsbesiktning Återkommande besiktning Revisionsbesiktning Bedömning av vilka förutsättningar en panna kan övervakas	2-3 gånger per år
J	Säkerhetskritiska lyftdelar (till exempel lyftappar, tappinfästningar och lyftöron) hos skänkar och slaggbuttar som lyfts.	AFS 1997:5 Smältning och gjutning av metall	Kontroll genom oförstörande provning	Sällan eller aldrig
K	Gasflaskor, brandsläckare och flaskor för andningsapparat.	AFS 2001:4 Gasflaskor	Återkommande kontroll	1 gång per år

Kontrollorgan ackrediterade för kontroll är, för kod F - J, enligt tabell nedan (februari 2017).

Organets namn	Ackrediterat för kontroll enligt kod (se föregående tabell)
AB Salwéns Ingenjörbyrå	F, G
AB Svensk Bilprovning	F, G
AlfaTest AB	H, J
Besikta Bilprovning i Sverige AB	F, G
DEKRA Industrial AB	G, H, I, J
Exova Materials Technology AB	J
FORCE Technology Sweden AB	H, I, J
Fordonsprovorna i Väst AB	F, G
GE Hitachi Nuclear Energy International LLC	J
Hissbesiktningar i Sverige AB	F, G
IndustriKontroll AB	J
Inspecta Sweden AB	F, G, H, I, J
LH Kvalitetskontroll AB	J
Lyftbesiktningar i Sverige AB	F, G
Materialkontroll AB	H, J
MaterialRöntgen i Göteborg AB	J
Nordic NDT AB	J
Opus Bilprovning AB	F, G
Safe Control NDT AB	J
SLP Hiss & Lyftbesiktning AB	F, G
STK Halmstads Industriteknik AB	H, J
Structural Integrity Associates, Inc. (SI)	J
Swerea IVF AB	J
Tecnatom, s.a.	J
TRK Kontrolladministration AB	J
TÜV NORD Sweden AB	H, I
WesDyne Sweden AB	J
YBB Ystad Bilbesiktning AB	F, G

För kod K är följande organ ackrediterade för kontroll (november 2017):

- AB Upplands Brandservice
- AGA Gas AB
- BRANDAB Skydd & Säkerhet AB
- Divelife Sweden AB
- Ekma Luft, AB
- Försvarets Materielverk
- Gasbolaget i Dalarna AB
- Gasflaskkontroll Sverige AB

- Göteborgs Brandservice AB
- Halmstads Brandservice, AB
- Kull AB, CG
- Luleå Brand & Industriservice AB
- Melbäcks Brandservice AB
- Presto Brandsäkerhet AB
- Primagaz Sverige AB
- Ragnarssons Brandservice AB
- Slite Dykservice HB
- Spiromec AB
- Survitec group Sweden AB
- Uddevalla Brandservice AB

Bilaga 12 Jämförelse datauttag från AFA och ISA

AFA Försäkring gjorde ett uttag av data kring godkända arbetsolycksfall mellan 2013 och 2015, där man med hjälp av en enklare textmining sorterat på "stege" eller "använda verktyg eller maskin". Följande uppgifter ingick också i uttaget: allvarlighetsgrad, kön, diagnosgrupp, yrkesgrupp, fritext och kategori samt ett identitetsnummer.

En betydligt enklare sökning gjordes bland de anmälda arbetsskadorna till Försäkringskassan och Arbetsmiljöverket i Informationssystemet om Arbetsskador, ISA. Genom att ange koderna för respektive yttre faktor ser vi att antalet arbetsolyckor är betydligt högre än i uttaget från AFA Försäkring, se tabell 1 och 2.

Tabell 1. Godkända arbetsolyckor AFA Försäkring efter skadeår och kategori (baserad på enklare textmining)

Kategori	Skadeår		
	2013	2014	2015
Använda verktyg eller maskin (handhållen)	1019	1087	1058
Stege	333	316	333

Tabell 2. Anmälda arbetsskador till Försäkringskassan och Arbetsmiljöverket efter skadeår och kategori

Kategori	Skadeår		
	2013	2014	2015
Handhållen maskin utan motor eller ospecificerad + Handhållen maskin, motordriven	1282	1246	1280
Stege (flyttbara)	667	644	637

Resultaten i tabell 1 och 2 indikerar att Arbetsmiljöverket inte får så mycket ytterligare information av fritexterna bland AFA Försäkrings godkända arbetsolycksfall, för arbetet med marknads kontroll. Eftersläpningen i tid gör också att information om allvarlighetsgrad, diagnos med mera, förlorar värde.

Bilaga 13 Datauttag från IDB

IDB

Injury Data Base Sverige (IDB), olycksfallsstatistik från utvalda akutsjukhus.

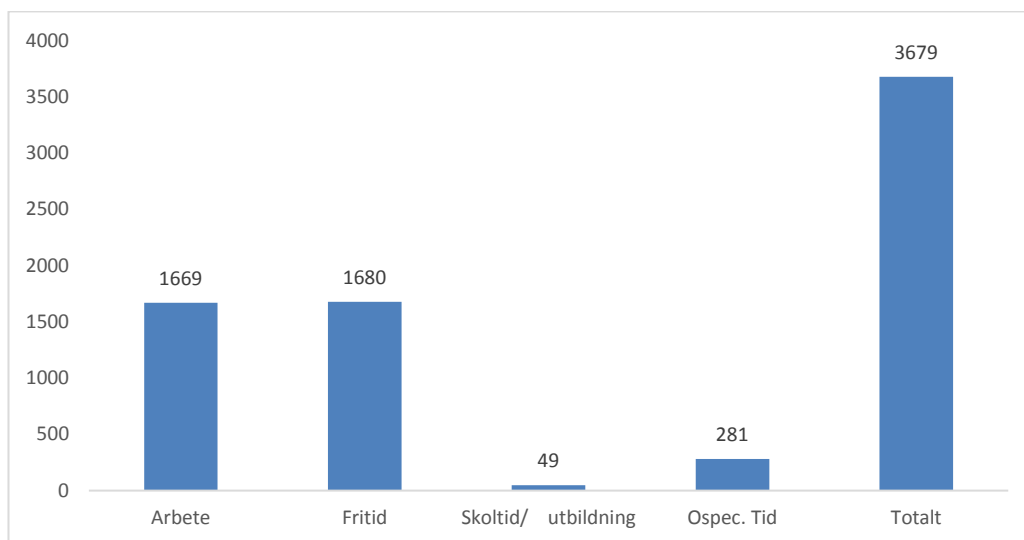
Variabler

År, kön, situation, exponeringskod, exponering, skada, skadetyper, orsakande (kod och beskrivning), utlösande (kod och beskrivning), antal och skattat antal.

Exempel på statistikuttag

Figur 1 och tabell 1 är exempel på statistikuttag ur IDB-databasen.

Data från IDB Sverige kan ge oss en uppfattning av hur olyckor orsakade av olika produktkategorier är fördelade mellan konsumenter och arbetstagare. Därigenom får Arbetsmiljöverket information om produkter som orsakar olyckor för enskilda konsumenter.

Figur 1. Skattade olycksfall med slipmaskin fördelade mellan arbetstid, fritid och under utbildning. Källa: IDB Sverige mellan 2009-2012.

Tabell 1. Olyckor med stegar och ställningar från det oharmoniserade området.

Skattade olyckor	2013	2014	Totalsumma
Stegar	449	343	792
Arbetstid	109	72	181
Fritid/privat tid	340	271	611
Ställningar	45	42	87
Arbetstid	23	19	42
Fritid/privat tid	22	23	45
Totalsumma	494	385	879

Bilaga 14 Anmälan farlig eller bristfällig produkt - gränssnitt

Anmäl farliga eller bristfälliga produkter

Genom att du anmäler en produkt så upplyser du Arbetsmiljöverket om att det kan finnas brister hos produkten.

Produkt. Exempelvis borrar, kompressor, stege, hörselskydd.

Varumärke eller fabrikat

Produktnamn eller modell

Serienummer (frivilligt)

Inköpsår (frivilligt)

Inköpsställe. Namn på butik eller webbadress. (frivilligt)

Beskriv bristen hos produkten så tydligt som möjligt.

Du kan även bifoga bild eller dokumentation för att förtydliga bristen. Exempelvis bruksanvisning, bild på produkten, bild på märkskylten, EG-försäkrans. (frivilligt)

Välj en fil

Ingen fil har valts.

Välj en fil

Ingen fil har valts.

Välj en fil

Ingen fil har valts.

Du blir anonym om du lämnar fälten nedan tomma.

Namn (frivilligt)

E-post (frivilligt)

Telefon (frivilligt)

Skicka anmälan

Bilaga 15 Nilex variabler

Systemet innehåller information om ärendetyp (tips, allmän fråga), frågan berör, bransch, roll (arbetsgivare, arbetstagare, ...), kön, vem som bidragit (AS, J, K, R, helpdesk).

Variabeln *Frågan berör* innehåller information om:

- *Allmän fråga, Anmälan*
 - AML
 - Anläggningsarbete
 - Arbetsanpassning
 - Arbetsbelastning
 - Arbetsplatsens utformning
 - Arbetskada
 - Arbetsutrustning
 - Asbest
 - ATL
 - Buller/vibrationer
 - Ergonomi
 - Gravida
 - Hot och våld
 - Husbyggnad
 - Kemi/Hygieniska gränsvärden
 - Kränkande särbehandling
 - Lyftanordningar
 - Maskiner/CE
 - Medicinska kontroller
 - Mikrobiologi
 - Minderåriga
 - Organisatoriska frågor
 - Personlig skyddsutrustning
 - Sanktionsavgifter
 - Skyddsombudsfrågor
 - Statistik
 - Stegar och ställningar
 - Stress
 - Systematiskt arbetsmiljöarbete
 - Truckar
 - Tryckkärl
 - Utstationering
 - Övrigt
- *E-tjänster*
- *Ärenderelaterad fråga*
- *Övrig intern/extern fråga*

I Nilex finns också ett beskrivningsfält där handläggaren kan lägga in en kortfattad text om vad frågan gällde. Om frågan kom per e-post så läggs ofta hela texten in.

Systemet innehåller en rapportgenerator så det är exempelvis möjligt att söka ut alla frågor rörande maskiner och exportera dessa till Excel. I Excel kan man sedan försöka analysera texterna i beskrivningsfältet.

Bilaga 16 ISA variabler

Variabelnamn	Label
ID	ID-begrepp
POST_TYP	Posttyp
ANMÄLNINGSDATUM	Anmälningsdatum
AR	År
PERSONNUMMER	Personnummer
PERSONNUMMER_SEKEL	Personnummer (sekelsiffror)
ALDER	Ålder
KON	Kön
VECKODAG	Veckodag
MANAD	Månad
ANSTÄLLNINGSFORM_ANMALAN	Anställningsform enligt anmälan
ANSTÄLLNINGSFORM_KOD	Anställningform
ANSTÄLLNINGSFORM_TEXT	Anställningsform
YRKE_TEXT	Yrke enligt SSYK (text)
YRKE_KOD	Yrke enligt SSYK96
ORGANISATIONSNUMMER	Organisationsnummer
ORGANISATION_NAMN	Företagets namn
ORGANISATION_NARINGSGREN	Företagets näringsgren
ORGANISATION_NARINGSGREN_AVD	Företagets näringsgren (Avd)
ORGANISATION_ANTAL_ANSTALLDA	Antal anställda på företaget
ORGANISATION_ANTAL_ARB	Antal arbetsställen på företaget
ARBETSSTALLE_NARINGSGREN	Arbetsställets näringsgren
ARBETSSTALLE_NAMN	Arbetsställets namn
ARBETSSTALLE_NARINGSGREN_AVD	Arbetsställets näringsgren (Avd)
ARBETSSTALLE_ANTAL_ANSTALLDA	Antal anställda på arbetsstället
ARBETSSTALLENUMMER	Arbetsställesnummer (CFAR-nr)
ARBETSSTALLE_KOMMUN_KOD	Kommunkod för arbetsstället
ARBETSSTALLE_KOMMUN_NAMN	Arbetsställets belägenhet (text)
ARBETSSTALLE_LAN	Arbetsställets belägenhet (län)
ARBETSSTALLE_DISTRIKT	Arbetsställets distriktstillhörighet
ARBETSSTALLE_UTDELNINGSDRESS	Arbetsställets gatuadress
ARBETSSTALLE_TELEFON	Arbetsställets telefonnummer
ARBETSSTALLE_POSTNUMMER	Arbetsställets postnummer
ARBETSSTALLE_POSTORT	Arbetsställets postadress
INSPEKTORSKOD	Inspektörskod
SAMSTATUS	Samstatus
BESOKSDATUM	Besköt av AI (datum)
KVITTENS	Mottagning kvitterad av inspektör
FRITID	Skadan inträffad under tjänstgöringsfri tid
PLATS_KOD	Plats för olycksfallet
PLATS_TEXT	Plats för olycksfallet (text)
AKTIVITET_KOD	Aktivitet vid skadetillfället
AKTIVITET_TEXT	Aktivitet vid skadetillfället (text)
HANDELSE_KOD	Händelse som orskat skadan
HANDELSE_TEXT	Händelse som orskat skadan (text)

Variabelnamn	Label
FORKLARANDE_TEXT_OLYCKA	Förklarande text till olycksfallet
AVVIKELSE_KOD	Avvikelse som medverkat till skadan
AVVIKELSE_TEXT	Avvikelse som medverkat till skadan (text)
KONTAKT_KOD	Kontakt
KONTAKT_TEXT	Kontakt (text)
ORSAK_KOD	Misstänkt orsak
ORSAK_TEXT	Misstänkt orsak (text)
YTTRE_FAKTOR_KOD_1	Yttre faktor 1
YTTRE_FAKTOR_TEXT_1	Yttre faktor 1 (text)
YTTRE_FAKTOR_KOD_2	Yttre faktor 2
YTTRE_FAKTOR_TEXT_2	Yttre faktor 2 (text)
YTTRE_FAKTOR_KOD_3	Yttre faktor 3
YTTRE_FAKTOR_TEXT_3	Yttre faktor 3 (text)
YTTRE_FAKTOR_KOD_4	Yttre faktor 4
YTTRE_FAKTOR_TEXT_4	Yttre faktor 4 (text)
YTTRE_FAKTOR_KOD_5	Yttre faktor 5
YTTRE_FAKTOR_TEXT_5	Yttre faktor 5 (text)
EXPONERINGSFAKTOR_KOD_1	Exponeringsfaktor 1
EXPONERINGSFAKTOR_TEXT_1	Exponeringsfaktor 1 (text)
EXPONERINGSFAKTOR_KOD_2	Exponeringsfaktor 2
EXPONERINGSFAKTOR_TEXT_2	Exponeringsfaktor 2 (text)
EXPONERINGSFAKTOR_KOD_3	Exponeringsfaktor 3
EXPONERINGSFAKTOR_TEXT_3	Exponeringsfaktor 3 (text)
EXPONERINGSFAKTOR_KOD_4	Exponeringsfaktor 4
EXPONERINGSFAKTOR_TEXT_4	Exponeringsfaktor 4 (text)
EXPONERINGSFAKTOR_KOD_5	Exponeringsfaktor 5
EXPONERINGSFAKTOR_TEXT_5	Exponeringsfaktor 5 (text)
ANM_MISSTANKT_ORSAK	Misstänkt orsak enligt anmälan
SKADANS_ART_KOD	Skadans art
SKADANS_ART_TEXT	Skadans art (text)
BESVAR_KOD_1	Besvär 1
BESVAR_TEXT_1	Besvär 1 (text)
BESVAR_KOD_2	Besvär 2
BESVAR_TEXT_2	Besvär 2 (text)
DIAGNOS_KOD_1	Diagnos 1
DIAGNOS_TEXT_1	Diagnos 1 (text)
DIAGNOS_KOD_2	Diagnos 2
DIAGNOS_TEXT_2	Diagnos 2 (text)
KROPPSDEL_KOD_1	Kroppsdel 1
KROPPSDEL_TEXT_1	Kroppsdel1 (text)
KROPPSDEL_KOD_2	Kroppsdel 2
KROPPSDEL_TEXT_2	Kroppsdel 2 (text)
TROLIG_FRANVARO_KOD	Trolig frånvaro
TROLIG_FRANVARO_TEXT	Trolig frånvaro (text)
ANM_TROLIG_FRANVARO	Trolig frånvaro enligt anmälan
DODSDATUM	Datum för dödsfall
SJUKLONEDAGAR	Sjuklönedagar
SJUKPENNINGDAGAR	Sjukpenningdagar

Variabelnamn	Label
SJUKDAGAR	Totalt antal sjukdagar
SJUKFALLET_PAGAR	Pågående sjukfall
MODIFIERAD_DATUM	Modifieringsdatum
NUTS	Regional indelning (EUROSTAT)
SKADETYP_KOD	Typ av skada
SKADETYP_TEXT	Typ av skada (text)
SKADEDATUM	Skadedatum
MIKRONUMMER	Mikrofilmnummer
BLANKETT_TYP_KOD	Blanketttyp
BLANKETT_TYP_TEXT	Blanketttyp (text)
ATGARD	Åtgärd
SKYDDSOMBUD_HAR_DETAGIT	Skyddsombud deltagit i utredning
SKYDDSOMBUD_HAR_EJ_DETAGIT	Skyddsombud ej deltagit i utredningen
SIGNALKOD	Fartygskod
ARBETSSTALLE_OM_ANNAT	Skadan inträffad på annat arbetsställe
ARBETSGIVARE_OM_ANNAT	Skadan inträffad hos annan arbetsgivare
TEXT	TEXT
YRKE_ANMALAN	Yrke enligt anmälan
AO_FABRIKAT_TYPBETECKNING	Fabrikat och typbeteckning
AS_FABRIKAT_TYPBETECKNING	Fabrikat och typbeteckning
STATUS_KOD	Registreringsstatus
GYRKE	Yrkeskod enligt NYK83
OVRFAK	Övriga fakorer vid arbetssjukdom
TYRKE	Yrke enligt NYK83
ATGARD	Resultat av FK:s bedömning
AKTIV	Aktivitet vid skadetillfället
HAND	Huvudsaklig händelse
HYF	Huvudsaklig yttre faktor
PLATS	Plats för olycksfallet
TAKTIV	Aktivitet vid skadetillfället (text)
THAND	Händelse som orskat skadan
THYF	Huvudsaklig yttre faktor (text)
TPLATS	Plats för olycksfallet (text)
DIAG	Huvuddiagnos enligt ICD9
DIAG2	Bidiagnos enligt ICD9
DIAGGR	Diagnosgrupp enligt ICD9
ORSAK	Misstänkt orsak
YF11	Yttre faktor 1 (tidigare klassifikation)
YF12	Yttre faktor 2 (tidigare klassifikation)
YF13	Yttre faktor 3 (tidigare klassifikation)
YF14	Yttre faktor 4 (tidigare klassifikation)
YF15	Yttre faktor 5 (tidigare klassifikation)
YF21	Yttre faktor 6 (tidigare klassifikation)
YF22	Yttre faktor 7 (tidigare klassifikation)
YF31	Yttre faktor 8 (tidigare klassifikation)
YFINF	Yttre faktor (text) kompletterande information

Bilaga 17 Metod för kategorisering av fritext i ISA

Bakgrund

I informationssystemet om arbetsskador (ISA) inhämtas händelsebeskrivningar i form av fritextfält, där anmälaren med egna ord beskriver händelsen om hur arbetsskadan uppkommit. Informationen i dessa fritexter saknar generell struktur och är svåra att synliggöra och analysera. Metoden ska utgöra ett förslag på hur fritextfält i ISA kan kategoriseras.

Mål med metoden

Metoden ska på ett enkelt och strukturerat sätt omvandla fritext till kategoriserad data. Metoden ska resultera i följande:

- Rapport med strukturerad data från händelsebeskrivningar
- Indelning av händelsebeskrivningar

Metodens struktur

Kodning

För att kunna strukturera information i fritexterna är det viktigt att hitta lämpliga kategorier. Eftersom texterna ofta beskriver ett händelseförlopp bestående av flera steg, skapades kategorier efter tid:

- Vad pågick innan skadehändelsen?
- Vad avvek i arbetet som sedan ledde till skadeuppkomst?
- Vad orsakade skadan?

Excel-filer

I metoden används följande Excel-filer:

Datafilen.xlsx består av en lista med alla de anmälningar som hämtats från ISA och används endast som en databas där materialet inhämtas.

Fritextanalys – kodning.xlsm är den fil där arbetet med kodningen utförs. Den används i alla steg i metoden.

Kategorilista.xlsx används för att lista de kategorier som behövs för kodningen. Den används när texterna ska kodas och uppdateras kontinuerligt.

Hur metoden används

Metoden består av tre delmoment:

1. Urvalsprocessen
2. Manuell avkodning
3. Sammanställa data

Dessa moment stämmer överens med flikarna i arbetsboken *Fritextanalys – kodning.xlsm*. Viktigt är dock att känna till att dessa delmoment skiljer sig åt vad

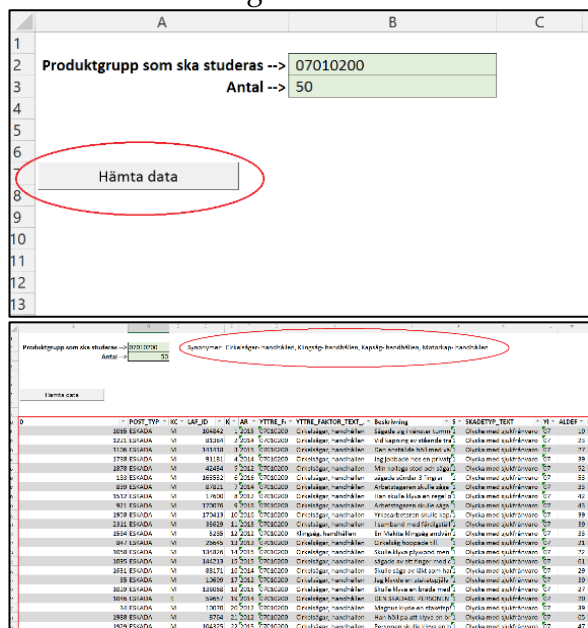

gäller tidsåtgång. Arbetsmomentet "Manuell avkodning" är det som kräver mest tid och kraft.

1. Urvalsprocessen

Urvalsprocessen sker i arbetsboken *Fritextanalys - kodning.xlsm* i den första fliken "Urval". I detta moment bestäms vilken produktgrupp det gäller samt hur många anmälningar som ska studeras.

Detta sker i två steg:

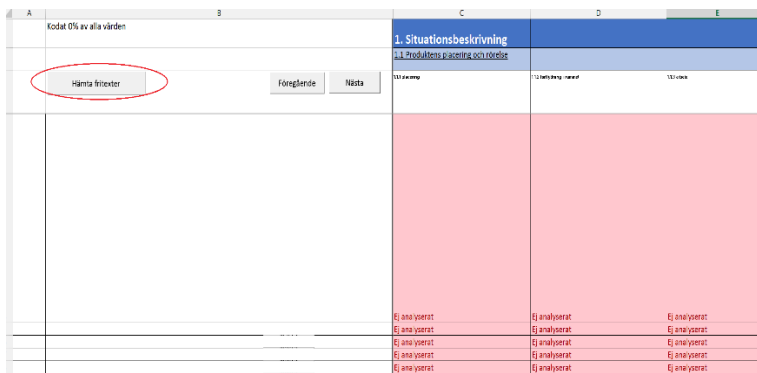

Steg 1.A:
Fyll i produktkod samt antal produkter som ska studeras.

Steg 1.B:
Tryck på knappen "Hämta data", så kommer ett makro starta så att urvalet tas fram i en tabell. Synonymer bland produkterna som ska studeras kommer synas högst upp på sidan.

2. Manuell avkodning

Under arbetet med avkodningen behövs två Excel-filer: *Fritextanalys - kodning.xlsm* och *Kategorilista.xlsx*. I dessa arbetsböcker ska flikarna "Manuell avkodning" och "Formuleringar" var öppna. Arbetet med avkodningen sker i *Fritextanalys - kodning.xlsm*, men *Kategorilista.xlsx* ska också finnas till hands då den kan behöva fyllas på med nya formuleringar under arbetets gång. Viktigt är dock att ha i åtanke att formuleringar ska skrivas så generellt som möjligt.

Steg 2A:
Tryck på knappen "Hämta fritexter" för att påbörja kodningen.

Kodad 0% av alla värden		1. Situationsbeskrivning 1.1 Produktens placering och rörelse		
Härta fritexter		Föregående	Nästa	
104812	Sågade sig i väster tumme med cirkelsåg när han skulle klyva en regel.			
03362	Vid lagning av ständer trängde med cirkelsåg så sådes tre fingrar på väster hand.	Ej analyserat	Ej analyserat	Ej analyserat
141418	Den ansatte höll med väster handen under en bräda som han sågade med handkilling. Enligt egen uttåg	Ej analyserat	Ej analyserat	Ej analyserat
911181	Jag jobbar för en privatperson i Blomberg. Vi gör ett bänrum där jag skulle såga till några regler med	Ej analyserat	Ej analyserat	Ej analyserat
42434	Mitt kollega stod och sågade med en cirkelsåg. Jag höll i sågen som kollegan sågade i. Jag hann inte få undan	Ej analyserat	Ej analyserat	Ej analyserat

Kodad 0,0% av alla värden		1. Situationsbeskrivning 1.1 Produktens placering och rörelse		
Härta fritexter		Föregående	Nästa	
104842	Sågade sig i väster tumme med cirkelsåg när han skulle klyva en regel.			
03364	Vid lagning av ständer trängde med cirkelsåg så sådes tre fingrar på väster hand.	Handölen utsågat	Ej analyserat	Ej analyserat
141418	Den ansatte höll med väster handen under en bräda som han sågade i med handkilling. Enligt egen uttåg	Ej analyserat	Ej analyserat	Ej analyserat
911181	Jag jobbar för en privatperson i Blomberg. Vi gör ett bänrum där jag skulle såga till några regler med	Ej analyserat	Ej analyserat	Ej analyserat
42434	Mitt kollega stod och sågade med en cirkelsåg. Jag höll i sågen som kollegan sågade i. Jag hann inte få undan	Ej analyserat	Ej analyserat	Ej analyserat

Steg 2B:
För att bläddra mellan de olika fritexterna finns knapparna "Nästa" och "Föregående".

Steg 2C:
Fyll i rutorna som från början är ifyllda med "Ej analyserat". Varje ruta är kopplad till en lista med kategorier. Välj ett alternativ, om det saknas lämplig formulering ska en ny formulering läggas till i kategorilistan.

3. Sammanställa data

Slutligen ska de framtagna värdena sammanställas i tabeller. Detta sker under fliken "Sammanställa data". Detta sker automatiskt, men det är viktigt att kontrollera att överföringen skett ordentligt. Det kan behöva göras en uppdatering.

Bilaga 18 Exempel på information från fritextfält i ISA

Exempel

Situationer

Det som i rapporten presenteras som situationer är de uppgifter som beskriver hur, var och vilken typ av arbete som pågick då skadehändelsen inträffade.

Produktens arbete och placering	
Handhållen produkt utför sågningsarbete i betongmaterial	32%
Handhållen produkt utför sågningsarbete i metallmaterial	22%
Handhållen produkt utför sågningsarbete i trämaterial	22%
Handhållen produkt utför sågningsarbete i gipsmaterial	12%
Handhållen produkt lyfts från markhöjd	10%
Handhållen produkt rengörs	2%

Skadade personens arbete och placering	
Personen står upprätt och arbetar vid sidan av produkten	18%
Personen rör sig i terräng och arbetar med handgrepp om produkt	14%
Personen står upprätt och arbetar med handgrepp om produkt	14%
Personen står sträckt mot takhöjd och arbetar med handgrepp om produkt	14%
Personen sitter ner och arbetar med handhållen produkt	12%
Personen står framåtböjd och arbetar vid sidan av produkten	10%
Personen går framåt och arbetar med handgrepp om produkt	8%
Personen går framåt och passerar produkten	8%
Personen sitter ner och arbetar vid sidan av produkten	2%

Avvikelser

Med avvikelser menas de skeenden eller utföranden som leder fram till att en skadehändelse inträffar. Avvikelserna beskriver vad som hände utan att uppge avsikt eller brist. En händelse kan bestå av flera avvikelser, därför kan det finnas fler avvikelser än anmälningar beskrivna i statistiken.

Avvikelser	
Arbetshandske fastnar i rörlig del	31%
Personen snubblar och faller	21%
Personens fot kommer åt rörlig del	15%
Personens hand kommer åt rörlig del	7%
Spån från arbetsstycket träffar person	7%
Personen förlorar grepp om produkt	6%
Produktens rörliga del lossnar från produkten	6%
Del av produkt lossnar från produkten	5%
Personens hår fastnar i rörlig del	2%

Skadeuppkomst

Skadeuppkomsten beskriver hur skadan uppkommer och vad som direkt orsakar skadan. Denna kategori kan ses som resultatet av avvikelserna.

Skadeuppkomst	
Produktens rörliga del orsakar vridningsskada	66%
Produktens rörliga del orsakar skärskada	18%
Fall orsakar fallskada	16%

Misstänkta brister

Under rubriken "misstänkta brister" sammanställs de brister som kan avläsas direkt eller indirekt i händelsebeskrivningarna. Till skillnad från de övriga rubrikerna som syftar till att objektiva återge information, så kräver "misstänkta brister" en viss subjektiv bedömning.

Misstänkta brister	
Produktens skyddsanordning lossnar från produkten	33%
Produktens rörliga del är möjlig att komma åt under pågående arbete	33%
Produktens handtag är svårgreppat	33%

Bilaga 19 Förslag på årlig sammanställning från ISA

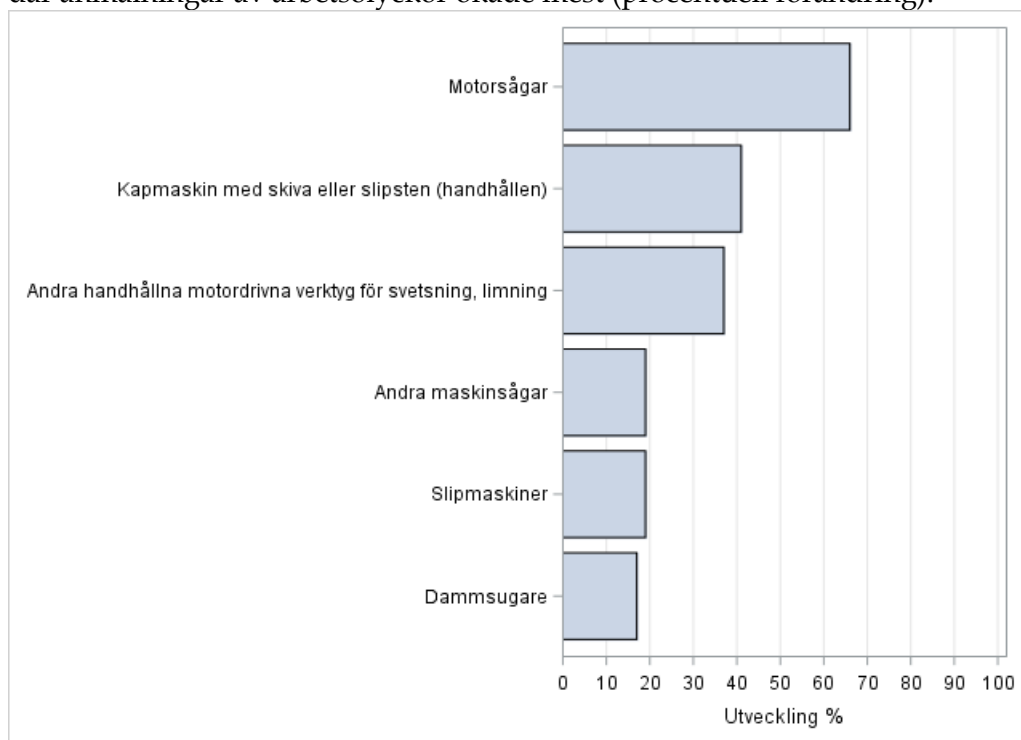
Detta är en sammanställning av statistik över anmälda arbetsskador fördelat efter yttre faktor från Informationssystemet för arbetsskador, ISA, avseende tre produktgrupper för vilka Arbetsmiljöverket har ansvaret för marknads kontroll:

1. Handhållna maskiner, tabell 1-8 samt diagram 1.
2. Det icke harmoniserade området, tabell 9.
3. Personlig skyddsutrustning, tabell 10.

Observera att detta är bara ett förslag på hur en sammanställning med fokus på marknads kontroll skulle kunna se ut. I förslaget kan yttre faktorer komma med som inte faller under Arbetsmiljöverkets produkttillsyn.

1. Handhållna maskiner

Diagram 1. Handhållna maskiner, år 2012-2016. Diagrammet visar yttre faktorer där anmälningar av arbetsolyckor ökade mest (procentuell förändring).

Källa: ISA

Tabell 1. Handhållna maskiner, yttre faktorer med flest antal anmälda arbetsskador 2012-2016.

Yttre faktor	2012	2013	2014	2015	2016	Totalt
	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	
Slipmaskiner	289	248	268	249	234	1288
Handbormaskin	187	163	140	150	166	806
Skruvdragare, mutterdragare, bultdragare	139	132	123	123	146	663
Spikpistol	79	89	98	91	115	472
Andra handhållna motordrivna verktyg för svetsning, limning	83	73	62	58	52	328
Motorsågar	79	51	66	49	27	272
Cirkelsågar	39	42	38	54	94	267
Sticksågar	40	54	53	60	47	254
Kapmaskin med skiva eller slipsten (handhållen)	66	57	42	47	39	251

Källa: ISA

Tabell 2. Handhållna maskiner, yttre faktorer med flest antal anmälda allvarliga arbetsskador 2012-2016, med trolig frånvaro 4 dagar eller mer.

Yttre faktor	2012	2013	2014	2015	2016	Totalt
	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	
Slipmaskiner	143	130	137	125	110	645
Handbormaskin	110	100	98	99	105	512
Skruvdragare, mutterdragare, bultdragare	83	81	77	71	94	406
Spikpistol	48	53	52	53	62	268
Cirkelsågar	33	33	34	40	68	208
Motorsågar	50	37	54	35	22	198
Sticksågar	24	30	25	39	27	145
Andra maskinsågar	30	22	26	20	24	122
Häckklippare	6	7	12	19	16	60
Putsmaskiner (även med roterande rondell), polermaskiner, hyvelmaskin	13	16	6	9	9	53

Källa: ISA

Tabell 3. Handhållna maskiner, yttre faktorer med flest antal anmälda arbetsskador 2012-2016 hos kvinnor.

Yttre faktor	2012	2013	2014	2015	2016	Totalt
	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	
<i>Skruvdragare, mutterdragare, bultdragare</i>	31	18	14	12	29	104
<i>Slipmaskiner</i>	10	8	10	11	10	49
<i>Handbormaskin</i>	10	13	5	7	9	44
<i>Handhållna motordrivna verktyg för matlagning (utom knivar)</i>	8	4	6	7	10	35
<i>Häckklippare</i>	5	..	4	3	13	25
<i>Andra handhållna motordrivna verktyg för vaxbehandling, tvätt, smörjning,</i>	10	3	4	3	4	24
<i>Andra handhållna motordrivna verktyg för svetsning, limning</i>	4	1	2	5	2	14
<i>Putsmaskiner (även med roterande rondell), polermaskiner, hyvelmaskin</i>	6	2	4	..	1	13
<i>Andra maskinsågar</i>	2	4	2	3	2	13

Källa: ISA

Tabell 4. Handhållna maskiner, yttre faktorer med flest antal anmälda allvarliga arbetsskador 2012-2016 hos kvinnor, med trolig frånvaro 4 dagar eller mer.

Yttre faktor	2012	2013	2014	2015	2016	Totalt
	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	
<i>Skruvdragare, mutterdragare, bultdragare</i>	16	9	11	6	18	60
<i>Handhållna motordrivna verktyg för matlagning (utom knivar)</i>	5	2	4	5	9	25
<i>Handbormaskin</i>	1	7	2	6	4	20
<i>Slipmaskiner</i>	4	2	3	7	2	18
<i>Andra handhållna motordrivna verktyg för vaxbehandling, tvätt, smörjning,</i>	5	3	2	1	2	13
<i>Andra motordrivna verktyg för klippning, separering</i>	1	3	1	2	3	10
<i>Häckklippare</i>	1	..	3	3	3	10
<i>Spikpistol</i>	..	1	1	4	4	10
<i>Putsmaskiner (även med roterande rondell), polermaskiner, hyvelmaskin</i>	4	1	3	8

Källa: ISA

Tabell 5. Handhållna maskiner, yttre faktorer med flest antal anmälda arbetsskador 2012-2016. Tillverkningsindustrin (SNI 10-33).

Yttre faktor	2012	2013	2014	2015	2016	Totalt
	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	
Slipmaskiner	150	123	121	115	122	631
Skruvdragare, mutterdragare, bultdragare	51	51	43	50	51	246
Handbormaskin	63	33	30	31	42	199
Spikpistol	29	43	35	41	50	198
Andra handhållna motordrivna verktyg för svetsning, limning	47	31	25	31	28	162
Kapmaskin med skiva eller slipsten (handhållen)	20	22	16	15	12	85
Andra handhållna motordrivna verktyg för fasthållande, gripande	9	16	7	11	19	62
Andra handhållna motordrivna verktyg för vaxbehandling, tvätt, smörjning,	24	13	16	5	3	61
Putsmaskiner (även med roterande rondell), polermaskiner, hyvelmaskin	13	15	4	5	9	46
Tryckluftspistoler (utan specifikation av verktyg)	9	6	6	14	10	45

Källa: ISA

Tabell 6. Handhållna maskiner, yttre faktorer med flest antal anmälda arbetsskador 2012-2016. Byggindustrin (SNI 41-43).

Yttre faktor	2012	2013	2014	2015	2016	Totalt
	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	
Handbormaskin	72	76	77	76	78	379
Slipmaskiner	55	48	54	50	36	243
Skruvdragare, mutterdragare, bultdragare	37	32	48	47	44	208
Sticksågar	26	41	38	43	35	183
Spikpistol	36	28	36	33	34	167
Kapmaskin med skiva eller slipsten (handhållen)	23	22	15	19	18	97
Tryckluftspett (även lätta), bergbormaskiner, betongspett o.d.	19	16	11	12	21	79
Motorsågar	22	13	14	20	6	75
Andra handhållna motordrivna verktyg för svetsning, limning	9	16	11	9	5	50
Andra maskinsågar	6	6	2	5	3	22

Källa: ISA

Tabell 7. Handhållna maskiner, yttre faktorer med flest antal anmälda arbetsskador 2012-2016.

Lantbruk (SNI 01).

Yttre faktor	2012	2013	2014	2015	2016	Totalt
	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	
Motorsågar	9	6	4	2	3	24
Slipmaskiner	..	1	2	3	3	9
Andra maskinsågar	6	6
Högtryckstvätt	1	3	2	6
Andra handhållna motordrivna verktyg för svetsning, limning	1	1	1	3
Cirkelsågar	1	..	2	3
Häckklippare	1	1	2
Handbormaskin	2	2
Putsmaskiner (även med roterande rondell), polermaskiner, hyvelmaskin	1	..	1
Elektrisk lödkolv	..	1	1

Källa: ISA

Tabell 8. Handhållna maskiner, yttre faktorer med flest antal anmälda arbetsskador 2012-2016. Skogsbruk (SNI 02).

Yttre faktor	2012	2013	2014	2015	2016	Totalt
	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	
Andra maskinsågar	7	8	16	11	12	54
Motorsågar	7	12	11	3	3	36
Slipmaskiner	3	1	3	3	..	10
Häckklippare	2	2
Andra handhållna motordrivna verktyg för svetsning, limning	1	1	2
Cirkelsågar	2	2
Andra handhållna motordrivna verktyg för vaxbehandling, tvätt, smörjning,	1	..	1	2
Motorsax	1	1
Kapmaskin med skiva eller slipsten (handhållen)	1	1
Spikpistol	1	1

Källa: ISA

2. Produkter inom det icke harmoniserade området

Tabell 9. Produkter inom det icke harmoniserade området, yttre faktorer med flest antal anmälda arbetsskador 2012-2016.

Yttre faktor	2012	2013	2014	2015	2016	Totalt
	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	
Flyttbara stegar, trappstegar	686	667	644	636	596	3229
Byggnadsställningar (utom på hjul)	171	190	178	172	194	905
Andra mobila anläggningar, arbetsområden över marknivå	194	167	178	177	184	900
Andra stationära anläggningar, arbetsområden över marknivå	104	103	123	99	103	532
Tankar, behållare (ej gas)	30	32	39	48	36	185
Byggnadsställningar på hjul	33	38	21	39	30	161
Anläggningar, arbetsområden över marknivå - mobila (inbegripet byggnadsställningar, flyttbara stegar, arbetskorgar, lyftplattformar)	16	8	12	15	16	67
Stationära slutna tankar, cisterner	4	..	3	3	5	15

Källa: ISA

3. Personlig skyddsutrustning

Tabell 10. Personlig skyddsutrustning, yttre faktorer med flest antal anmälda arbetsskador 2012-2016.

Yttre faktor	2012	2013	2014	2015	2016	Totalt
	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	Antal arbetsolyckor	
Andra kända säkerhetsanordningar och säkerhetsutrustning, hänförliga till grupp 16 men ej angivna ovan	18	23	33	47	27	148
Annan skyddsutrustning	13	9	12	10	5	49
Kroppsskydd	3	9	5	13	7	37
Fotskydd	8	3	4	4	8	27
Handskydd	7	6	5	6	3	27
Anordningar och utrustning för nödsituationer	2	3	5	1	4	15
Personlig skyddsutrustning	2	2	3	3	4	14
Säkerhetsutrustning - på maskiner	..	2	2	5	5	14
Ögonskydd	3	1	2	7	..	13
Andningsskydd	1	1	3	..	4	9
Huvudskydd	..	2	2	1	1	6
Säkerhetsanordningar och säkerhetsutrustning - oklar	1	1	..	2

Källa: ISA

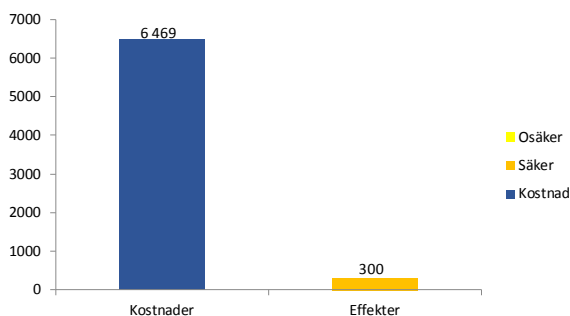
Bilaga 20 Beslutsunderlag

Sammanfattning

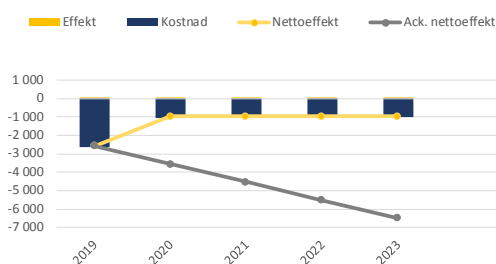
Detta beslutsunderlag baseras på de förslag på leveranser som har tagits fram inom ramen för de tre regeringsuppdragen kring marknadskontroll.

TOTAL KOSTNAD (värde troligt)	TOTAL EFFEKT (värde troligt)	NETTOEFFEKT	NPV	ROI
6 789 TKR	300 TKR	-6 489 TKR	-6 394 TKR	-96%
KOMPLEXITET (1-4)	POLITISK ANGELÄG.	MÖJLIGGÖRARE FÖR ANNAN PLANERAD UTVECKLING		
2,8	Hög	Nej		

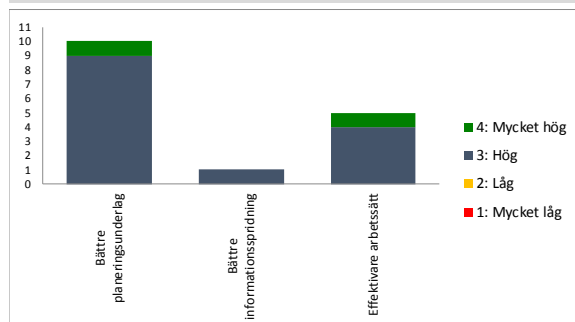
KOSTNAD & EFFEKT (Tkr)

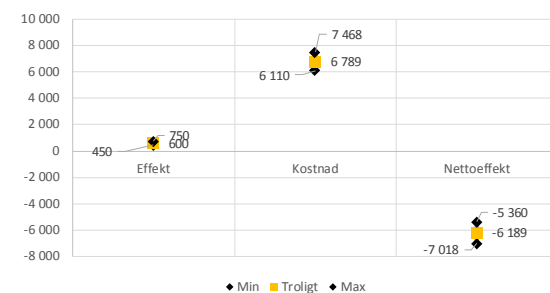
NETTOEFFEKT PER ÅR (Tkr)

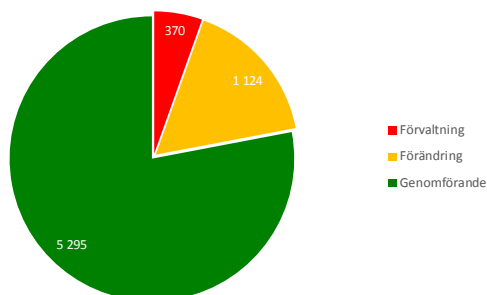
ANTAL KVALITATIVA EFFEKTER PER KATEGORI OCH PÅVERKAN

OSÄKERHETSBEDÖMNING SÄMST-TROLIGT-BÄST (Tkr)

KOSTNAD PER KOSTNADSTYP (Tkr)

UPPFYLLNAD STRATEGISKA MÅL

Bättre identifiering produkter	5
Bättre identifiering aktörer	5
Bättre identifiering branscher	5
Bättre identifiering trender	4
Minskad osund konkurrens	4

Inledning

Bakgrund

Beslutsunderlaget är framtaget utifrån de åtgärdsförslag som har tagits fram i regeringsuppdragen om metodutveckling för strategisk marknads kontroll (se projektrapport 2016/040027). Beslutsunderlaget består av effektanalyser och kostnadsberäkningar.

Effektanalysen berör avdelningarna administration och analys, inspektion, juridik, kommunikation och regler.

Syfte

Syftet med beslutsunderlaget är att visa på effekter som förslagen medför, samt ge ett underlag på kostnader och personalresurser för de föreslagna leveranserna.

Arbetsätt i effektanalysen

Effekt- och kostnads kalkyl har utförts av projektgruppen för regeringsuppdraget och är avstämd med projektets styrgrupp.

Projektet har använt Arbetsmiljöverkets verktyg för effekt- och kostnads kalkyl för ett utvecklingsinitiativ enligt Effekthemtagningsprocessen.

Verktyget bygger på E-delegationens mall och syftar till att underlätta beräkning och registrering av effekter, kostnader, risker, angelägenhet och komplexitet, samt aktiviteter och uppföljning av dessa, för investeringar i verksamhetsutveckling.

Antaganden

Effekt och kostnadsberäkningar har gjorts med antagandet att alla åtgärdsförslag genomförs.

Motiv till satsningen

Se projektrapport för de tre regeringsuppdragen.

Koppling till uppdragsmål

Projektets effekter kommer att stödja de tre regeringsuppdragen om marknads kontroll:

Uppdrag 1: Identifiering av bristfälliga produkter och i vilka branscher dessa används.

Uppdrag 2: Identifiera ekonomiska aktörer som sätter bristfälliga produkter på den svenska marknaden samt identifiering av hur bristfälliga produkter når den svenska marknaden.

Uppdrag 3: Strategi för att bedriva systematisk omvärldsbevakning.

Effekter

Tabell 1. Beskrivning av effektkedjor (leveranser, lösningsförslag och effekter).

Leveranser	Lösningsförslag	Effekter
En omvärldsbevakning med fokus på marknads kontroll.	<ul style="list-style-type: none">• En grupp tillsätts för att bedriva systematisk omvärldsbevakning med fokus på MK.	<ul style="list-style-type: none">• Ökad möjlighet att följa trender över tid.• Förbättrat underlag till planeringen av MK-insatser.• Ökad möjlighet att motverka osund konkurrens.
En anmälningsfunktion liknade den externa e-tjänsten Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter implementeras i Ines.	<ul style="list-style-type: none">• Förse Ines med en anmälningsfunktion liknade den externa e-tjänsten Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter	<ul style="list-style-type: none">• Effektivare arbetssätt för inspektörer och handläggare.• Ökat inflöde av MK-ärenden från inspektionen.• Förbättrat underlag till planeringen av MK-insatser.
En enkät för produktsäkerhetsundersökning.	<ul style="list-style-type: none">• Skapa en webenkät för produktsäkerhetsundersökning.• Skapa rutiner för utskick samt hantering och analys av inkomna svar.	<ul style="list-style-type: none">• Ökad möjlighet för arbetsmarknadens parter att bidra med information om bristfälliga produkter samt trender.• Förbättrad möjlighet att göra riktade marknadskontrollinsatser• Förbättrat underlag till planeringen av MK-insatser.• Ökad möjlighet att motverka osund konkurrens.

Leveranser	Lösningförslag	Effekter
Ett register över anmälningar från kontrollorgan.	<ul style="list-style-type: none">Skapa ett register över inkomna anmälningar från kontrollorganen.	<ul style="list-style-type: none">Ökad möjlighet till systematisk analys av risker hos produkter och trender.Förbättrat underlag till planeringen av MK-insatser.Ökad möjlighet att motverka osund konkurrens.
Ett myndighetsgemensamt IT-verktyg av typen webcrawler	<ul style="list-style-type: none">Ge regeringen i uppdrag att ge Marknadskontrollrådet i uppdrag att ansvara för att tillhandahålla ett gemensamt IT-verktyg av typen webcrawler.Arbetsmiljöverket utreder vilka lagstöd inom respektive produktområde som kan vara aktuella vid användning av webcrawler.	<ul style="list-style-type: none">Effektivare övervakning av e-handel.Bättre kännedom om ekonomiska aktörer inom e-handel.Effektivisera övervakningen av stoppade produkter.Ökad möjlighet att motverka osund konkurrens.
Importstatistik från Tullverket.	<ul style="list-style-type: none">Ge regeringen i uppdrag till Tullverket att förse MK-myndigheter med importstatistik.Skapa rutiner för hantering och analys av importstatistik.	<ul style="list-style-type: none">Bättre kännedom om handelsmönster.Förbättrad kännedom om ekonomiska aktörer.Förbättrad möjlighet att göra riktade marknadskontrollinsatser mot identifierade ekonomiska aktörer.Förbättrat underlag till planeringen av MK-insatser.Ökad möjlighet att motverka osund konkurrens.

Leveranser	Lösningförslag	Effekter
Ett fritextfält med möjlighet att lägga till information om inblandad produkt i webbanmälan för arbetsskador.	<ul style="list-style-type: none">Fritextfält med möjlighet att lägga till information om inblandad produkt läggs till i webbanmälan för arbetsskador.	<ul style="list-style-type: none">Förbättrad möjlighet att göra riktade marknadskontrollinsatser mot identifierade ekonomiska aktörer.Förbättrat underlag till planeringen av MK-insatser.
Bevakning av information i ICSMS, Rapex och OECD Global recalls.	<ul style="list-style-type: none">Skapa en rutin för att bevaka information i ICSMS, Rapex och OECD Global recalls.	<ul style="list-style-type: none">Effektivare agerande på andra medlemsländers MK-insatser.Ökad möjlighet att upptäcka nya trender.
Data från sjukhus om olycksfall (IDB)	<ul style="list-style-type: none">Skapa en rutin för att ta fram statistikunderlag från sjukhusdata (IDB) och analysera dess data	<ul style="list-style-type: none">Ökad kännedom om vilka produkter och produktslag som orsakar olycksfall hos konsumenterna.Förbättrat underlag till planeringen av MK-insatser.
Marknadsföring av E-tjänsten Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter.	<ul style="list-style-type: none">Marknadsföring av E-tjänsten Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter	<ul style="list-style-type: none">Ökad kännedom i arbetslivet och bland konsumenterna om möjligheten att anmäla misstänkta bristfälliga eller farliga produkter.Ökad medvetenhet i arbetslivet och bland konsumenterna om produktsäkerhet.Ökat externt inflöde av MK-ärenden.Ökad möjlighet att motverka osund konkurrens.

Leveranser	Lösningförslag	Effekter
Informationsutbyte genom mässhdeltagande.	<ul style="list-style-type: none">• Integrera mässhdeltagande i det proaktiva MK-arbetet.	<ul style="list-style-type: none">• Ökad medvetenhet bland ekonomiska aktörer om produktsäkerhet.• Ökad möjlighet att upptäcka nya trender.• Effektivare möjlighet att bedriva MK, och eventuellt stoppa bristfälliga eller farliga produkter i ett tidigt skede.• Ökad möjlighet att marknadsföra e-tjänsten Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter.• Ökad möjlighet att motverka osund konkurrens.

Leveranser och måluppfyllelse

Tabell 2. Projektet föreslår följande leveranser för att uppnå målen.

Leveranser	Uppdragsmål
En ny funktion/ person som ansvarar för omvärldsbevakning med fokus på marknadskontroll.	• Uppdrag 3
En omvärldsbevakning med fokus på marknadskontroll.	• Uppdrag 1-3
En anmälningsfunktion liknade den externa e-tjänsten Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter implementeras i Ines.	• Uppdrag 1-3
En enkät för produktsäkerhetsundersökning.	• Uppdrag 1-3
Ett register över anmälningar från kontrollorgan.	• Uppdrag 1-3
Ett myndighetsgemensamt IT-verktyg av typen webcrawler.	• Uppdrag 1-3
Importstatistik från Tullverket.	• Uppdrag 1-3
Ett fritextfält med möjlighet att lägga till information om inblandad produkt i webanmälan för arbetsskador.	• Uppdrag 1-3
Bevakning av information i ICSMS, Rapex och OECD Global recalls.	• Uppdrag 1-3
Data från sjukhus om olycksfall (IDB)	• Uppdrag 1-3
Marknadsföring av E-tjänsten Anmälan av farliga eller bristfälliga produkter.	• Uppdrag 1-3
Informationsutbyte genom mässdeltagande.	• Uppdrag 1-3

Ekonomiska effekter och effekthemtagningsplan

EKONOMISKA EFFEKTER

I den här fliken anger du utvecklingsinsatsens olika ekonomiska effekter.

ID	Effektmål	Klassificering	Typ	Effekthemtagningsansvarig
1	Effektivare arbetssätt för inspektörer och handläggare.	Frigjord arbetstid	Säker	Ec RP och Ac I

EKONOMISK EFFEKTHEMTAGNINGSPLAN

Ange trolig effekt per år. Utgräde fält ingår ej i angiven kalkylperiod och ska ej fyllas i med uppgifter (är dolda i detta exempel).

Enhet (tkr - h.)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Summa	Min	Max	Vägt medelvärde	Osäkerhet	Summa trolig effekt i tkr
												Summa
Interna Timmar	120	120	120	120	120		600	450	750	600	10%	300

Kvalitativa effekter

KVALITATIVA EFFEKTER

ID	Effektmål	Klassificering	Typ	Påverkan	Effekthemtagningsansvarig
1	Förbättrat underlag till planeringen av MK-insatser.	Bättre planeringsunderlag	Säker	4: Mycket hög	Ec RP och Ec AS
2	Ökad möjlighet att följa trender över tid.	Bättre identifiering trender	Säker	3: Hög	Ec RP och Ec AS
3	Ökad möjlighet att motverka osund konkurrens.	Osund konkurrens	Säker	3: Hög	Ec RP
4	Effektivare arbetssätt för inspektörer och handläggare.	Effektivare arbetssätt	Säker	3: Hög	Ec RP
5	Ökat inflöde av MK-ärenden från inspektionen.	Bättre planeringsunderlag	Säker	3: Hög	Ec RP
6	Ökad möjlighet för arbetsmarknadens parter att bidra med information om bristfälliga produkter samt trender.	Bättre planeringsunderlag	Säker	3: Hög	Ec RP och Ec AS
7	Förbättrad möjlighet att göra riktade proaktiva marknadskontrollinsatser.	Effektivare arbetssätt	Säker	3: Hög	Ec RP
8	Ökad möjlighet till systematisk analys av risker hos produkter och trender.	Bättre planeringsunderlag	Säker	3: Hög	Ec RP och Ec AS
9	Effektivare övervakning av e-handel.	Effektivare arbetssätt	Säker	3: Hög	Ec RP och Ec AS
10	Bättre kännedom om ekonomiska aktörer inom e-handel.	Bättre planeringsunderlag	Säker	3: Hög	Ec RP och Ec AS
11	Bättre kännedom om handelsmönster.	Bättre planeringsunderlag	Säker	3: Hög	Ec AS
12	Förbättrad kännedom om ekonomiska aktörer.	Bättre planeringsunderlag	Säker	3: Hög	Ec RP och Ec AS
13	Förbättrad möjlighet att göra större andel proaktiva marknadskontrollinsatser mot identifierade ekonomiska aktörer.	Effektivare arbetssätt	Säker	3: Hög	Ec RP
14	Effektivare agerande på andra medlemsländers MK-insatser.	Effektivare arbetssätt	Säker	4: Mycket hög	Ec RP
15	Ökad kännedom om vilka produkter och produktslag som orsakar olycksfall hos konsumenter.	Bättre planeringsunderlag	Säker	3: Hög	Ec AS
16	Ökad medvetenhet i arbetslivet och bland konsumenter om produktsäkerhet.	Bättre planeringsunderlag	Säker	3: Hög	Ec RP
17	Ökat externt inflöde av MK-ärenden.	Bättre planeringsunderlag	Säker	3: Hög	Ec RP
18	Ökad medvetenhet bland ekonomiska aktörer om produktsäkerhet.	Bättre informationsspridning	Säker	3: Hög	Ec RP

Riskanalys - identifierade risker och påverkan

Några risker som har identifierats är:

- Utan budgetförstärkning är risken stor för att alla leveranser inte kan genomföras.
- Brist på personella resurser som kan ansvara för de olika leveranserna.
- Skillnad i nomenklatur mellan olika databaser kan medföra problem vid jämförelser av data.
- Svårigheter med samverkan kring det myndighetsgemensamma IT-verktyget webcrawler.
- Om inte leveranserna genomförs fullt ut, har Arbetsmiljöverket inte möjlighet att helt uppfylla sitt åtagande avseende marknadskontroll.

Samlad bedömning.

Införandet av ovannämnda åtgärdsförslag kommer att resultera i måluppfyllelse av de tre regeringsuppdragen kring metodutveckling för strategisk marknadskontroll. Arbetsmiljöverket kommer därmed att uppfylla sitt åtagande avseende strategisk planering av marknadskontroll.